

#82.50

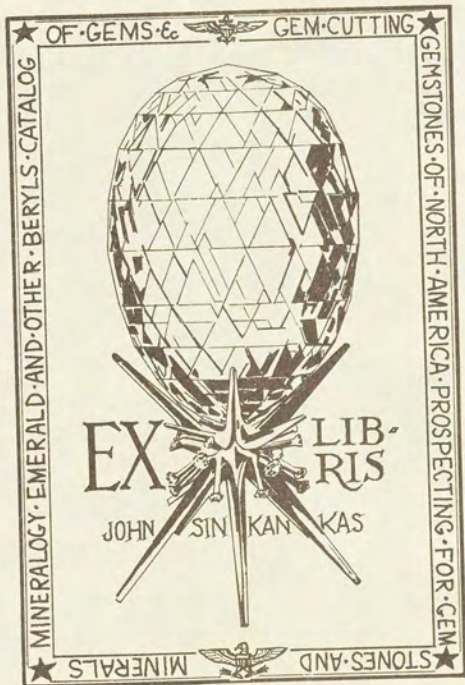
Cost

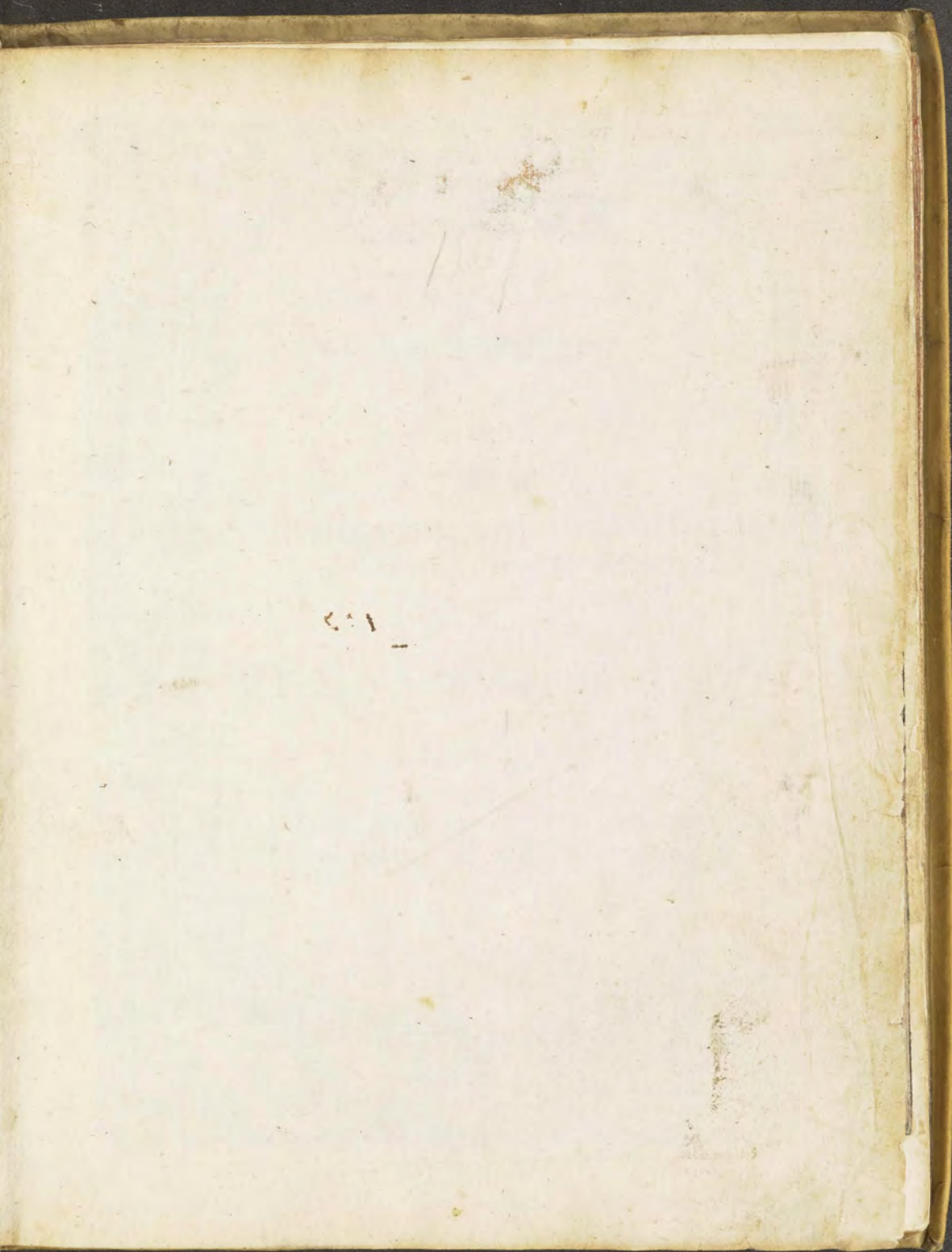
Grönholt-Pedersen
Copenhagen 1/23/70

DELAT 1601

lacks portrait, also complete

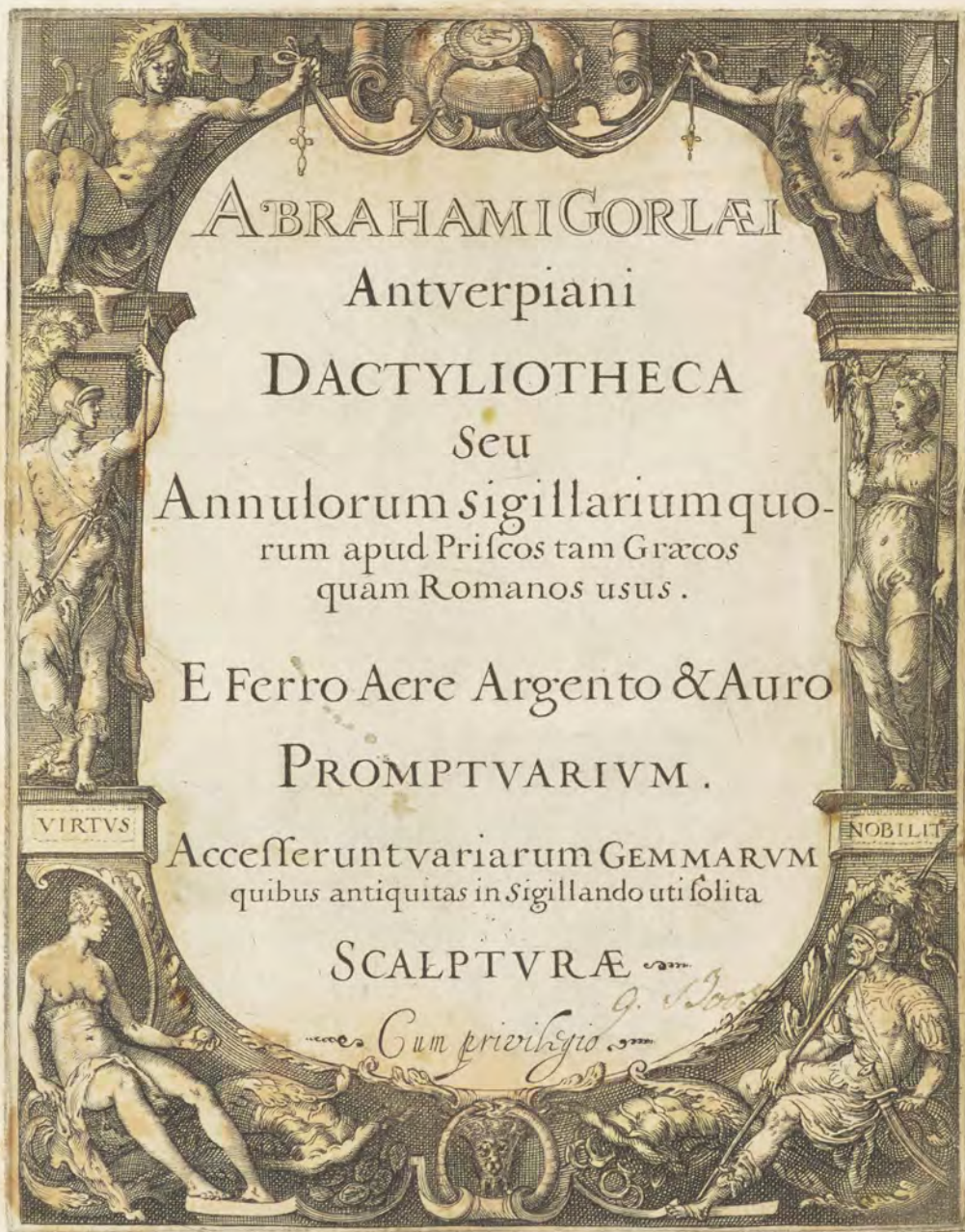
Last 4 f. belong after engraving title

JSL
ETL010636

crat. sub.

ABRAHAMI GORLÆI

Antverpiani

DACTYLIOTHECA

Seu

Annulorum sigillarium quo-
rum apud Priscos tam Græcos
quam Romanos usus.

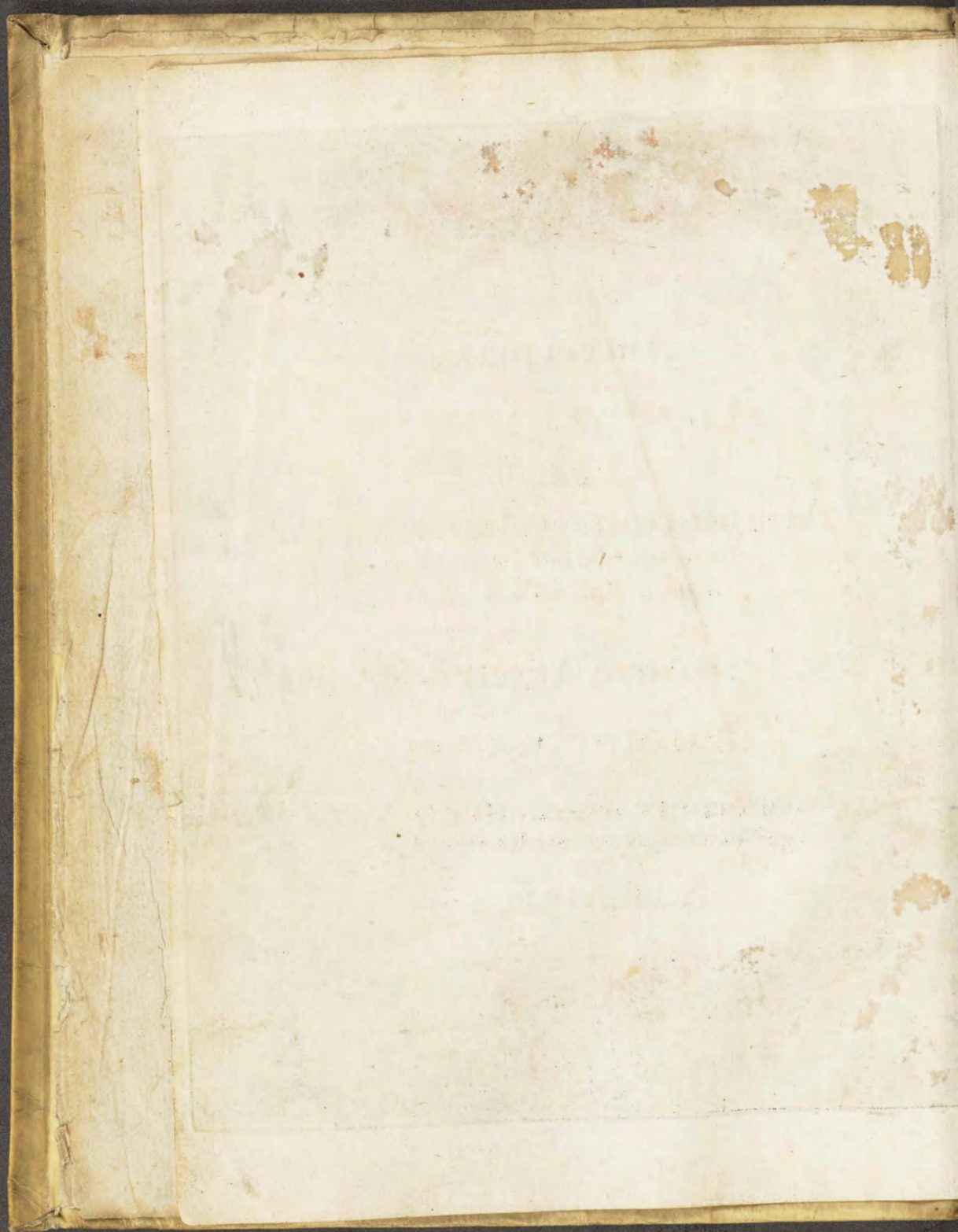
E Ferro Aere Argento & Auro

PROMPTVARIVM.

Accesserunt variarum GEMMARVM
quibus antiquitas in Sigillando uti solita

SCALPTVRÆ

G. Gorlaei
Cum privilegio

R^{mo} & Ser^{mo} Principi ac Domino

D. E R N E S T O

D. G. ARCHIEPISCOPO COLO-
niensi, S. R. J. per Italiam Archicancellario, &
Principi Electori; Episcopo Leodiensi; Administratori
Monasteriensi, Hildesheimensi ac Frisingensi; Prin-
cipi Stabuloniensi; Comiti Palatino Rheni; Utriusque
Bavariae, Westphaliae, Angariae & Bulloniæ Duci;
Marchioni Francimontano &c. Domino suo ser^{mo}

ABRAHAMVS GORLÆVS

S. D. P.

NOVELLO huic foetui
quem potissimum de-
fensorem contra vitili-
gatorum morsus delige-
rem, anxie mihi disquirenti, com-
modum se obtulit tui, Ser^{mo} Prin-
ceps, recordatio; capi que extem-
plo mecum has inire rationes, non
posse hunc meum Libellum aut
* dig-

digniori aut meliori offerri Patro-
no. Et cùm propè innumera essent
quæ in hoc me animarent; familiæ,
inquam, tuæ toto terrarum orbe
clarissimæ decus atque splendor:
imperij quod in tot populos geris
magnitudo : animi regij tam au-
gustæ virtutes , ac ingenij diuini
adeò præclaræ dotes. fecit tamen
inprimis insignis quæ in te splendet
erga omnes humanitas, & in litte-
ras, earumque Professores studium,
vt auderem. Quidni autem aude-
rem , cùm te publico mortalium
consensu, bonarum artium Præsti-
tem, ac seculi nostri Musagetem ap-
pellari audiam; & vt omnium ele-
gantiorum disciplinarum peritissi-
mum, ita & Rei Antiquariæ sum-
mum admiratorem atque cultor-
rem

rem eximium esse intelligam? Est
quippe Antiquitatis hoc studiū Ba-
uaricæ stirpi iam inde à multis secu-
lis peculiare, & quasi gentilitium,
quod à maioribus tanquam per
manus traditū etiam nunc in seris
magis magisque viget Nepotibus.
Testis mihi locuples locupletissi-
mum illud Ser^{mi} Fratris tui Wil-
helmi Bauariæ Ducis Museum,
quod Monachij visitur, in quo
præter rerum naturalium, dico fos-
silium, plantarum exoticarum, ani-
malium peregrinorum incredibi-
lem copiam, spectare licet Rerum
Antiquarum, Statuarum, Marmo-
rum, Numorum, Gemmarum, &
si quid est quod ab arte & vetustate
aliquam meretur laudem, tantam
congeriem, vt in stuporem det spe-

*

2

ctatores

Etatores quosuis, adeò vt primas in-
ter omnia Principum Europæ Ta-
meia meritò obtinere censeatur.
Hæc causa fuit, Ser^{mc} Princeps,
quod te huic meo labori ceu tute-
larem Deum legere ausus fuerim:
qui vel hoc solùm nomine tibi gra-
tus acceptusque sit etiam atq. etiam
obsecro, quòd ab officioso profe-
ctus animo, tuo præsidio tutissimũ
se fore persuasum habet. quod si co-
gnouero, abundè impensis, abundè
industriæ, abundè mihi satisfac-
tum putabo; eritq. in posterũ ani-
mus vel maiora sub tanto munimi-
ne moliri. Summus Parens, rerumq.
conditor Deus, vota consiliaq. tua,
Ser^{mc} Princeps, ad Reip. Christianæ
salutem secundet. Delphis Bat. Kal.
Octob. Anno CIO. IO. CI.

CANDIDO DACTYLIOTHECHÆ
MEÆ INSPECTORI

S. D.

RECTE, ut reliqua omnia, à primo
rerum Parente comparatum est,
quòd hominum singuli latente na-
tura instinctu in tam diuersa ra-
piamur vitæ studia: cùm enim tam innumera
ac discrepantes habeantur vitæ professiones qui-
bus indiga mortalitas se tuetur, ac oblectat,
nec vnius hominis ingenium omnium possit es-
se capax; quis non in eo summam admirabitur
Providentiam, quòd non omnibus vnā indi-
derit mentem Deus? Perpulchrè Poëta:

Mille hominum species, & rerum discolor vsus.

Velle suum cuique est, nec voto viuitur vno.

Huic litteræ ac Musæ, illi arma sunt cordi; est
quem Agricultura paternaque delectant ru-
ra; est alius cui Mercatura & Lucrius ille
Deus cura. hunc Architectura, illum Pictu-
ra afficit. Sunt & ignobiliores animæ quibus
magis arrident Sutoria, Fullonia, & si quæ
alia sunt artes illiberales, ac sordidæ. quæ ta-

* 3

met si

met si singula quasi sociatis operis mortalium
commoditati, ac saluti generis humani stu-
deant, longè inter hac exuperant, quæ quòd libe-
ro sint digna homine, vique potius ingenij
quàm externo manuum adminiculo constent,
Liberalia censentur studia. Hisce ego à primis
adolescentiæ annis delectatus, rerum præstan-
tium indagine atatem omnem occupatam ha-
bui; præcipuè verò Historia & Antiquitatis
cognitioni (sine quâ vita nostra mera caligo
& tenebræ plusquam Cimmeriæ) non mini-
mam temporis partem locavi. Postquam enim
partim propriâ industriâ, partim doctorum
viro-^{rum} (quibus, ut Lepades scopulis, perpetuò
adhæsi) colloquiis rerum præscarum notitiâ
sensim mihi succrevisset, nescio quo fato in an-
tiquorum Numismatum θεωρία delapsus,
reique dulcedine allectus, totum me trado
huic contemplationi: & tanquam in Collegium
III virorum Monetalium cooptatus, nihil præ-
ter Numos veteres somnio. nec satis mihi fuit
omne scriptorum genus qui hoc argumentum

tra-

tractarunt, accuratè euoluere, & ad viuin ex-
pressas in chartis effigies intueri, quin ulterius
progressus cepi ipsemet in ipsa archetypa stu-
diosè inquirere. quid plura? habui, & tanta
vberrate ut voto sim superatus meo. Nam
præterquàm quòd ferè omnia quæ passim apud
Hubertum Goltzium, fulgidissimum illud Rei
Antiquaria sydus, Antonium Augustinum,
Antonium Pisonem, Fulvium Ursinum, Se-
bastianum Ericium, Gulielmum Chouliu, &
Æneam Vicum extant, ad manus nostras
peruenerint, tam fausto sydere Pop. Rom. Ge-
nius me afflauit, ut complura alia Numis-
mata consecutus sim, quorum apud hos nulla
extat memoria, aut delineata effigies; inter
quæ palmā obtinent Græca ex argento auròve.
Quares effecit, adhortantibus maximè ami-
cis, ut ceperim cogitare de Paralipomenis Nu-
mismatum antiquorum edendis, intelligo Ap-
pendicem eorum quæ hætenus aliis intacta &
indicta Autoribus. Sed cùm nondum ad eum
me peruénisse numerum viderem, ut iusto com-
plendo

plendo volumini sat essent, extrema adhibita
diligentia, ad notos, & ignotos æquè perscribo
amicos, inquirant sedulo etiam atq. etiam mo-
neo, ut quicquid Rei Numaria quâ pretio
quâ prece haberi possit, ad me transmittant.
Dum in hanc curâ incumbo, & undique quod
in usum meum facere possit corrado, magna
Anulorum Antiquorum ex omni metallo, &
Gemmarum felici illo artiū seculo incisarum,
copia ad me mittitur. Quo tãquam incompa-
rabili comperto thesauro, statui priori consilio
aliquantisper immutato, Paralipomenūque
editione in commodius tempus reiecta, de
Anulis aliquid scribere, & Dactyliothecam
hanc pramessi loco tibi dare. idq. duabus po-
tissimū de causis, primū quòd ob rei nouita-
tem, & argumenti iucunditatem ab amicis, ut
hoc facerem, panè cōitiis urgerer; secundò quòd
hæc Anularia materia Numorum cognitioni
sit affinis adeò, ut mutuas sibi præsent operas,
& altera alterius indigeat luce. Fuerat qui-
dem animus libellum hunc adauctiorem, mo-
leque

lêque maiorem tibi afferre, sed operarum igna-
uia, ne dicam perfidia delusus, voto meo, &
fortè etiam tuo satisfacere non potui. Interim
hoc nostro quasi abortiuo fœtu utere, fruerè:
qui exploratoris vicem obiturus, si lata retule-
rit, seq̃ tibi gratum fuisse renuntiet, prope-
diem reliquam non solum Anulorum Gemma-
rumque, sed & signorum, fibularum ac moni-
lium antiquorum, Deo vitam & vires lar-
gente, expectato editionem: tandèmq̃ Nu-
mismatum illud rariorum opus, modo diutius
nos sol aspexerit, aspicias & inspicias. Hac spe
Vale, ac nostris conatibus faue animo, linguis.

ABRAHA-

ABRAHAMO GORLÆO

V. C.

ÆL. EVERARDVS VORSTIVS

MEDICVS

S D.

POST continuam quindecim annorum peregrinationem, quâ plerasque Europæ Sapientiam addiscendi studio adij & insedi regiones, domum postliminio reuersus, cum res etiam patrias noscendi, virosque doctrinâ claros salutandi desiderio, Bataviam nostram obirem, famâ nominis tui excitus Delphos ante omnia mihi contendendum putavi, vbi pro singulari tuo candore humanissimè acceptus, satis eloqui non possum quantis promeritis me tibi obnoxium reddideris. Nam si quid vnquam in hac vita mihi accidit iucundum, fuit paucorum illa quibus apud te fui dierum consuetudo, præ quâ, ita me Phœbus amet,

Εγώ τ' ἂν ἔτ' Ἀμαλθείας βελόϊμην κέρας,

Οὐτ' ἔτεα πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν Ταρτησὺ βασιλεύσαι.

Non faciliè dixerim quàm inter reliqua mihi fuerit volupe vberriam illam Rerum antiquarum apud te confluentem summo cum animi mei stupore intueri, singulaque minutim perlustrare, ac digitis

gitis contrectare. Dispeream si quid in hoc genere vidi præclarius, rarius, & simul copiosius vnum in locum congestum: quo nomine te facile cum quouis condo huiusmodi reliquiarum adseruatore posse certare, ferè iurauerim. Contigit quidem mihi toto illo nouennio, quo Italiam incolui, omnesque eius perreptaui angulos, multa eaque præclara antiquæ suppellectilis inspicere conditoria, præsertim Romæ, Neapoli, Florentiæ, Bononiæ, Venetiis, aliisque claris Italiæ oppidis: Vidi & aliquot in Germania, aliisque in locis: vidi, inquam, & diligenter inspexi: sed ingenuè dico, & citra vllam adulationis notam (nec enim palpo alicuius esse didici) nullibi tam præclara, tam rara, tam copiosa vnum apud hominem simul collecta. Testes mihi in hanc rem erunt quicunq. Vetustatis gnari tuum, & aliorum perlustrarunt Tameia. Hinc tantum ex inopinato conspiciatus venerandæ Antiquitatis thesaurum, in stuporem datus, in hæc Poëtæ verba eo tempore me prorupisse memini.

Venimus ad summum fortune: pingimus atque

Psallimus, & lætamur Achivis doctius unctis.

Ratus nullum amplius superesse culturæ ingenij genus Belgis nostris hodie incognitum; & ut omnis elegantioris litteraturæ gloriâ, ita & Rei Antiquariæ laude nostrates nulli iam concedere genti,

nec Romulea propemodum excepta. Cæpi itaque
ab eo tempore magis magisque te amare, colere, &
ὡς ἱερὸν ἔπος admirari plurimum. Cùm verò complu-
ra apud te visu adseruentur dignissima; tribus ta-
men potissimum mihi præcellere visus es: Primo
Numorum Græcorum, ac Romanorum Consula-
rium, seu qui Reipublicæ & libertatis temporibus
magna ex parte cusi sunt, raritate copiosa, copia-
que rarâ: Secundò, Anulorum figillarium ex om-
ni metallo, numero & pulcritudine: Tertiò Gem-
marum summâ arte olim excisarum aut incisarum
abundantiâ incredibili. Quorum trium cùm per se
singula ad laudem & nomen comparandum satis
videri possint, quid tibi deberi putabimus, qui hæc
omnia simul collecta seruas? & ita seruas, vt frui-
tio sit publica? A Eternam profectò ab ingenio &
industriâ famam: quam non leui accessione au-
ctum iri arbitror, si quæ inter hæc latent plurima,
peculiariora, aliisq. indicta Antiquitatis scriptoribus,
in lucem bono publico etiam protrahas, typisque
vulganda cures. Dactyliothecæ, seu Anulorû anti-
quorum, qui apud te extant, editionem, te para-
re intelligo. si ita est, est quod ex animo læter, cùm
tui, tum Reipublicæ litterariæ causâ: tui, quòd hinc
immortalem tibi comparatum iri gloriam certò
præuideam, cùm homo Belga primus in hanc are-
nam

nam descenderis, nostræque Genti rem Romanam
non minus & notam & curæ esse, quàm ipsis Ita-
lis ostenderis: Reipublicæ verò, quòd studia littera-
rum hisce opibus & tanquam copiis auxiliatrici-
bus non mediocriter locupletata & adaucta iri con-
fidam. Hortor igitur, & communi omnium littera-
torum nomine te obsecro, vt capto operi insistas,
propediemque nouam & auide concupitam nobis
exhibeas Daçtyliothecam: quâ interim frui liceat,
dùm in Numis & Gemmis eandem præstiteris
operam, in quibus sat scio quod miretur habebit
Italia, habebit Germania, habebit Gallia. Cui de-
siderio publico si parueris, Laurinos, Goltziós-
querediuiuos in te suspiciet Belgica, suspiciet Orbis.
Vale, Vorstiique tui (nescio quod me tibi tempe-
rat astrum) memor viue. Lugduni Batauor. Kal.
April. Anno. CIO. IO. XCIX.

[1597]

1690CN

** 3

IN

IN
ABRAHAMI GORLÆI
DACTYLIOTHECAM
& Gemmarium.

SICVT *ab anellis lapides, & flaua sororum*

*Transferre in calices succina ludus erat:
Sic e thesauri medio Gorlaus in istum*

*Has gemmas librum transtulit ipse sui:
Vt quæ vix poterant auri mercede parari,*

*Has vili partas Lector haberet opes.
Musa, quæ doctis scriptoribus atque libellis
Et decus & laudem premia rara datis,
Gorlao e vestris gemmis properate cor-*

*nam.
Sin minus, e gemmis instruat ille suis.*

Iosephus Scaliger Iul. Cæs. F.

IN
ABRAHAMI GORLÆI
V. C.
DACTYLIOTHECAM
IANI DOVSÆ
Scazontes Trimetris intermixti.

CONTINVO ab usu, temporisq³ lon-
ginq³ sumi,
Edacitate Aurum ANNULOSQVE con-
Ipsasq³ Gemmas; nec pretio esse tam carum
Rarūne quidquā, quod diurnet in terris;
Vetus querela est; cūi fidem ipsa res fecit.
Sed hac prius fuere; nunc rerum vices
Fors vertit, ex quo Patria expensum suam
DACTYLIOTHECAM ferre comitas cæpit
GORLÆA; cuius arte & ingenū primūm
Virtute factum est, ANNULI ut peren-
narent.

In

IN V. C. ABRAHAMI GORLÆI,

Affinis sui DACTYLIOTHECAM,

BALDVINI BERLICOMI,

Puri Iambi.

N I H I L diuturnum esse sub Polo, & minus
Perenne quidpiam potest.
Id Orbis uniuersa Ubique machina,
Id Orbis anguli & plage;
Id Oppida, imò Regna, & Imperantium
Sepulcra seu Cadauera,
Id Æquora, atque Montium ante culmina,
Iisque plura sat docent.
Et hinc mage ob stupenda, quæ tot his libris
Vetusta, prisca, at integra
Dat intuenta RARVS AVCTOR; oppidò
Vetustà, & integrâ fide.
Et hîc Imagine; at domi inque scrinijs
Reapse, verâque exhibet.
Ità ergò quisquis ista nota non prius
Stupore percitus vides,
Magis vide, atque nosce rara munera,
Genlque & ingenl decus,
Quibus relucet AVCTOR; & simul stupe,
Notâque Diligentiam
Eò usque peruenire, ut ipsa TEMPORVM
PERENNITATE polleat.

IN EANDEM
DACTYLIOTHECAM.

OBTICUIT Graiis, Latius mutescit APOLLO;
Cum Libyâque Asiam barbarus hostis habet.

ROMA iacet, magni quondam compendia mundi,

Ad se exornandam delitiâsque trahens;

Quaeque Uni sua cuncta anademata contulit vrbi,

Vincitur à victâ barbarie ITALIA.

Sic fallax mutat, vertit, vorat omnia tempus,

Et nil perpetuum sole sub esse sinit. (laurus

Ast oritur nova lux BATAVIS, vbi DELPHICA

Incepit virides spargere fronde comas, (NVS,

Leydâque pro ROMA, canitur pro THYBRIDE RHE-

Et surgit vasto PHOEBVS ab OCEANO.

Mars, Musa, PALLAS suprema ad littora regnant,

Nec fluctus BATAVOS SVADA MEDVLLA

NEPTVNVS domitis capit mitescere in undis, (timet.

Quem sequitur vitreis carula Diua choris:

Pralia MARS docuit, docuerunt carmina MVSAE.

Dat mentem BATAVIS Docta MINERVA suis.

Haud erro, nec me Phœbi cortina fefellit;

Quae video vera hæc mystica signa docent:

Nam quaecunque diu multo conlecta labore

GORLAEVS propriis vsibus obtinuit,

GORLAEVS, quem tot rerum miracula & artes

Adiun-

*Adiungunt summis ingeniis Bataurum,
Publicat, antiquis non inferiora metallis,
Non his, iam notus quos nouus Orbis habet.
SARDIVS, hic, lassis varius, viridisq. SMARAG-
Et quicquid rarum terra beata tulit. (DVS,
Hic quoque Romano signandis ANNVLVS vsu
Rebus, at in fastu quo placet vsque minor.
Addidit ars pretium, pretium super addidit atas,
Artificesque Asia, quod valuere manus.
Maeste animo GORLAE bono, qui talibus ausis
Non consumendas has tibi linquis opes:
Inuideat quicumque velit, vel ROMVLA tellus
Frendeat, hac tota DACTYLIOTHECA tua est.
A. Buchellius IC.*

HVGONIS GROTII
Carmen in Dactyliothecam

V. C.

ABRAHAM I GORLÆI.

ANNVLE Principij nusquam pereuntis imago,
Et cui vel finis nulla, vel ipse tibi:
Annule, qui Cœli specie redeuntis in orbem
Telluris cohibes omniparentis opes:
Annule, qui rigido Lapidem redimite Metallo
Fixa Prometheâ Vincula rupe refers:

Annule,

Annule, qui tribuis quod ins Natura negauit,
 Ingenuosque tuo solus honore facis:
 Annule testis opum, quo plebs Romana carere
 Cogitur, Angustus quem sibi Clauus habet:
 Annule, Legati sacra quem, quem Iudicis aqua,
 Quem scutata manus Centurionis amat:
 Annule, quem donant Reges, quem donat amator,
 Quem fouet in tepido dulcis amica sinu:
 Annule, cui commissæ penus, commissæ supellex
 Seruitij fures non metuere manus:
 Annule, qui missæ signas arcana tabella,
 Legitimi sacrum pignus et arrha thori:
 Annule secreti vindex, custodia veri,
 Qui perhibes pactis, muneribusque fidem:
 Annule, cui moriens et villas credit, et agros,
 Tutelamque suæ prolis, ope sique pater:
 Annule, qui pestem, fadumque arcere venenum
 Pectore, qui Philtri crederis esse loco:
 Annule, qui Magica non ferris inutilis arti,
 Cum tua sidereis est rota picta notis.
 Annule, quo solo si cedit dextra sinistra
 Fallitur: armillis est, puto, iuris idem:
 Annule, quem minimus digitorum gessit, et Index:
 (Scilicet hic Achares, hic Coriannos eras:)
 Annule, quem poscit minimo qui proximus vngui est,
 Equæ tuo digitus nomine nomen habet:

Annule, subtili vis ad præcordia venâ
Cuius inexplicitâ traditur ire viâ:
Annule, quem ferro prociudit, & ære vetustas:
Optimus, argenti non graue pondus eras:
Annule, sed cassum cui nunc vix sufficit aurum:
Tale tamen prisci leua Dialis habet:
Annule, qui totos minimo comprehendere census,
Qui pretium fundi claudere paruus amas:
Annule, qui mistis etiam spectare metallis,
Vnâque quem totum gemma cauata facit:
Annule, qui Sardâ fulges, qui vincetus Achate,
Quem decet ex Arabum littore vectus Onyx:
Annule Beryllo renitens, viridique Smaragdo,
Cuique Adamas, & cui fuluus Iaspis adest:
Annule, qui totos hyberno Sole premebas
Articulos: pretij cuiusmodus, æstus erat:
Annule sigillum cui mobile dextera mollis
Ventilat, & gemmam vertit in orbe suo:
Annule, Pyrgoteles duro quem incidere ferro,
Quemque Dioscoridæ scalpere docta manus:
Annule, cui scalpro quæ sæpè incisa figura est,
Hæc aliàs cæli munere tuber habet:
Annule, materies in quo ne sola placeret,
Sæpè Triumphales adiciuntur aui:
Annule, qui Sphingas, qui turpia corpora ranas,
Sed tamen & magnos dignus habere Deos:

Annule

Annule, Cesareos qui fers in imagine vultus:

(Ab capital Paulo quàm propè crimen eras!)

Annule, qui Gygi Lydorum Sceptra dedisti,

Qui, te Perseæ casidis instar habet:

Annule, at Euphratis quem contrà ripa Seleuco

Abstulit, & regni spem dedit esse ratam:

Annule, qui Samio iactura negata Tyranno,

Quem miser, heu, nòllet non peruisse sibi:

Annule, Cannensis quo sanguinis indice, mensa est

Carthago modis Romula castra tribus:

Annule, Proscriptor Noni: quo Capio Drusum

Odit; & in Syllam se tulit ira Mari:

Annule, quem Fatum docuit Demosthenis, & quem

Annibalis celerem mortis habere viam:

Annule, quem loculo varium qui condidit vno

Romulæ primus Scaurus in urbe fuit;

Annule, quo Magni laurus ditata, Latinus

Cùm Mithridateas Iuppiter hausit opes:

Annule, quem senis distinctum à Cæsare thecis,

Marmore à Genitrix vidit in æde Venus:

Annule, non vnum quem sacra Palatia seruans

Marcello acceptum pulcher Apollo refert:

Annule, te quicquid (nam non est omnia nostrum

Dicere) quæ sequitur charta fuisse docet:

Annule, qui quondam gemmis insignis, & auro,

At nunc GORLAEI parua papyrus eris:

Annule, quem gemmis, & quem nunc præferat auro;
Quisquis erit, Veterum quem Monumenta iuvant:
Annule, præcorum Vindex rediitue dierum,
Hei mihi, cur lucem nox premit atra tuam?
Annule, qui nobis Latium, qui reddis Athenas,
Hei mihi, cur turpi conderis ipse situ?
Annule, Vir magnus prohibet, qui sorde remotâ
Dat tibi candorem, quem neque gemma dedit:
Annule, si carie tamen, & rubigine scabrâ
Roderis, antiqui temporis ista nota est:
Annule, ne pudeat: numerat non pondus, at annos
Qui sapit, & Vitium diligit ille tuum.
Annule, quot longos senuisti marcidus annos,
GORLÆO totidem patre renatus ages.
Annule, nunc te iterùm Procerum manus atteret, & tu
Nunc iterùm dignum Principe munus eris.
Annule, qui THECAM poteras habuisse sepulchrum,
Hæc natalis erit nunc tibi, THECA, locus.

IN DACTYLIOTHECAM

V. C.

ABRAHAMI GORLÆI.

Omnia quæ præcæ gremio fouisti ATHENAE,
 Autæque sub ducibus Martia ROMA tuis,
 Vna domus gestat BATAVO sub sydere, quæque
 Non fuerant gentis unius, unus habet.

Vna

*Vna domus binas superi complectitur urbes,
 Et veteres diti culmine condit opes.
 Vidimus (haeredes LATII gaudete BATAVI)
 Ardua ROMANOS lumina ferre viros.
 Vidimus immensi trabeam fulgere QVIRINI,
 Vidimus & lituos dux TIBERINE tuos.
 Vidimus optatas LATIO fulgere secures,
 Aureaque in titulos surgere rostra suos.
 Vidimus undantem spoliis procedere currum
 Dum premit ardentes murice CAESAR equos.
 Vidimus horrentes immania corda tyrannos,
 Sceptraque consuetas, vincula ferre manus.
 Vidimus AEGIDAE validas & CECROPIS arces,
 Quae volucrem gestant diua Minerva tuam.
 Maximus hic nondum LATIO sat notus IACCHVS,
 Qui TRIVIAE proles mystica matris erat.
 Ipse pater magno demissum nomen IVLO
 Obstupuit tantas SCALIGER inter opes,
 Ipse pater vasta miratus munera ROMAE
 CAESAREAM natus CAESARE vidit humum.
 Ignea GORLAEI veteres mens tollit honores,
 Et rapidas fati non sinit esse manus.
 Qui toties doctas quoties lubet ambit ATHENAS,
 In BATAVIS maneat cum tamen ille suis.
 AYREA qui regnans, ARGENTEA, FERREAQVE
 Unus*

Et

Et tria SATVRNO secula maior habet.
 IVPITER exul abi: profugum mutamur in aurum
Aurea qui nobis tempora reddat, erit.
Esse lovis poterat genitor, nisi IVPITER esset,
Ipsaque cum ferro iungeret era suo,
Inque manus seræ iam posteritatis amore
Reliquias veterum didere gessit opum,
Queis que solent prisca digitos ornare LATINI
Non digitos, totas instruit ille manus.
 ROMA domus GORLAE tuæ est: (DATE FAVSTA
 QVIRITES
 OMINA) MARS tectis præsidet ipse tuis.
Illa triumphorum moles operosa minaxque
Quam toties ROMAE conspicias esse, tuæ est.
 Longa dies ROMAM domuit, ROMA omnia: cessit
 Temporibus victus MARSPATER, illa tibi.
 Quæque latet LATII pars iam sibi redditur, ergo
 Ne lateat LATIAM qui sibi reddit humum.
 Scilicet ignotos digiti qui monstrat honores
 MONSTRETUR DIGITIS EXTERA
 TVRBA TVIS.

Ludibundus scripsi
 DANIEL HEINSIUS.

ABRA-

ABRAHAM I^r GORLÆI

IN
DACTYLIOTHECAM SVAM

Præloquium,

*De Anulorum origine, variis eorum
generibus & usu apud Priscos.*

PSVM gestare digitis Anulos non esse
nuperi instituti tam notū quàm quod
notissimum; quo vero tempore ho-
rum vsus primū coeperit non æquē
constare arbitror. C. Plinius Secun-
dus, qui multus est in hâc materiâ A-
nulari & copiosior quam reliqui Scri-
ptores omnes cū Græci tum Latini, Troianis tempori-
bus posteriorem esse malè putavit, ductus auctoritate
Homeri, apud quem nullibi extat Anulorum mentio,
vtpote qui nodi, non Anuli notâ, in condendâ & obfi-
gnandâ pretiosiore supellestile prisci illius æui, homines
vsos referat. Fabulæ primordium à rupe Caucaſeâ tra-
dunt, Promethei vinculorum interpretatione fatali,
quem Poëtæ Iouis irâ, quod ignem è cœlo furtim surri-
puiſſet, Caucaſo adalligatum ferunt; liberatumque
postremū ab Hercule Iouis indulgentiâ; hâc tamen
A lege,

In Politicis.

Genes. C. 41.

42.

Anno Mundi

clv. clv.

cc. lxxx.

Genes. 38. 18.

A. V. C.

cccc.

xlviij.

lege, vti in memoriam pœnæ vinculorum Anulum gestaret ferreum, cui saxi fragmentum esset inclusum : hoc fuisse Anulum, hoc Gemmam, hocque exemplo mortales in gratiam & honorem Promethei Anulos primum induisse digitis. Fabulæ etiam proximum, quod de Gygis Lydorum Regis Anulo, quo circumactio gestantem nemo cerneret, fertur, quamvis eius rei auctorem habeamus Platonem. Nobis certò constat longè ante bellum Troianum Anulorum usum fuisse celebrè, idque ex Sacrà Hebræorum Historia, quæ omnes aliarum gentium Annales antiquitate & Fidei certitudine excedit. Tradit enim Moyses Pentateuchi Lib. 1. Pharaonem Ægypti Regem post somnij regij interpretationem à Iosepho factam, Anulum digito suo detractum eiusdem Iosephi manui indidisse. Et eodem Libro paulò antè refert inter ea quæ pignori sibi à Iudâ dari postulabat Thamar, poposcisse Anulum. quamvis vox Hebraica, quâ ibi vitur Moyses. Sigillum non Anulum denotet proprie, idque *συνειδόμενος* pro Anulo sigillari. Fuit itaque pervetustus huius gestaminis usus, nec facile dixeris quis primum instituerit. Regum & Principum ab initio fuisse insigne verisimile, deinde glifcente paulatim luxu sine discrimine sumptum. Venit autem è Græcia vti plæraque alia ad Romanos, nec à principio adeò frequens: nam præter Numæ & Seruij Tulli Regum nullam in Capitolio statuam Anulos habuisse auctor est Plinius, frequentior usus non ante Cn. Flauium Annij F. deprehenditur. P. Sempronio Longo & L. Sulpitio Coss. quo tempore tanta Senatus indignatione in plebem exarsit ob Cn. Flauium Libertino patre genitum & Appij Cæci Scribam, in Aedilem Currem.

3
rulem ac Tribunum Pl. inuitis Patribus creatum , vt
anulos ab vniuerso eo Ordine abiectos referant Anna-
les. Fuit autem deinceps promiscuus Anulorum vsus.
Victoria demum Pompei Magni de Pyratibus Asia &
Ponto ad Anulos gemmasque mores Romanorum
omnino declinavit. Simples primū fuere Anuli,
ē metallo simplici , ferro, ære argento aut auro ; po-
stea multis hoc modis vitiauit luxuria, gemmas adden-
do exquisiti fulgoris, cēsuque opimo digitos oneran-
do. Ferreo anulo utebantur Spartani & Macedones:
ferreum à matre dono habuisse Seleucum Regem tra-
dit Appianus, quem cū iuxta Euphratem casu amisisset,
iisdem in locis postea, vti matri prædictum erat re-
rum potitus est. Longo quidem tempore ne Senatum
quidem Romanum Anulos habuisse aureos constat, si-
quidem ijs tantum, qui Legati ad exteras gentes ituri
essent publicè dabantur: neque alijs vti mos fuit, quàm
qui ex eā causâ publicè acceperant, idq. in publico tan-
tū; nam intra domos ferreis utebantur & Mario cū
de Iugurtha triumpharet Anulus in digito ferreus erat,
nec ante tertium Consulatum aureū sumpsisse traditur.
Diuo Augusto Decurias ordinante maior pars Iudicum
in ferreo anulo erat, scribitque Plinius auctorum memo-
riâ multos illustres viros Præturâ functos in ferreo con-
sensisse anulo , sicuti Calphurnium Manilium & L.
Fussidium, idemque tradit sua adhuc ætate sponsæ anu-
lum ferreum & sine gemmâ à sponso mitti solitum. Ex
ære argentove quis primò gestauerit mihi incomper-
tum. Fuisse tamen horum apud Veteres frequentem v-
sum ostendit ingens eorū qui cottidie eruuntur nume-
rus. Ex integris etiam gemmis neglecto metallo fieri

solitos, is quem penes me pulcherrimum ex Sarda habeo argumento est. Placuit & tandem vario artificum ingenio ipsa metalla miscere, aurū ari, argento, ferrōue (quod etiam seruitia in summā corruptelā morum facit) addendo. Habeo & quibus cū circulus totus sit aureus, sigillum tamen est gemmæ loco argenteum: & e contra quibus circulus est argenteus, sigillum verò aureum. Sunt & quibus sigillum ipsum est mobile, & hinc inde versatile. Cassum Litteratiores appellant anulum qui simplex est & sine gemmā, quo Flamines Diales apud Romanos vsos esse constat; similis hodie ex auro sponsæ datur loco ferrei veterum.

Cap. 22. 24.

Modus gestādi Anulos nō vnus apud antiquos Romanos, vt & nobis hodie: sinistrā manu gerere admodū erat familiare; hinc Plinius: Manus & prius sinistrā maximā auctoritatem conciliauere auro. idque studio & datā opera in principio autumat factum, ab eo quem inuentionis puderet, nam si honos securus fuisset, dextrā, ait erat ostentandus: & si impedimentum in eā quis obiecerit, longē maius in lauā pretendi posse, quā scutum rapiebatur, nisi fortē avaritiæ hoc datum quis putauerit, quo scilicet minus attererentur. Dextrā etiam gestari solitos illustri ex sacrā Historiā exemplo comprobari potest, dico ex Ieremiā prophetā apud quem Deus in hanc formam loquitur: Etiam si esset Conia Filius Ioia kim regis Iudæ sigillum in manu dextrā meā, tamen inde euellam ipsum. Ex quo loco colligitur anulos signatorios dextræ manui aptari solitos, vtpote digniori & magis conspicuæ. Digitis qui minimo proximi sunt gerere mos fuit primū, postea pollicis proximo induere, idque etiam in Deorum simulacris: deinde iuuit & minimo

5
nimo dare: qui indici dabatur *κορίαν* qui minimo
ἀναρὲς dicebatur Græcis. Gallia Britanniaque in me-
dio dicuntur vsæ, qui solus olim apud Romanos exci-
piebatur, quia infamiae contumeliâ notatus ab Athenië-
sibus, *κατάπυλος* dictus ob eandem causam, quasi, ci-
nædus & scortum. Cæteri omnes onerabantur, atque
etiam priuatim articuli minoribus alijs; erant qui tres
vni minimo congerebantur: huc spectat illud Mar-
tialis:

*Sardonychas, Smaragdos, Adamantas, Iaspides vno
Portat in articulo Stella, Severe, meus.*

Alij verò huic vnum tantum dabant præsertim quo si-
gnanda notabant. Hinc fuit vt maior anulorum sigil-
larium qui hodie reperiuntur pars circumferentiâ (*Περὶ-
φέρων* Græci dicunt) adeò sit arctâ seu angustâ vt nisi ra-
rò admodum alij quàm minimo digito aptari possint.
de hoc Anulorum genere Plinius: Conditur, ait, vt res
rara, & ad iniuriæ vsus indigna velut à Sacrario promi-
tur; & vnum in minimo digito habuisse pretiosioris est
in recondito supellectilis ostentatio. Maximinus Cæs.
vt & hoc *ὡς πάλπερον* addam, pollice erat tam vasto, vt,
referente Iulio Capitolino, vxoris dextrocherio vteretur
pro anulo. Illud non omittendum, antiquis persuasum
fuisse in anulari digito esse venam quæ à corde deriuata
eò pertingeret, hincque digitum illum præ reliquis ma-
gis aureâ coronâ condecoratum, gemmasque additas
quo vis earum abdita subsidio huius venulæ in cor defer-
retur, idque muniret aduersus venena, pestem aliâve
iniurias internas & externas: in quem finem, quâ parte
inseritur anulo gemma, ab aduerso aurum non habet,
quò scilicet ipsam cutim contingeret, promptiusque vi-

*Agell. l. 10.
Cap. 10.*

*Macrob. Sa-
turnal. l. 7.
Cap. 13.*

res suas cordi fundere possit, cum omnis actio, teste Philosopho, fiat per contactum, sed hæc *λήροι λήρων*. Constat enim ex corporum sectione & Medicorum scriptis, non magis anulari quam alijs digitis à primo hominis ortu concessas venas arteriasve, quæ à principio suo & fonte in singulas corporis partes distribuuntur ita, ut digitus anularis in hac partitione peculiari non gaudeat privilegio, aut naturæ indulgentia, ut non necesse fuerit ob hanc causam eum reliquis præferri digitis. Causa finisque gerendi anulos ab initio fuit luxus opumque ostentatio quæ lautioris fortunæ à tenuioris conditionis hominibus distinguere se cupiebant, & quamvis, uti diximus, primi anuli rudiores & ex simplici metallo extiterint, argumentum tamen erant opum & splendidioris fortunæ; postea cum gemmæ addi capere, hæc vera luxuriæ æstimata gloria digito urbis aut fundi gestare pretium, nec scio an in vilo magis peccatum magnitudine pretij, ut non immerito exclamauerit Plinius. Pessimum vitæ scelus fecit qui anulum aureum primus induit digitis; proximum huic qui primus ex auro denarium signavit, quod & ipsum latet auctore incerto. Hisce initijs coepit auctoritas in tantum amorem elata ut Polycrati Samio Tyranno feclicitatis suæ (quam nimiam fatebatur esse ipse) satis piamenti in vnus Anuli voluntario damno videretur, planeque & abundè ab inuidiâ eius se redimi putaret, si hoc vnum doluisset. Assiduo ergo gaudio lassus, profectus nauigio in altum anulum mersit: at illum piscis eximia magnitudine regi natus in culinam domini rursus fortunæ infidiantis manu reddidit. Sardonychem hanc gemmam fuisse ait Plinius, ostensumque si libet credere, adhuc suo tempore Romæ in Concordiæ delubro cornu aureo Augustæ

*Lib. 33. Cap.
1. & 3.*

gustæ dono inclusum. Herodotus tamen & alij Smarag-
dum fuisse asserunt. Inter Capionem & Drusum ex a-
nulo in auctione nauali inimiciæ cœpère, vnde, pu-
dendum dictu, origo Socialis belli & exitia rerum. No-
nij Senatoris anulus xx mill. Sestertiū æstimatus, non-
ne patrono suo causâ proscriptionis & exitij fuit? Po-
stremū tanta Romanorum in hoc gestamine vefania
fuit, vt anuli ad anni tempora commutarentur eoq; lu-
xus peruentum vt leuiore ætate ponderosiores hyeme
gestarentur. Quo spectat illud Iuuenalis.

Ventilet æstiuum digitis sudantibus aurum.

Sat. 1.

Proh rerum dominos gentemque togatam! quorum
maioribus interdiu & noctu scutis ponderosissimisque
armis grauare graue non fuit, ijs scilicet molestum erat
solidiores ætate induere anulos. Elagabalus Princeps ad
omnia fœda natus, cottidiē nouis digitos onerabat a-
nulis, quosque pridie gestarat, postridiē rursus sumere
dedignabatur profligatæ vitæ homo. Sed hæc perditæ
luxuriæ vestigia. Verum enimverò quantumvis ad orna-
tum luxusque ostentationem primū adinuentos li-
benter fateamur anulos, originemque concedamus pu-
dendam; factum tamen deinceps vt ad honestiores v-
sus tranlati sint, signandi dico munus: quam etiam vni-
cam inueniendianuli causam apud Macrobiū assignat
Atteius Capito. Anulis verò signare esse antiquissi-
mi instituti ex plurimis Sacræ Scripturæ locis doceri
posset, præcipuē ex Genescos Cap. 38. 18 vbi vox He-
braica chotam, hoc est sigillū, pro anulo sigillari à Moy-
se vsurpatur. Et Exodi 28. 11. item Exodi. 39. 6. 14.
idem Moyses meminit sigillorum & gemmarum sculp-
tarum inter ornamenta summi Sacerdotis. Isabel præte-

opin

reà

reà Achabi Samariæ Regis vxor literas quibus Naboth
 3. Reg. 21. 8. iniuste occidi iubebatur, regio sigillo obsignasse legitur.
 Romani ab exteris acceptum hunc anulis signandi ri-
 tum, tam auidè amplexi sunt, vt non solum in Epistolis
 vltro citroque mittendis, aut rebus pretiosis condendis
 vterentur, quin etiam cibos & potus hac ratione à rapi-
 nâ vindicarent, clauésque etiam ipsas signarent. Certè
 matronam quod loculos, in quibus erant clauēs cellæ vi-
 nariæ, resignasset, à suis inediâ mori coactam inter vete-
 ra exempla legimus. Hinc & illud Comici: Omnes rele-
 ui serias; scripsitque M. Tullius matrem suam lagenas
 etiam inanes obsignare solitam fuisse, ne dicerentur ina-
 nes aliqua fuisse quæ furtim essent exsiccata. Anulo te-
 stamenta subsignabantur, poterantque omnes testes vno
 anulo id facere, idemque quando non erat arra velocior,
 ad sponsiones exhibebat. Aegyptiorum Sacerdotibus nul-
 lum animal licebat attingere quod sacro sigillo non
 fuisset notatum. In Lemno insulâ Sacerdos Dia-
 næ Rubricam terram ex antro quodam effossam, capri-
 noque sanguine subactam, capræ imagine in anulo ex-
 pressa signabat, nec aliter vanui exponebatur: vnde Lu-
 tum hoc σπαγίδα, quasi dicas signaculum, vocarunt
 Græci. Erant itaque olim, sicut & hodie, anuli fidei &
 voluntatis nostræ symbola & mentis secretæ fidi indi-
 ces: vnde Alexander Magnus anulo Hephæstionis ori-
 indito silentium illi hac ratione imperasse legitur, ne sci-
 licet, quas illi monstrarat litteras, alicui vulgaret. In fi-
 dei & amoris coniugalis signum sponsus sponsæ olim
 mittebat anulum, quem pronubum appellat Tertullia-
 nus; nec, teste Isidoro Hispalensi, fœminæ utebantur a-
 lijs anulis, quàm quos virgini sponsus miserat, neque am-
 plius

*L. de cultu
 femin.
 L. 2. de Ety-
 mol.*

9
plus quàm binos aureos in digitis habere solebāt. Quod
in primis nuptijs, idem ait, anulus à sponso sponsæ da-
tur, sit nimirum vel propter mutux dilectionis signum, *L. 2. de Di-*
vel propter id magis, vt eodem pignore eorum corda *uin offi. L. 15*
iungantur, vnde & quarto anulus inferitur digito, idèd
quia in eo vena quædam, vt fertur, sanguinis ad cor vf-
que perveniat de qua re quid sentiendum paullo ante
monuimus. Ab hoc signandi usu Græci & Latini Anu-
lum vno consensu Symbolum, quem Prisci Graij à di-
gitis *Δακτύλιον* Latini Ungulum dicebant, nam anuli no-
men à circulari figurâ desumptum vulgò notum est,
quod & podici ob eandem causam datum, Anum enim
quasi anulum vocamus.

Quæ Anulis insculpi solebant variæ & diuersarum re-
rum erant effigies, prout cuique libitū foret aut in men-
tem venisset: modò Deorum Dearumve, modò homi-
num animaliumque brutorum imagines fingendo, mo-
dò rei gestæ Historias exprimendo. Diuorum effigies in
anulis an gestari cōueniat diffusè apud Macrobiū dispu-
tat Atteius Capito, & Plutarchus in Numa. Fuit autem
olim vt & hodie duplex exprimendi effigies in quacun-
que materia modus. Sculptura & Cælatura illam *γλυ-*
πτικὴν vel *διαγλυφικὴν*, hanc *ἀναγλυφικὴν*, aut *ἀναγλυ-*
πτικὴν appellant Græci; illa excavando materiam opus
suum scalpro exercet, incisasque exhibet imagines rerū;
illa circumcidendo materiam cœlo easdem prominen-
tes vel protuberantes exprimit; opponunturq; sibi mu-
tuò scilpere & Cælare. Plinius secūdus Nepos *Ἀποσφρα-*
γισμα vocat omne id quod sigillo incisum. Hac arte apud
Græcos ante omnes excelluit Pyrgoteles, à quo solo A-
lexander M. vultum suum in gemmis exprimi volebat

& Dioscorides sigillorum Augusti scalptor nobilis. Ab initio autem quando innocentior erat ætas, non in gemmis sed in metallo incidebantur aut cælabantur, simplici ferro, ære, argëto, & auro. Quem Seleucus Babyloniæ & Mediæ postea Rex à matre dono habuit, ancoræ effigiem ferro incisam habuisse author Appianus. Claudij etiam Cæs. principatu nullas admittebant gemmas in anulis cælatas scalptasue at auro ipso signare tunc solumne fuit: Et quibus liberti Principis adeundi potestatem indulgissent imaginem eius in anulo ex auro dabant. Huius generis habeo in oculis meis vnum aut alterum quos suo loco exprimendos curavi. At hominum vanitas non contenta puro metallo, gemmas addidit, in quibus varias iussit fingi cælarique imagines, vt alibi ars alibi materia esset in pretio. Nec vllum fuit lapidis pretiosi genus modo aut scalpro aut cælo corrumpi posset, quod Antiquis illis luxuriæ Magistris intactum sit relictum. Soli Adamanti ob indomitam, vt credebatur, duritiem parcitum; sed hunc quomodo vitaret ætas etiam nostra reperit, primusque huius inuenti author celebratur Mediolanensis quidam Iacobus Treccia, qui Philippi Hispaniarum regis gentilitia insignia Adamanti summâ arte insculpsit. Et si verò, vt dixi, omnes ferè gemmæ ad vsum sigillorum inciderentur aut cælarentur, tres tum maxime omnium ad hos vsus aptabantur. Achates, Onyx, & Sarda eò quod cerâ nō traherent, pulcherrimeque ac sine labe effigiem exprimerent. Porro quisque vt libitum erat, & prout cuique in mentem venerat, hoc vel illo Aposphragismate utebatur. Ismenias Choraules Amymonem Danai Regis filiam Smaragdo insculptam in anulo gestabat, Scipio Aphricanus imaginem patris, rentulus

lentulus aui, multi ipsius Epicuri, hoc fausti ominis generi & nomini suo arbitrati fore. Sulla traditione Iugurthæ semper signauit, vnde discordiarum origo inter eum & Marium. Lucullus Ptolomæi Regis Aegypti in smaragdo effigiem inter rarissimos habuisse dicitur. Pompeius leonem ensẽ ferentem sigilli loco habebat. Lacedemoniorum Rex Arius, teste Iosepho lib. 12. Cap. 2. Aquilæ sigillo utebatur draconem vnguibus comprehendentis. Intercatiensis ille Hispanus, cuius patrem Scipio Aemilianus ex prouocatione interfecerat, pugnae eius effigie signabat, vulgato Stilonis Præconeni sale, quidnam fuisse acturum eum si Scipio à patre eius interemptus esset: Mecænas Ranâ signauit. D. Augustus inter initia Sphiage, mox, ad euitandum conuitium, Alexandri Magni imagine, notauit & suâ, quam illi Dioscorides artifex similem admodum expresserat. Dicitur Alexander deuicto Dario, quas in Europam destinabat litteras, suâ, quas verò in Asiam, Darij imagine signasse. Trebellius Pollio in vita Quiriti Macriani scribit, in familiâ Macrianorum peculiare fuisse cùm faminis tùm viris, nunquam aut domi aut foris sine imagine Alexandri Magni esse.

Principes qui Augustum sequuti sunt, partim Augusti ipsius, partim suomet vultu signarunt, ex parte etiam alia imagine pro libitu; quemadmodum Nero qui Marfyæ effigiem ab Apolline superati & ad arborem excoriati in sigillo gerebat. & Commodus Amazonis signo notabat. Reliqui illustres Romani Cæsarum, qui pro tempore rerum potiebantur, vultu signabant. Hos Anulos quemadmodum & Numos latrinæ aut lupanari inferre, locoue obsceno admouere, capitale erat sub Tiberio, quo tem-

pore fuit accusandi frequens & penè publica rabies, quæ omni ciuili bello grauius togatam ciuitatem confecit. Nota est Paulli viri Prætorij apud Senecam historia, qui cum in conuiuio quodam cœnaret, imaginem Tiberij anulo gerens excisâ & eminente gemmâ, accidit vt fortè matulam fumeret ad lotium reddendum, quod factum fimul & Macro ex notis illius tempestatis vestigatoribus notauit, at seruus ilicò patrono ebrio & non sentienti anulum detraxit, cumq; Macro conuiuias testaretur admotam esse imaginem Cæsaris obscænis, & iam subscriptionem componeret, ipso etiam reo fatente, ostendit in manu sua seruus anulum, atque ita calumniatorem frustratus est. Neroni Principum flagitiosissimo Sporus Eunuchus, in signum nefandi coniugij more inaudito inter ipsos contracti, dono dedit anulum, in quo Proserpinæ raptus cælatus erat. Galbam Imp. maiorum suorum signo semper vsum auctor Suetonius, cane nimium caput sub prorâ nauis inclinante. Effigies vultusque proprios in anulis circumferre, plebeis etiam admodum erat familiare. Hinc leno apud Plautum effigiem militis in literis agnoscens Purus putus est ipse ait. noui herus machæroplacides. Haftenus de signandi ritu seu secundario anulorum vfu reliquum vt & de aliâ Anulorum prærogatiuâ loquamur. Anulus aureus apud Romanos Equitum peculiare erat ornamentum, bellicæque virtutis insigne, distinguebatque Equestrem ordinem à plebe, sicuti tunica lati-clauia ab anulis senatum, iusque anuli aurei habere perinde erat ac Equestri dignitate præditum esse. Vnde milites cum magnis præmijs à I. Cæsare sollicitarentur Arimini vt Rubriconem transfirent, isque digito arrecto fidem promissis daret, putauere sibi singulis

lis anulum & cum eo Equestrem dignitatem promitti. Plebi enim militibusque gregarijs, stante adhuc Republicâ & veteri disciplinâ, fas non erat aureos gestare anulos. Hinc Afridubal Centurionum & Tribunorum cadauera cognouit, iisque à Scipione rogatus ius sepulturæ concessit. Et trimodia illa à Pæno Duce Carthaginem missa, aureorum erant anulorum, referente Plutarcho, quos Tribunis Centurionibus & Equitibus Romanis detractos, ad cladis magnitudinem demonstrandam in patriam misit Annibal Verum quidem est multos Equitum & Senatorum, uti paulò antè retulimus, ferreo usus esse anulo veterum exemplo, & sanctiorum morum memoriâ: Cæsar Augustus cum iam cōclamatus videretur, saluti ab Antonio Musa Medico est restitutus. *ψυχροποσίαις* & *ψυχρολασίαις*, quo nomine pecuniâ amplâ fuit donatus & statuâ à populo ære collato, anulo preterea aureo ornatus, concessumque idem iuris nō modo præsentibus sed & futuris qui Medicos se profiterentur. Tiberij principatus anno nono constitutum, ne cui ius esset anuli aurei, nisi cui ingenuo ipsi patrique & auo paterno. sestertia cccc. m. census essent, & lege Iuliâ Theatrali in xiiii. Ordinibus sedenti, verum paulò post gregatim insigni id appeti cœptum, ut etiam seruitute liberati manuque missi, ad ornamenta ea passim transilirent, adeoque promiscuum id esse cœpit, ut apud Claudium Cæsar in censura eius vnus ex Equitibus Flavius Proclus quadringentos ex eâ causâ reos postularet. Sept. Severus Imp. ius anuli aurei omnibus militibus sine discrimine concessit. Postremum fuit & anulorum usus ad præstigia & medicinas translatus: Veterum enim superstitio multum ijs in hac re dabat auctoritatis, existimans eos re-

*Appian. de
Bellis Punicis*

ἐν πλῆθι.

mediis atque incantationibus accommodatos huc spectant illa apud Aristophanum ἔδ' ἐν προπύλαις σε, Φορὰ γὰρ πριάμενος τὸν δακτύλιον τὸν δὲ παρ' εὐδάμειδε χαλῆς. Fuit hic Eudamus præstigiator notus, veteris Comædiæ conuitijs profectus, fiebant autem olim quemadmodum & hodie à quibusdam malè feriat, hominibus Anuli certis imaginibus atque Characteribus insigniti idque sub certo Zodiaci signo & ad certum astrorum aspectum, conjunctionem & quadraturam, ut vocant. Ita confectos qui gestauerit, perpetuò victorem & insuperabilem fore, nec venenorum maleficio obnoxium, amabilem & acceptum hinc reddi Principibus & Magnatibus, præcipueque hac ratione conciliari optatæ puellæ amorem impudenter asserunt. Apollonium Tyrannum anulos ab Iarcha Gymnosophistar. principe dono datos instar numinis habuisse ferunt, ita ut hisce quotidie per vices variatis, maximorum inde secretorum particeps fieret. Sunt & ex Medicis qui plurimum hisce Anulis ad remedia tribuunt, inter quos Alexander Trallianus non postremæ notæ Medicus, qui tradit imaginem Herculis supinè iacentis leonemque strangulantis anulo inclusam digitoque gestatam peculiare amuletum esse ad dolorem Colicum. Apud Aristotelem legimus veteres Medicos implicamentis quibusdam, seu, ut ipse ait, plegmatijs digitos inferere consuevisse, quæ contexta forent veluti acetabula & cirrhamenta in piscium quorundam pedibus. Arabes quinetiam videntur plurimum fidei hisce deliramentis tribuisse, unde & hodie adhuc multi reperiuntur characteribus Arabicis notati, Talismanos id genus anulorum patriâ linguâ vocant. Tolerabiliore sunt quigemmis ipsis plurimum attribuunt facultatis ad diuersos

uersos corporis & animi affectus mulcendos curandos-
 que, quamvis & hi in extollendis illarum viribus nimij,
 ne dicam, vani, sunt; talia hisce affingendo, quæ per
 somnia vt puto in mentem ipsis venerunt, inter quos Al-
 bertus Magnus primum obtinet locum: vt miter Car-
 danum, virum & Philosophum & Medicum doctissi-
 mum in inuestigandis causis harum nugarum, bonas ho-
 ras tam malè locasse. Sed tædet amplius per has im-
 pietates & deliria decurrere, receptuique canam, dum
 hoc solū non *ὡς πέρρηον ἀνάλωμα* addidero: desperato-
 rum hominū ingenia excogitasse venena anulis cludere
 quo vitæ tædio affecti quotiescunque luberet necem sibi
 afferre possent finemque, vti existimabant, miseræ suæ
 imponerent. Demosthenes summus Oratorum Græciæ
 hoc mortis genere præuenit Archiam Thurinum à Re-
 ge inimico immissum. & Annibal simili occubuit letho,
 ne infidi Regis scelere hosti traderetur Romano. Cum
 M. Crassus duo milia auri pondo è Iouis Capitolini so-
 lio à Camillo ibidem condita rapuisset, ædituum custo-
 diæ eius deprehensum, fractâ in ore anuli gemmâ sta-
 tim expirasse, & inditium ita extinctum referunt Scrip-
 tores. Elagabalum mortis gratiâ etiâ habuisse anulos
 traditur quamvis monstro illi tam sedata mors non con-
 tigerit. Dactylithecam porro seu Anulorum Condi-
 torium primus habuit Romæ Scaurus priuignus Sullæ
 diuque nulla alia in vrbe fuit, donec Pompeius M. eam
 quæ Mithridatis Regis fuerat inter dona in Capito-
 lio dicaret multum prælatam Scauri, vt M. Varro alij-
 que eiusdem ætatis auctores confirmant. Hoc exem-
 plo Cæsar Dictator sex Dactylithecas in Aede Vene-
 ris Genitricis consecrauit. & Marcellus Octauia geni-

tus in Palatinâ Apollinis Aede vnam. Hæc sunt quæ è
 varijs decerpta authoribus huic nostro operi præmitte-
 re libuit, longè vero plura in hanc rem afferri potuisse
 non me fugit. Sed hoc in rem nostram arbitratus suf-
 ficere, manum de tabula.

FINIS.

Priuilegij Cæsarei sententia.

CAESAREAE Maiestatis Diplomate cautum est, ne quis alius citra voluntatem expressam Abrahami Gorlei, in Sacri Romani Imperij, ac Regnorum Dominiorumque suorum hereditariorum ditionibus, intra decennium ab editionis absolutæ die numerandum, imprimere, ulloue pacto caractere, aut incisus iconibus emulari, venum exponere ac distrabere publicè vel occultè audeat Librum cui titulus est: Abrahami Gorlæi Antuerpiensis Dactyliothea, seu Promptuarium Annulorum Sigillarium quorum apud Priscos tam Græcos quàm Romanos vsus &c. Qui secus faxit Libris & pena in Diplomate præscripta multabitur, ut latius ibidem expressum est. Praga in Arce Regia Die v. Iulij Anno CIO. IO. CI.

RVDOLPHVS.

Ad mandatum sacrae Cæs.
Maiestatis proprium

AN. HANNIWALDT.

1601

Prague

C

Sum-

Summa Priuilegij Regis Galliarum.

CA V T V M est Henrici IIII Galliarum regis priuilegio ne quis in regno eius sine consensu authoris excudat, excudine iubeat, aut alibi excusum distrahendum exponat, ad nouennium ab excusione, librum cui titulus est, Abrahami Gorlæi Daçtyliotheca, sub pena confiscationis exemplarium, aliisque quæ regio edicto continentur: idque eo fine ne sumptibus suis quos celandis annulis aliisque antiquitatibus infinitos impendit, idem temere frustretur. Idque non obstantibus quibuscunque mandatis, & quacunque tandem facti sui aut ignorantia causam bibliopola aut Typographus prætendat: ut latius apparet ex verbis priuilegij dati à S. Germain en Laye XXVI. Iunij Anno CIO. ID. IIC.

H E N R Y.

Signat.

Per Regem.

DE NEVFVILLE.

Summa Priuilegij Ordinum Ge-
neralium Prouinciarum
federatarum Belgij.

CAVTVM permissumque publico Ordinum confa-
deratarum Prouinciarum decreto est, ne quisquam
intra dictarum Prouinciarum terminos limitesve, absque
Abrahami Gorlæi consensu, imprimat, imprimi curet,
aut denique impressum vendat aut vendendum exponat
librum qui inscribitur: Abrahami Gorlæi Antuerpia-
ni Daçtyliotheca, seu, Annulorum sigillariorum
quorum apud priscos tam Græcos, quam Roma-
nos vsus, e ferro, ære, argento, & auro, Promptua-
rium; ad octennium, nimirum ab ipsa impressione nume-
randum. Idque sub pœna cum confiscationis exempla-
rium, tum alia quæ particulatim ipso priuilegio continetur,
Dato Hagæ Comit. XX. Sept. XVI°.

Subscripserat

M. V. LYCKLEMA.

Subsignauerat

AERSSENS.

AMERICAN

А. Е. С. Е. Н. С.

1

2

AN · FERR · GEM · SARDA
INCISA
LUPA · ROMVL · ET
REM · LACTANS

AN · FERREVS
GĒMA SARDA
INCISA
DEVS · GENIVS

3

4

AN. FER. GEM. SARD
INCISA.
IVL. CAESAR.

AN. FER. GEM. SARD
INCISA.
HERCVL. ROMANVS

5

6

AN FER GEMSARD
INCISA.
FIDES PVBLICA

AN FER GEM SARD
INCISA.
ABVNDANTIAE TYP

7

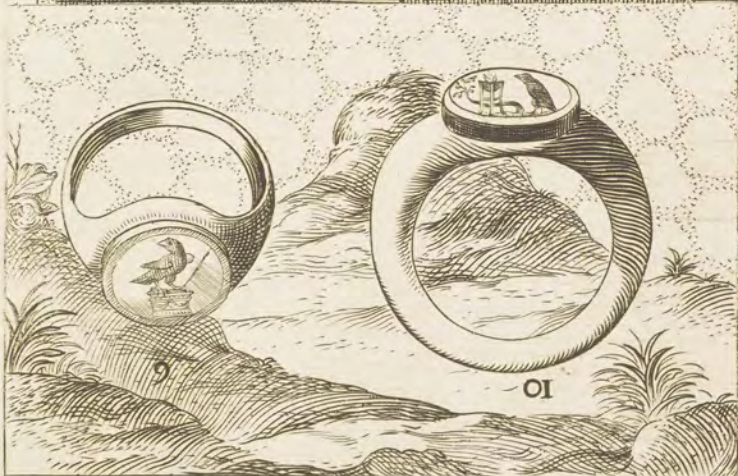

8

AN·FER·GEM·IASPIS
INCISA.
VIC·TORIA·TERRA
MARIQ·PARTA

AN·FER·GEM·IASPIS
INCISA.
ROMAE·TYPVS

AN FER . GEM .
ACHATES . INCISA
ALES S IOVIS

AN FER . GEM .
ACHAT . INCISA
CORVVS APOLL.

JAMES & JOHN TOWNSEND
ACADEMIC BOOKS
FOR THE YEAR 1850

AN. FERR. GEM.
SARD. INCISA

AN. FERR. GEM.
SARD. INCISA.
VICTORIA PACIFERA

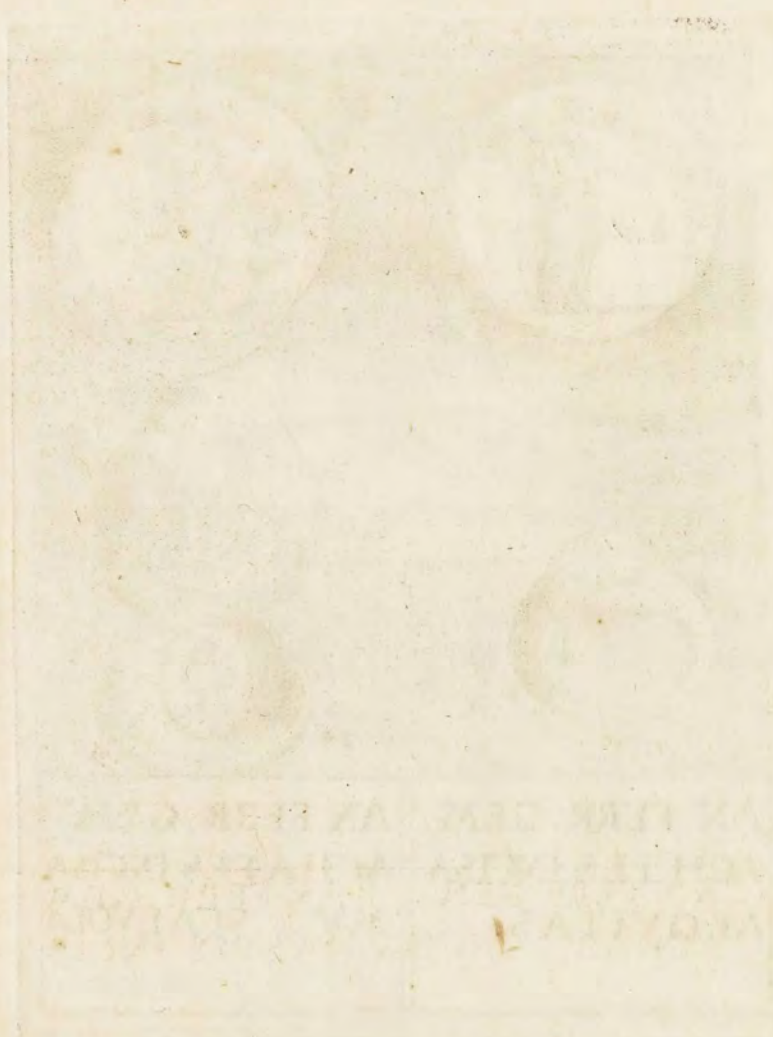
17

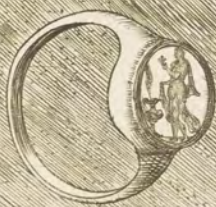

14

AN. FERR. GEM.
ACHTES. INCISA.
AEQVITAS

AN. FERR. GEM.
ACHATES. INCISA
MV , SCAEVOLA

15

16

AN FERR. GEM .
ACHAT . INCISA

AN FERR. GEM .
IASPIS INCISA

17

AN. FERR. GEM
ONYX. INCISA
MARS. GRADIVS

18

AN. FER. GEM
ONYX. INCISA

19

20

AN. FERR. GEM.
ACHATES INCI
CORVVS APOLL

AN. FER. GEM.
GRANATA INCI
TROPHEVM

²¹
AN. FERR. GEM.
ACHATES. INCISA

²²
AN. FERR. GEM.
ACHATES. INCISA

AN. FER. GEM.
ACHATES INCISA

AN. FER. GEM.
ONYX INCISA
SPEC. TYPVS

25

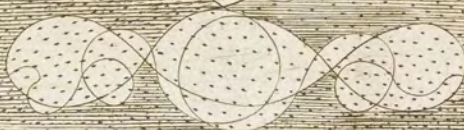
26

AN. FERR. GEM.
ACHATES INCIS
NEPTVNVVS.

AN. FERR. GEM.
SARDA INCISA.

THE LIBRARY OF THE
MUSEUM OF NATURAL HISTORY
LONDON

27

28

AN. FERR. GEM.
SARDA INC.

AN. FERR. GEM.
SARDA INC.

AN. ÆR. INAVR. GEM.
SARDA. INCISA.

AN. ÆR. INAVR. GEM.
SARDA. INCISA.

31

32

AN.ÆR. INAVR.
GEM. SARD. INC.

AN.ÆR. INAVR.
GEM. ACHA. INC.

33

34

AN. AEREVS. GEM.
ACHATES. INCI.

AN. AER. GEM ,
ACHAT. INCISA.

ACHAT. INCISA. AN. VERD. GEM.

35

36

AN. AER. INAVR.
GEM. PRASINOS.
INC.

AN AER. GEM ,
SARDA , INC ,

37

38

AN. AER. GEM.
ACHAT. INC.

AN. AER. CVM.
PALA. ARG. INC.
SPEI. TYPVS.

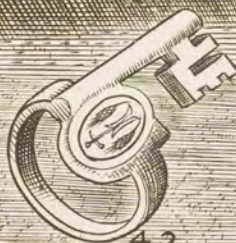
AN. AER. GEM.
ACHAT. INCI.

AN. AER. GEM.
PRASINOS. INC.

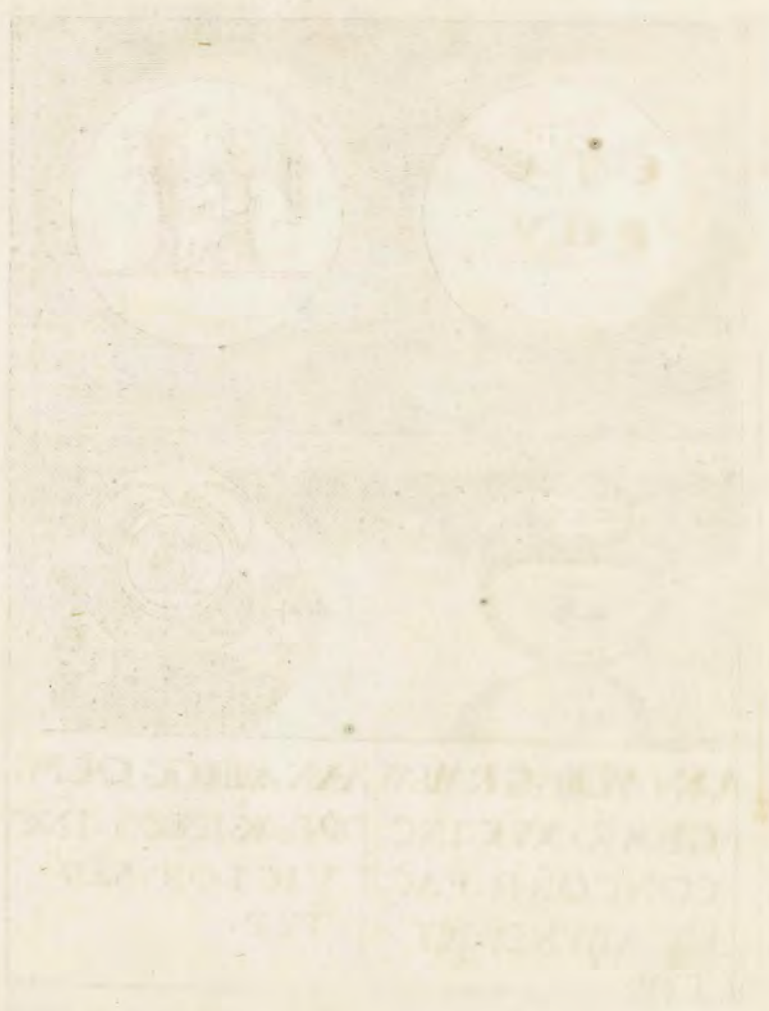
41

42

AN . AER . GEM .
ACHAT . INC .

AN . AER . GEM .
ONYX . INC .

43

44

AN. ARGENTEVS
GEM. ONYX. INC.
CONCORD. PAC.
ET. ABVNDANT,
TYP.

AN. ARG. GEM.
PRASINOS. INC
VICTOR. SED,
TYP.

AN ARGENTINE
 GEN. & CO. INC.
 CONCORD, N.H.
 U.S.A.

45

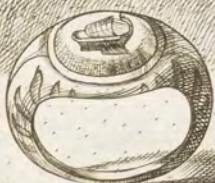

46

AN. ARG. GEM.
ACHAT, INC.

AN. ARG. GEM.
ACHAT, INC.

47

48

AN. ARG. GEM.
ONYX. INCSA.

AN. ARG. GEM.
SARDA. INC.

49

50

AN. ARG. GEN.
ONYX , INC ,

AN. ARG. GEN.
ONYX , INC ,

51

52

AN. ARG. GEM.
ONYX, INC.

AN. ARG. GEM.
SARDA, INC.

THESE TWO FIGURES
SHOW THE EFFECT OF
THE SUN'S RAYS ON THE
EARTH'S SURFACE

53

54

AN. ARG. INAVR.
GEM. ACHAT, INC.

AN. ARG. GEM.
SARDA, INC.

55

56

AN. ARG. GEM.
SARDA . INC .

AN. ARG. GEM.
IASPIS . INC .

AN. ARG. GEM.
SARDA. INCISA

AN. ARG. GEM.
SARDA. INC.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS
155 E. 42ND STREET, N.Y.C.

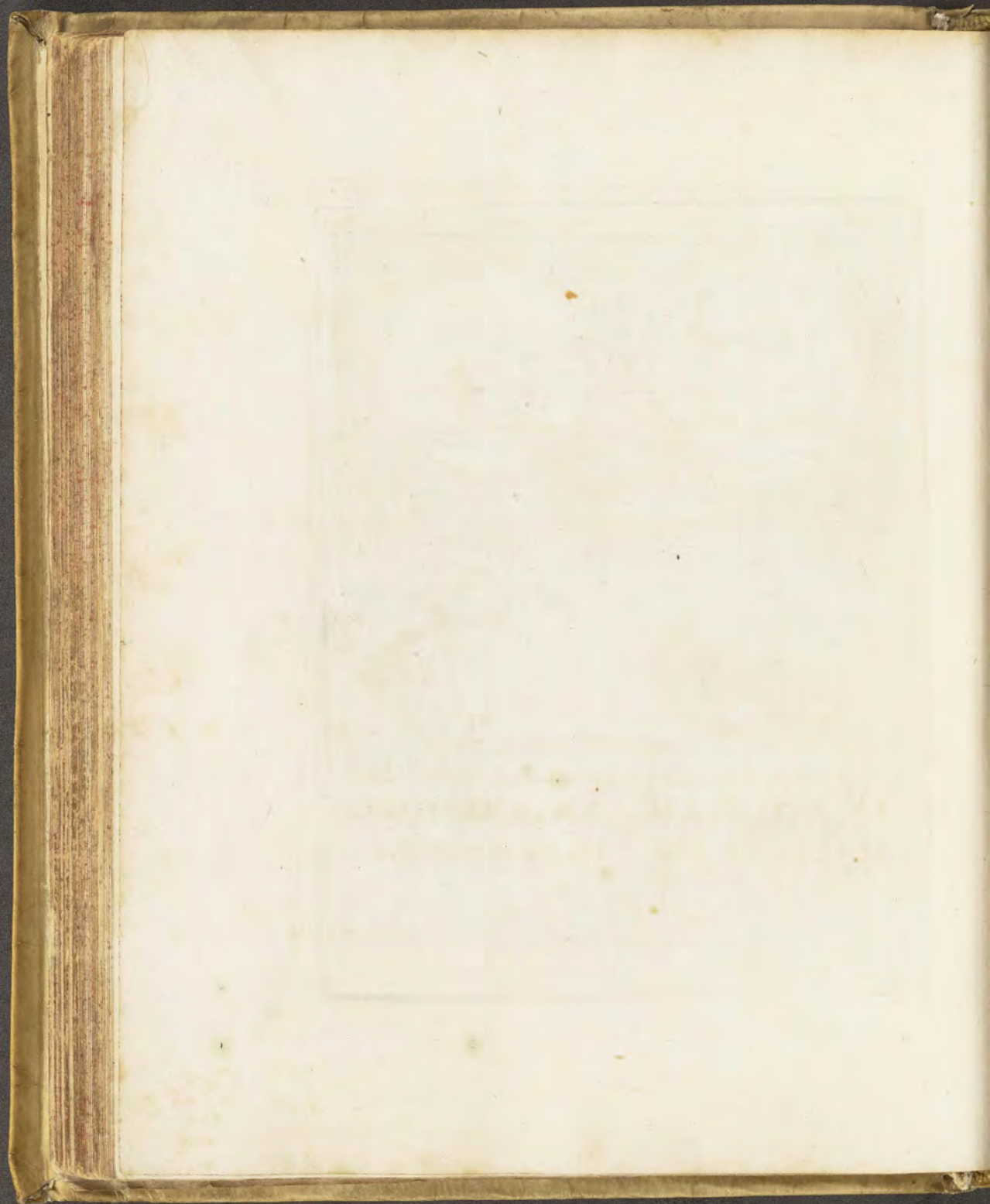
59

60

AN ARG. GEM.
ACHATES. INC.

AN. ARG. GEM.
HELIOTROP. INC.

61

62

AN · ARG · GEM ·
ONYX · INCI ·

AN · ARG · GEM ·
ONYX · INC ·

63

64

AN · ARG · GEM ·
HELIOTROP · INC

AN · ARG · GEM ·
ONYX · INC I

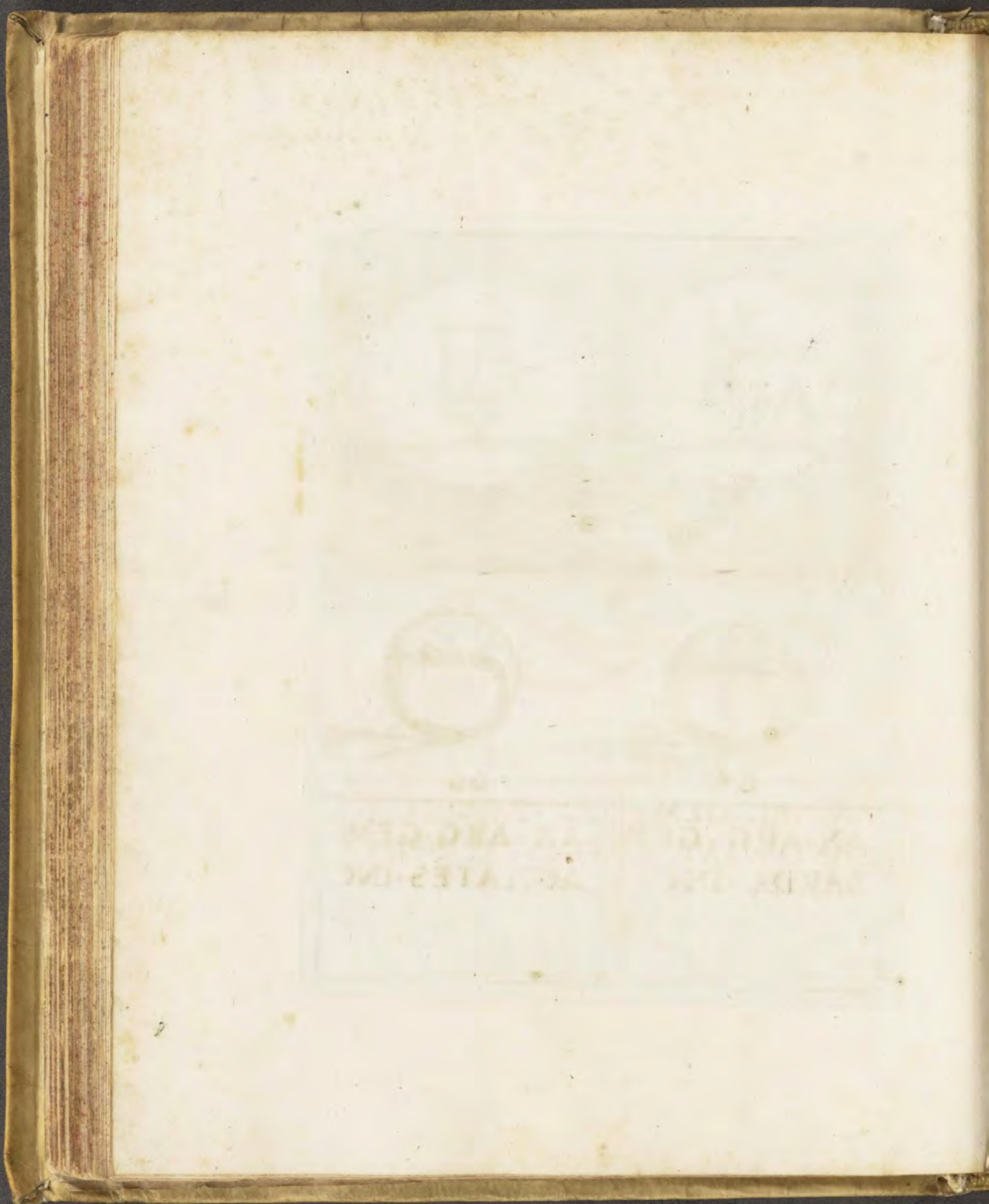
65

66

AN · ARG · GEM ·
SARDA · INC ·

AN · ARG · GEM ·
ACHATES · INC

67

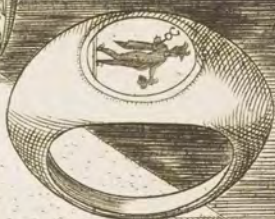
68

AN · ARG · GEM ·
SARDA · INC ·

AN · ARG · GEM ·
ONYCH · III · INC ·

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

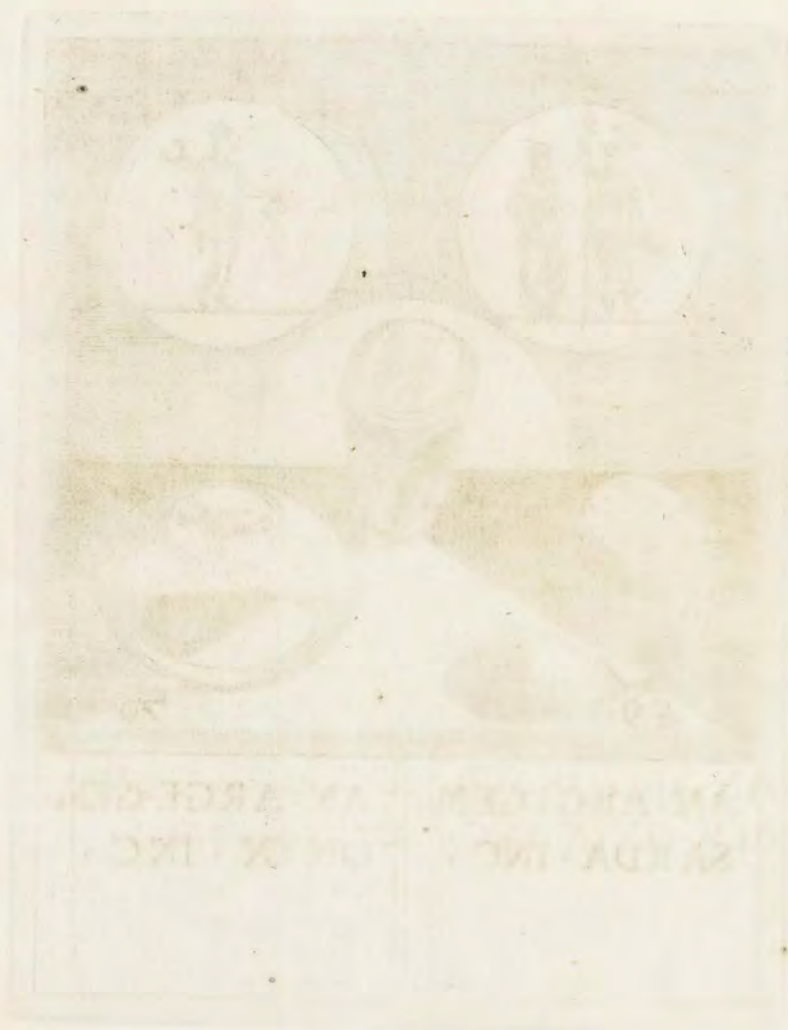

69

70

AN·ARG·GEM·
SARDA·INC·

AN·ARGE·GEM·
ONYX·INC·

71

72

AN·ARG·INAVR·
GEM·ONYX·INC·

AN·ARG·GEM·
ONYX·INC·

73

74

AN. ARG. GEM.
ONYX . INC .

AN. ARG. GEM.
ONYX . INC .

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
125 WEST 47TH STREET
NEW YORK, N. Y.

75

76

AN. ARG. INAVR
GEM. SARDA. INC

AN. ARG. GEM
ONXX. INC

77

78

AN ARG INAVR
GEM ONYX INC

AN ARG GEM
ONYX INC

79

80

AN·ARG·INAVR·
·GEM·SARD·INC·

AN·ARG·GEM
ACHATES·INC

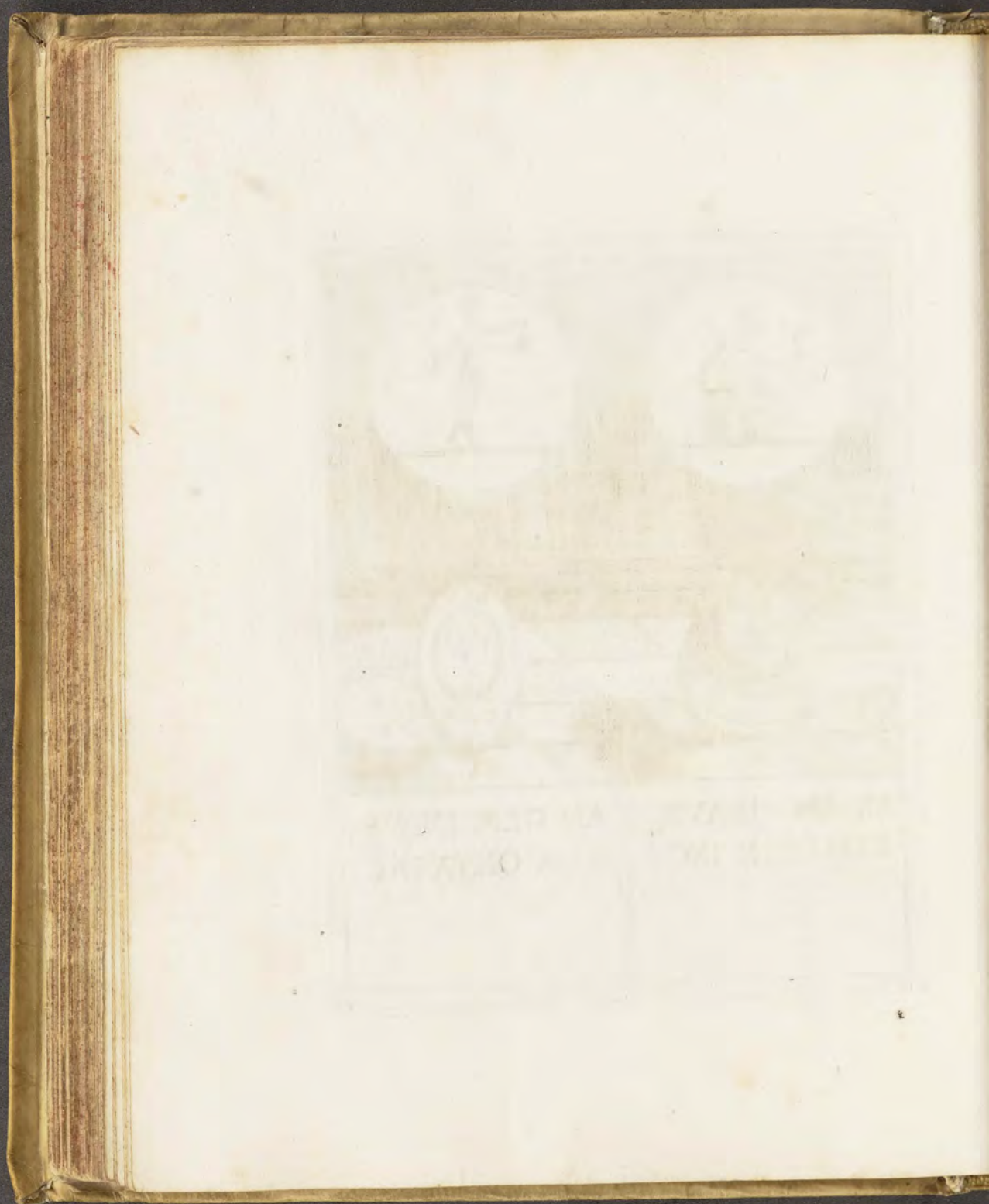
81

82

AN·ARG·INAVR·
GEM·ONYX·INC·

AN·GEM·INAVR·
GEM·ONYX·INC·

87

84

AN · ARG · INAVR
GEM · ONYX · INC

AN · ARG · INAVR
GEM · SARD · INC

85

86

AN · ARG · INAVR
GEM · ONYX · INC

AN · ÆR · SIGIL
ARG · INAVR · INC

87

88

AN · ARG · INAVR ·
GEM · SARD · IN

AN · ARG · INAVR ·
GEM · ONYX · INC

AN-ABC-GEN
GARD INC

AN-ABC-GEN
GARD INC

89

90

AN · ARG · GEM ·
SARDA · INC ·

AN · ARG · INAVR
GEM · SARD · INC

91

92

AN · ARG · INAVR
GEM · SARD · INC

AN · ARG · INAVR
GEM · ACHAT · INC

93

94

AN · ARG · INAVR ·
GEM · SARD · INC

AN · ARG · GEM ·
ONYX · INC

95

96

AN · ARG · SIGIL
AVR · INC ·

AN · ARG · SIGIL
AVR · INC ·

97

98

AN · ARG · SIGILL
AVR · INCI ·

AN · ARG · SIGILL
AVR · INC

99

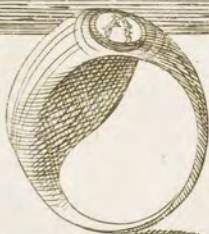

100

AN · ARG · GEM ·
IASPIS · INC ·

AN · ARG · GEM ·
ONYX · INC

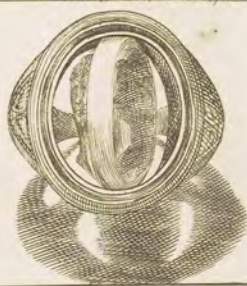
101

102

ANEX·SARDA·IN·TEGRA
CVM·PALA·AVREA·
ET·CIRCULO·ARC·

AN·ARG·CVM·STRYS
AVREIS·ET·SIGILLO
EX·IASPIDE·VTRIQ·
ACHATEM·HABENS
INC

103

AN · FER · CVM · SIGILL · ARG · VERSATIL
AB · VNA · PARTE · EXCIS · AB · ALTERA · INC

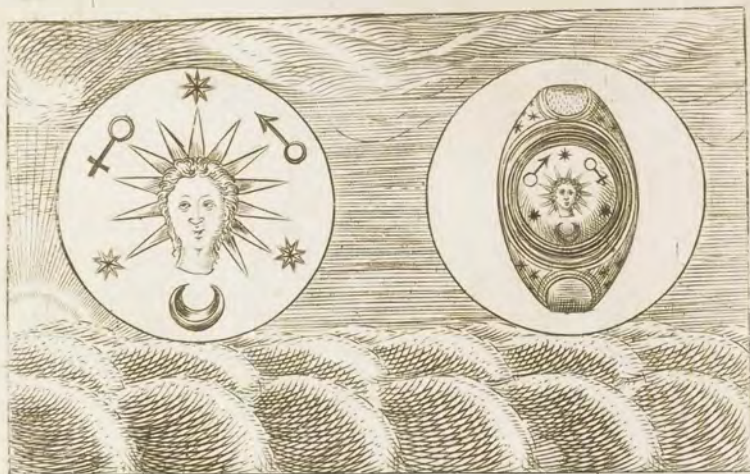
AN ARC D'ALTE - CATHOLICIS
VERBIS - EXCISENCIS

104

AN. ARG. INAVR. CVM. SIGILLO.
VERSATILI. EXCIS. ET INCIS.

105

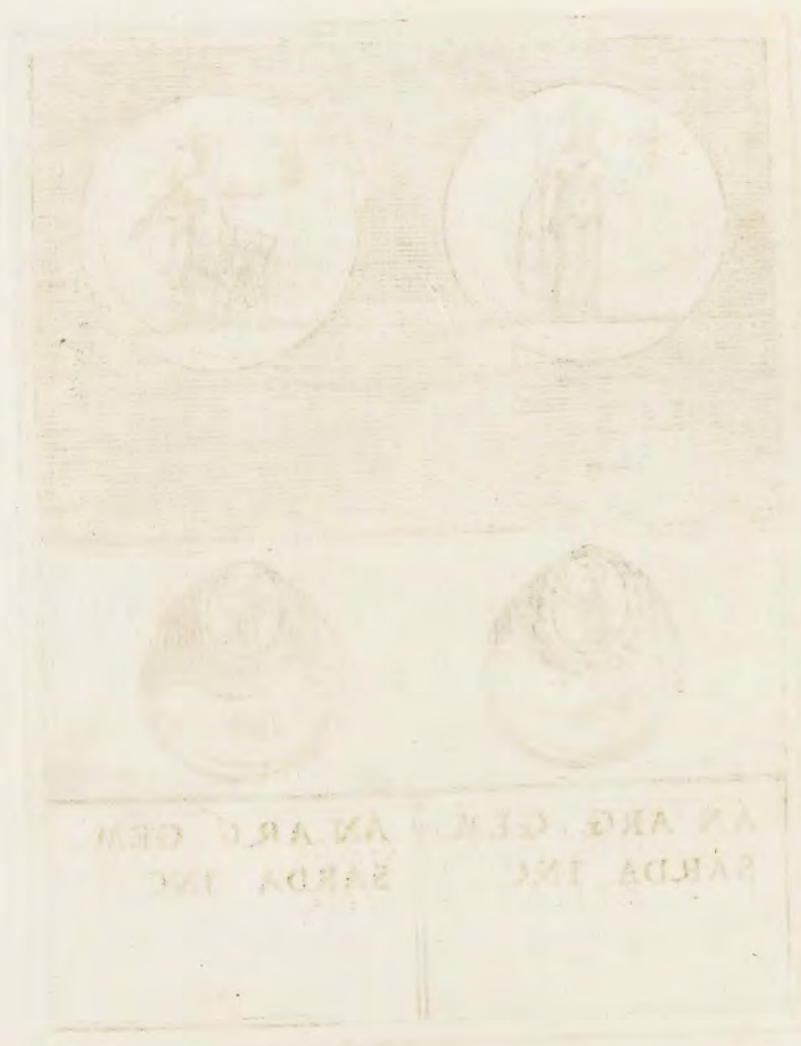
AN · ARG · CVM · PALA · AVREA · GEM ·
 · SARD · VTRINQ · A LATERIB · ÆS · ET ·
 FERRVM · HABENS ·

AN ARG. GEM.
SARDA INC.

AN ARG. GEM.
SARDA INC.

108

AN ARG. GEM.
ACHATES INC.

109

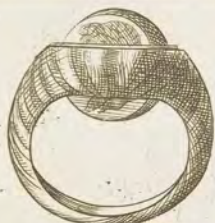

110

AN ARG. GEM.
CYANEA INC.

AN ARG. GEM.
CYANEA INC.

III

AN · AVREVS · CVM · SIGILLO · HINC · INDE
 VERSATILI AB · VNO · LATERE · GEM · SARD · INC
 AB · ADVERSO · VERO · NERONIS · ET · AGRIPPIN
 EFFIGIEM · AVR · INC · PRAE · SE · FERENTE ·

LIBRARY OF THE
HISTORICAL SOCIETY
OF THE CITY OF BOSTON
FUND. 1822

112

AN · AVR · GEM · SARDA · INC · AB ·
VTROQVE · LATERE · ONYCH · INC · HABENS

113

114

AN · AVR · GEM ·
SARDA · INC ·

AN · AVR · GEM ·
SARDA · INC ·

115

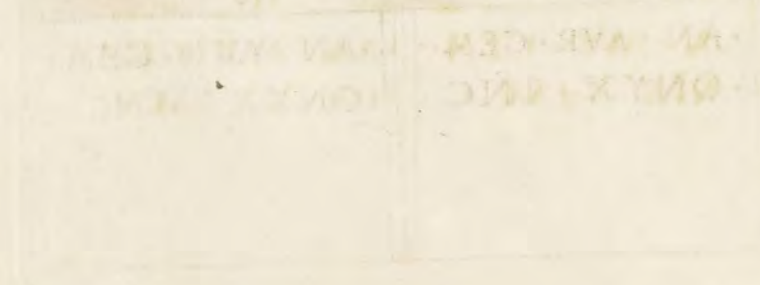
116

·AN·AVR·GEM·
·ONYX·INC·

·AN·AVR·GEM·
·ONYX·INC·

2

61

II7

II8

· AN · AVR · GEM ·
· ONYX · INC ·

· AN · AVR · GEM ·
· ONYX · INC ·

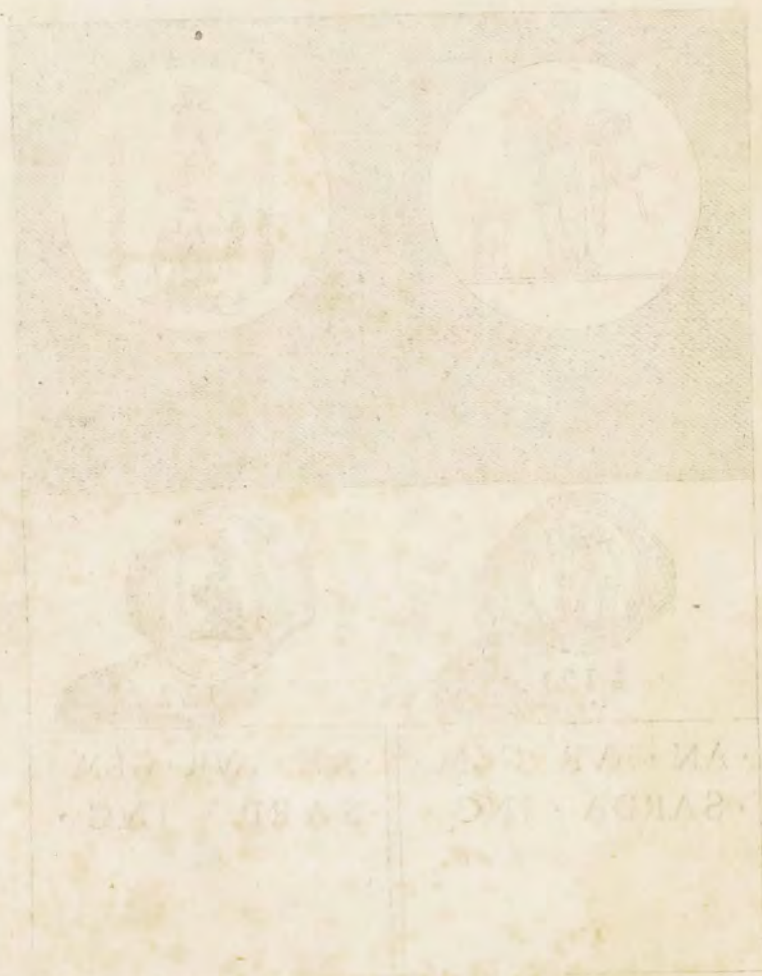

119

120

· AN · AVR · GEM ·
· ONYX · INC ·

· AN · AVR · GEM ·
· ONYX · INC ·

121

122

· AN · AVR · GEM ·
· SARDA · INC ·

· AN · AVR · GEM ·
· SARD · INC ·

AN. VAR. GEN. 184
SARD. INC. 1842

123

124

· AN · AVR · GEM ·
· SARD · INC ·

· AN · AVR · GEM ·
· SARD · INC ·

THE NEW YORK
LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
100 N. 5TH ST. NEW YORK 17, N.Y.

125

126

· AN · AVR · GEM ·
· ONYX · INC ·

· AN · AVR · GEM ·
· ONYX · INC ·

127

128

· AN · AVR · GEM
· ONYX · INC ·

· AN · AVR · GEM ·
· ONYX · INC ·

129

130

· AN · AVR · GEM ·
· SARDA · INC ·

· AN · AVR · GEM ·
· SARD · INC ·

THE
LIBRARY OF THE
MUSEUM OF
COMPARATIVE ZOOLOGY
AT HARVARD UNIVERSITY
CAMBRIDGE, MASS.

131

132

AN AVR QVEM
PERCVRRVNT 2
LINEÆ ARG GEM
ONYX. INC.

AN. AVR. GEM.
ONYX INC.

133

134

AN . AVR . GEM .
ONYX . INC .

AN AVR GEM
ONYX . INC

I35

AN . AVR . GEM .
CYANEA . INC

I36

AN . AVR . GEM .
SARDA . INC .

137

138

AN. AVR. GEM.
SARDA . INC .

AN. AVR. GEM.
SARDA . INC .

139

AN. AVR. GEM.
SARDÀ. INC.

140

AN. AVR. GEM.
SARD. INC.

141

142

AN AVR GEM
SARDA INC

AN AVR GEM
SARDA INC

I43

I44

AN AVR GEM
ONYX INC

AN AVR GEM
ONYX INC

145

146

AN AVR GEM
ACHAT INC

AN AVR GEM
SARDA INC

ANAVR GEM
SARDA INC

ANAVR GEM
SARDA INC

147

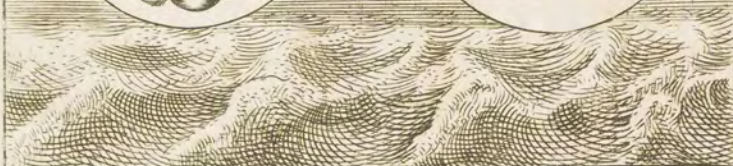

148

AN AVR GEM
SARDA INC

AN AVR GEM
SARDA INC

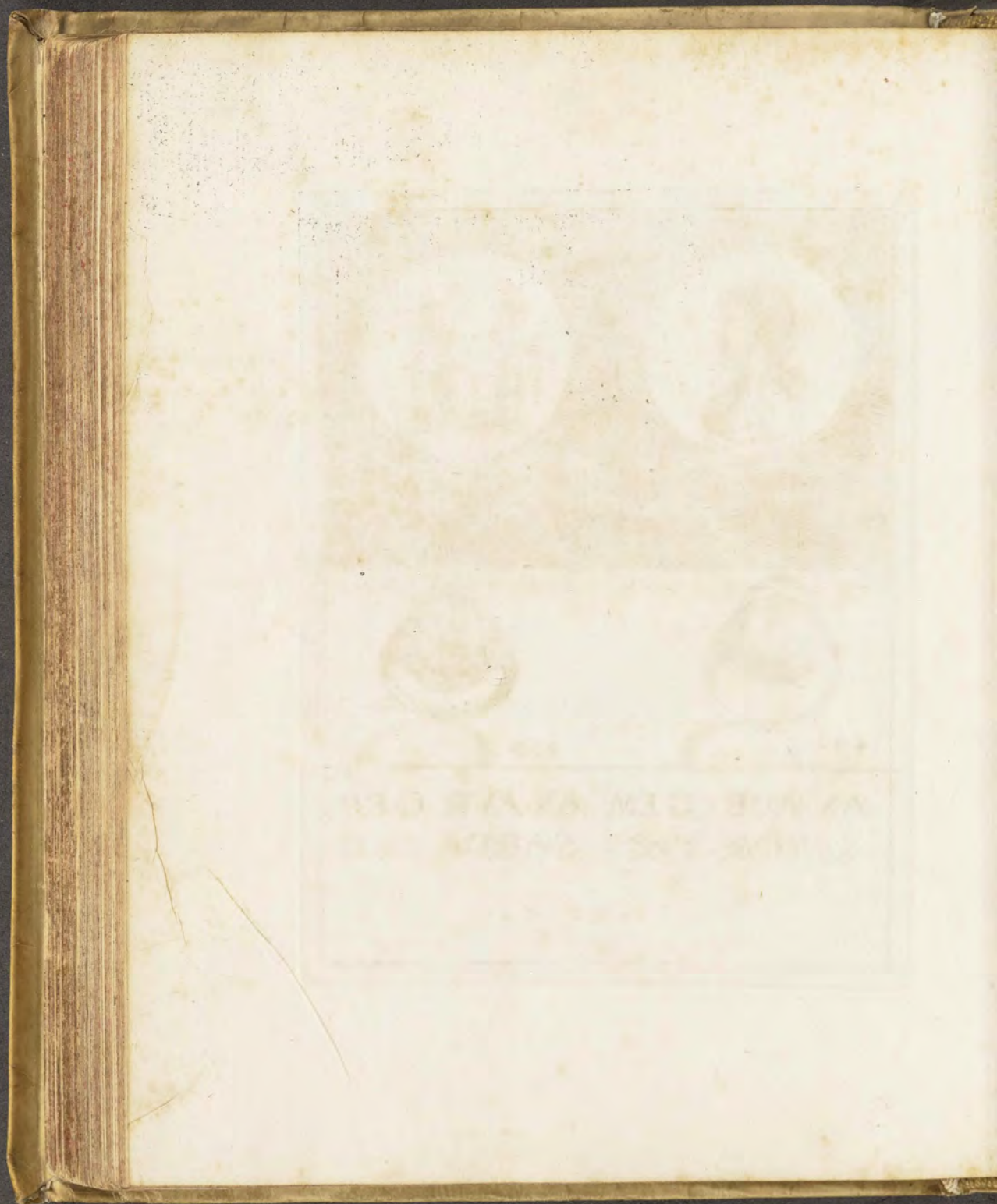
149

150

AN·AVR·GEM
SARDA·INC

AN·AVR·GEM
SARDA·INC

151

152

AN AVR GEM
SARDA INC

AN AVR GEM
SARD INC

153

154

AN·AVR·GEM
SARDA·INC

AN·AVR·GEM
SARDA·INC

195

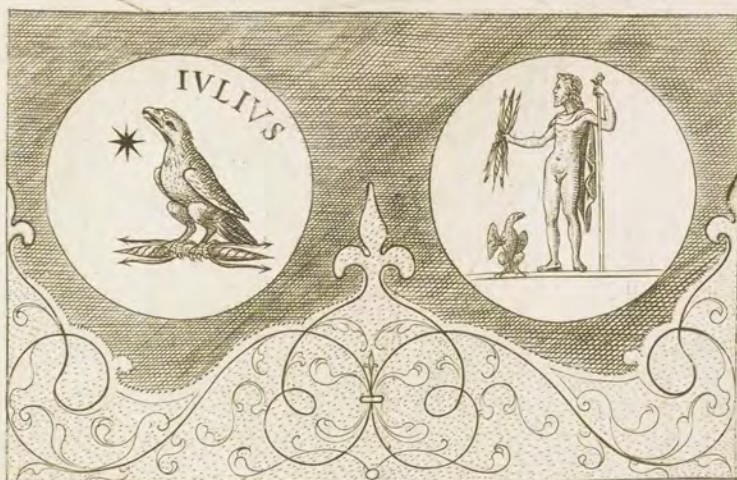

196

AN·AVR·GEM
·ONYX·NIC

AN·AVR·GEM
·ONYX·INC

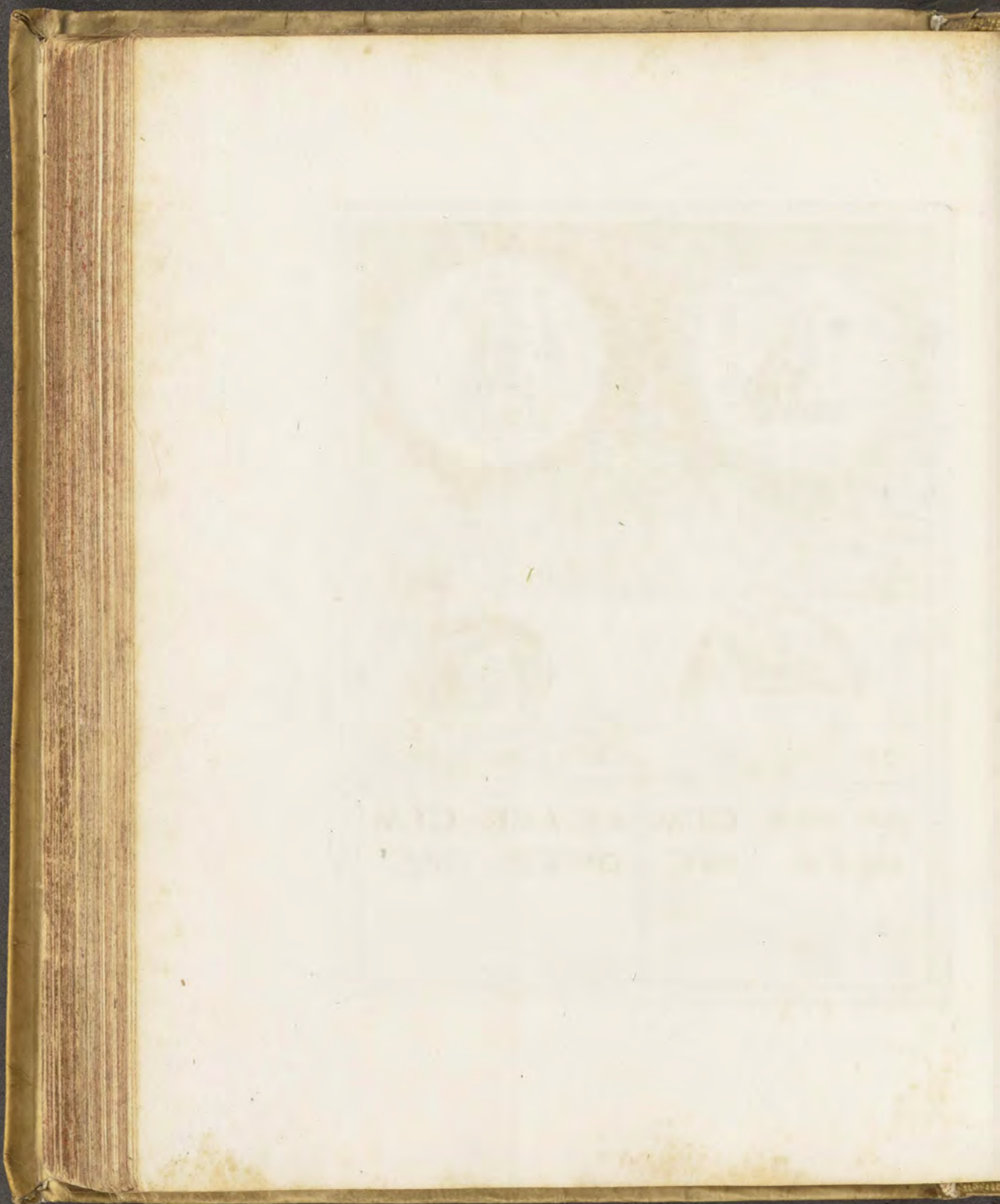
157

158

AN · AVR · GEM
· ONYX · INC

AN · AVR · GEM
· ONYX · INC

159

160

AN AVR GEM
ONYX INC

AN AVR GEM
ONYX INC

161

162

AN AVR GEM
ONYX INC

AN AVR GEM
ONYX INC

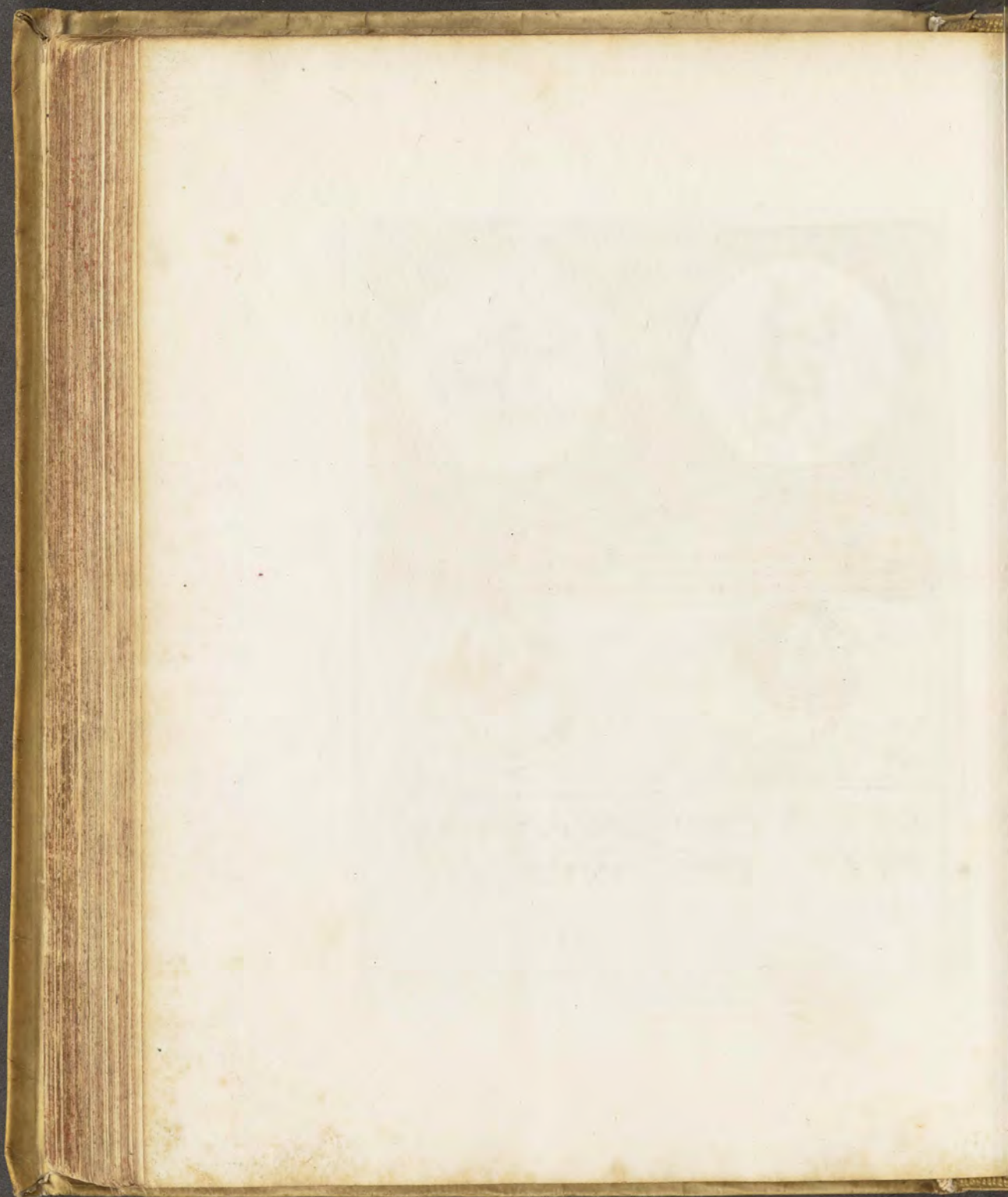

163

164

AN AVR GEM
ONYX INC

AN AVR GEM
ONYX INC

165

166

·AN·AVR·GEM·
·ONYX·INC

·AN·AVR·GEM·
·ONYX·INC

167

168

AN·AVR·GEM
·ONYX·INC

AN·AVR·GEM
·ONYX·INC·

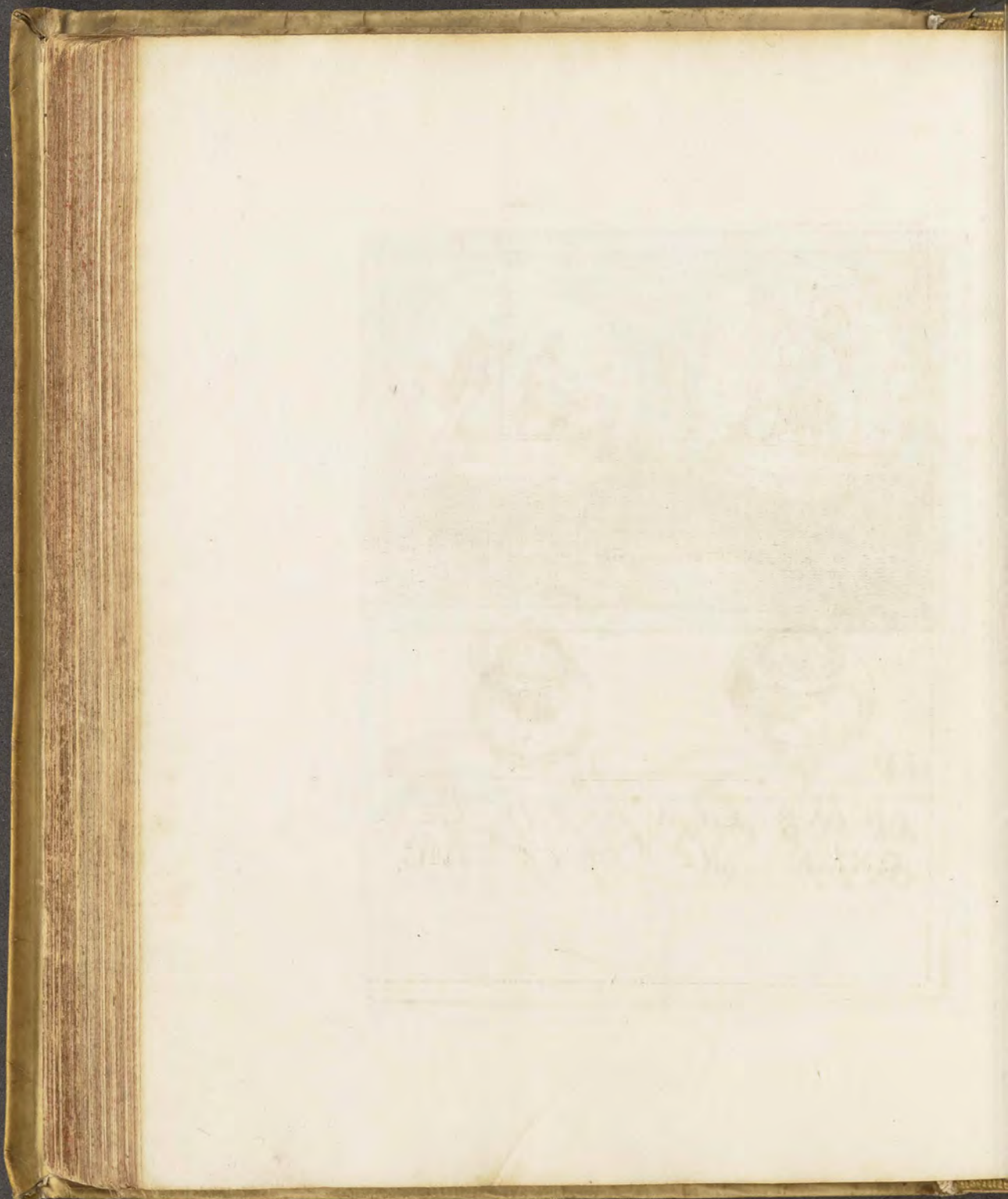
162

170

AN AVR GEM
ONYX INC

AN AVR GEM
ONYX INC

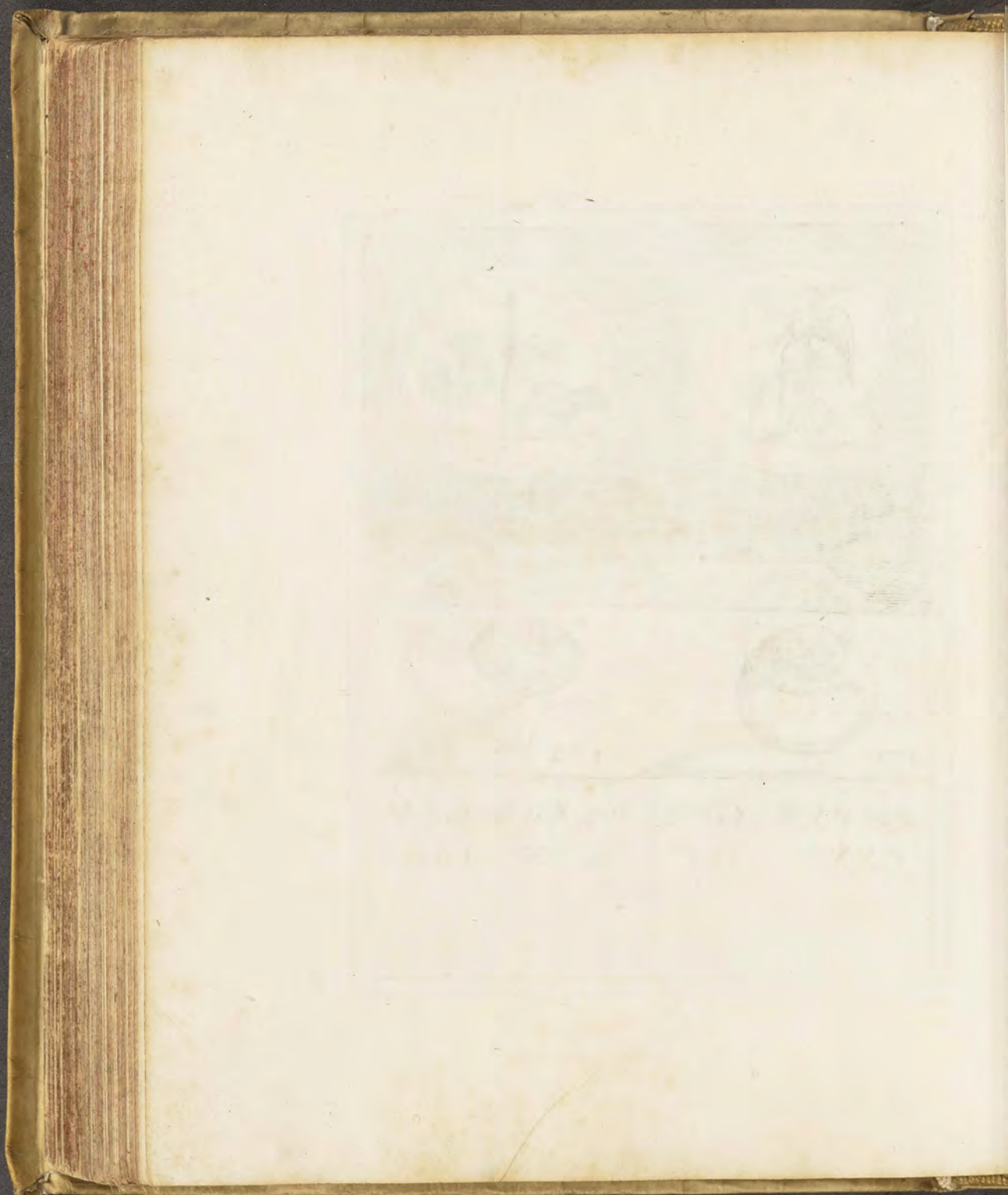
171

172

AN AVR · GEM
· ONYX · INC

AN AVR · GEM
· ONYX · INC

173

174

·AN·AVR·GEM·
·ONYX·INC·

·AN·AVR·GEM·
·ONYX·INC·

175

176

AN·AVR·GEM
ONYX·INC

AN·AVR·GEM
ONYX·INC

177

178

AN·AVR·GEM
ONYX·INC

AN·AVR·GEM
ONYX·INC

179

180

AN·AVR·GEM·	AN·AVR·GEM·
ONYX·INC·	ONYX·INC·

181

182

AN AVR. GEM.
SARDA INC.

AN AVR. GEM.
IASPIS INC.

183

184

AN AVR. GEM.
SARDA INC.

AN AVR. GEM.
SARDA INC.

I 85

I 86

AN. AVR. GEM.
ACHATES INC.

AN. AVR. GEM.
SARDA INC.

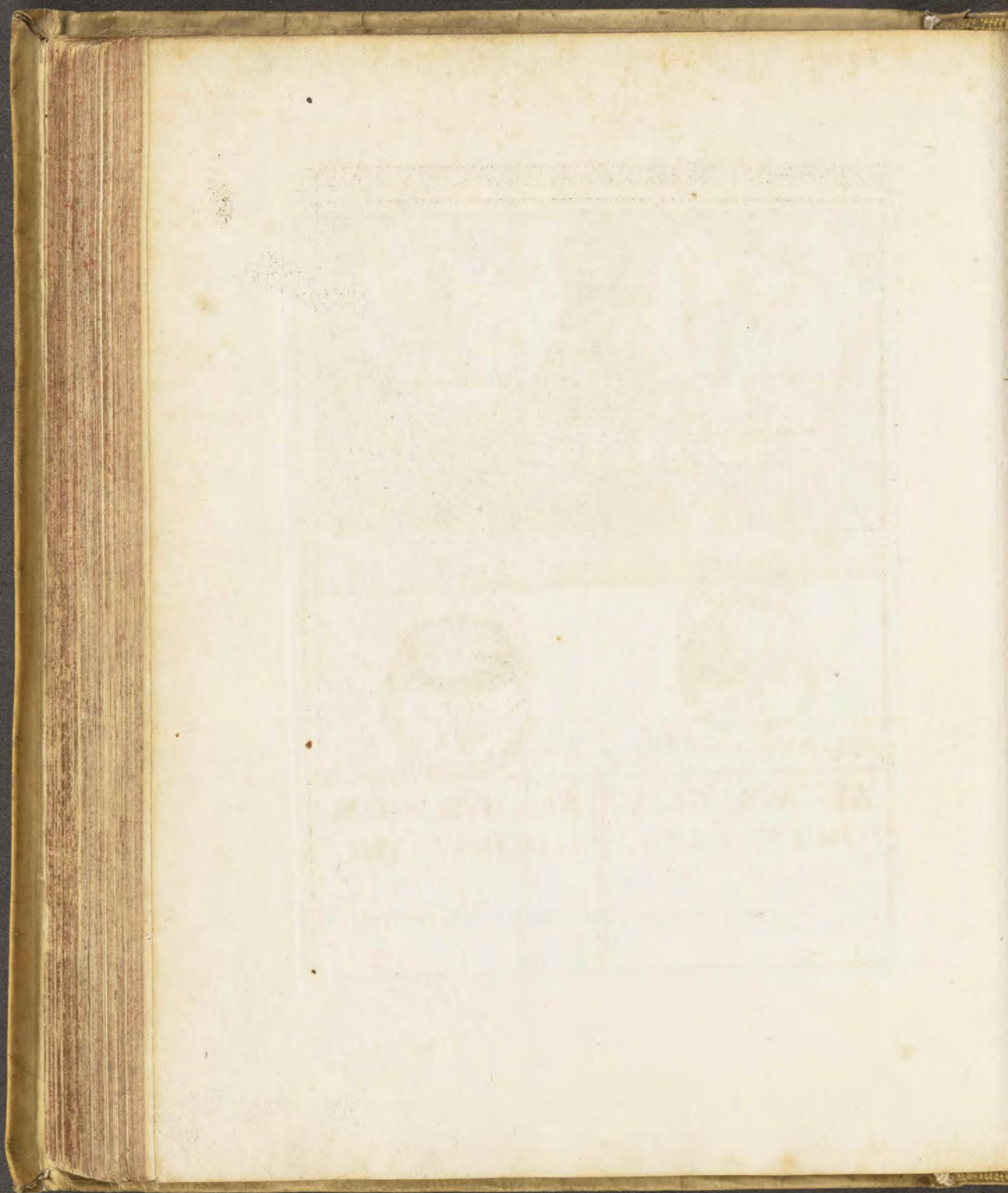
187

188

AN. AVR. GEM.
ONYX INC.

AN. AVR. GEM.
HYACINT INC.

189

190

AN. AVR. GEM.
ONYX . INC .

AN. AVR. GEM.
ONYX INC .

191

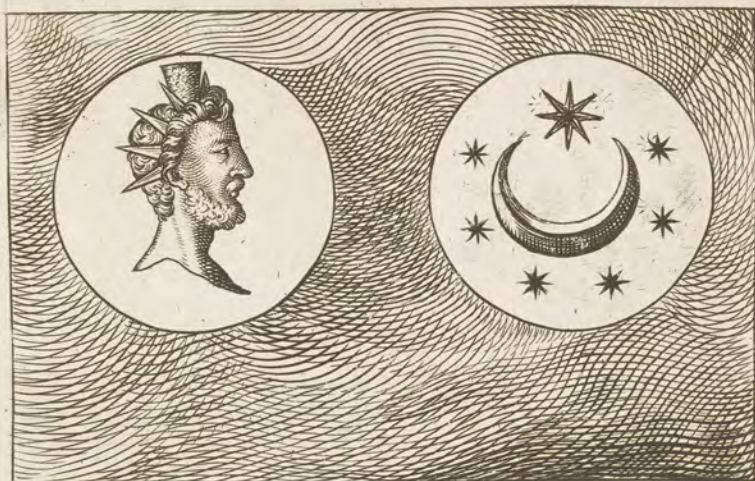

192

AN · AVR · GEM ·
SARDA INC .

AN · AVR · GEM ·
SARDA INC .

193

AN AVR. GEM .
ACHATES INC .

194

AN AVR. GEM .
SARDA INC .

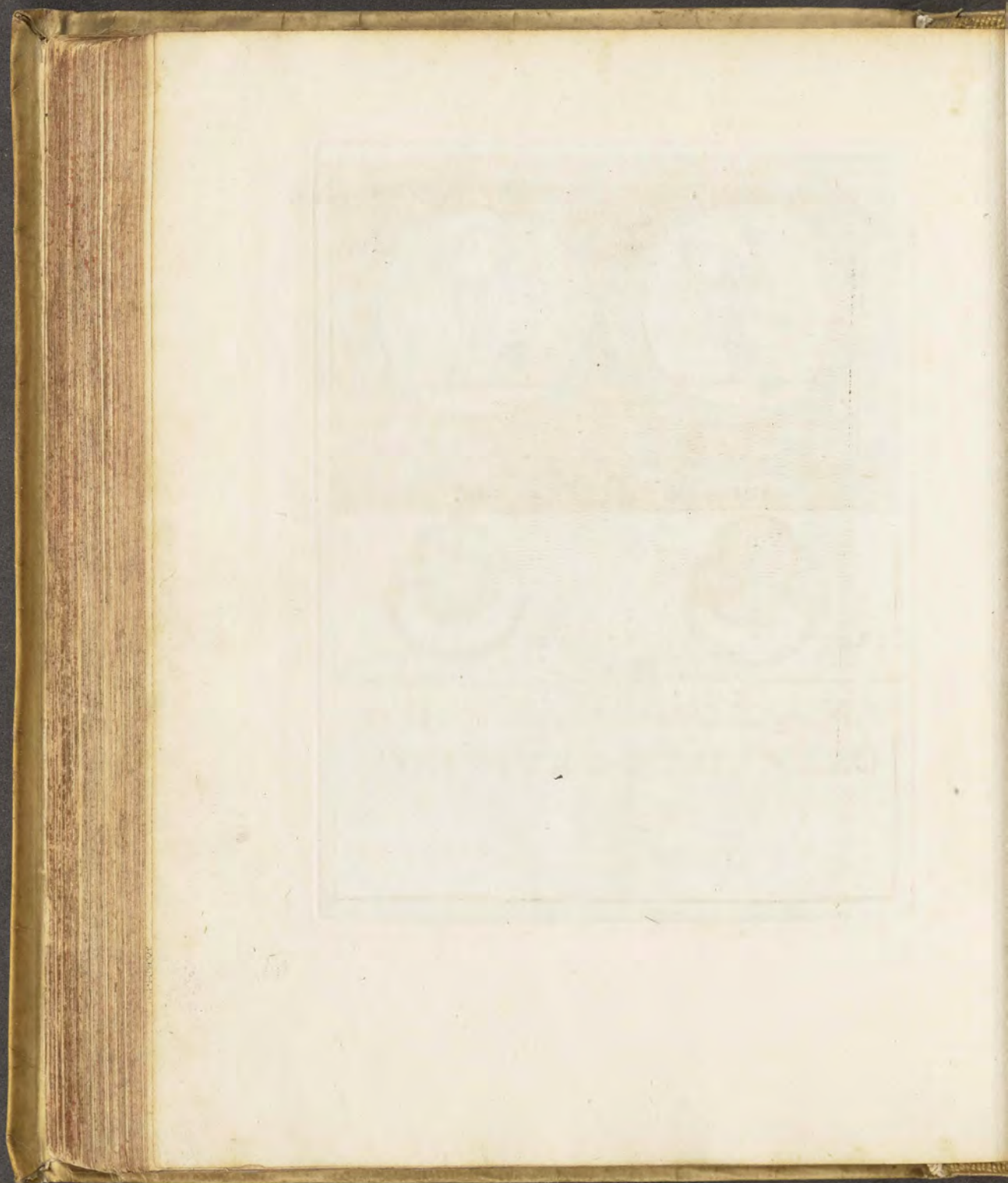
195

196

AN · AVR · GEM
· ONYX · INC ·

AN AVR · GEM
· ONYX · INC

I

SARDA INC.

2

ONYX INC.

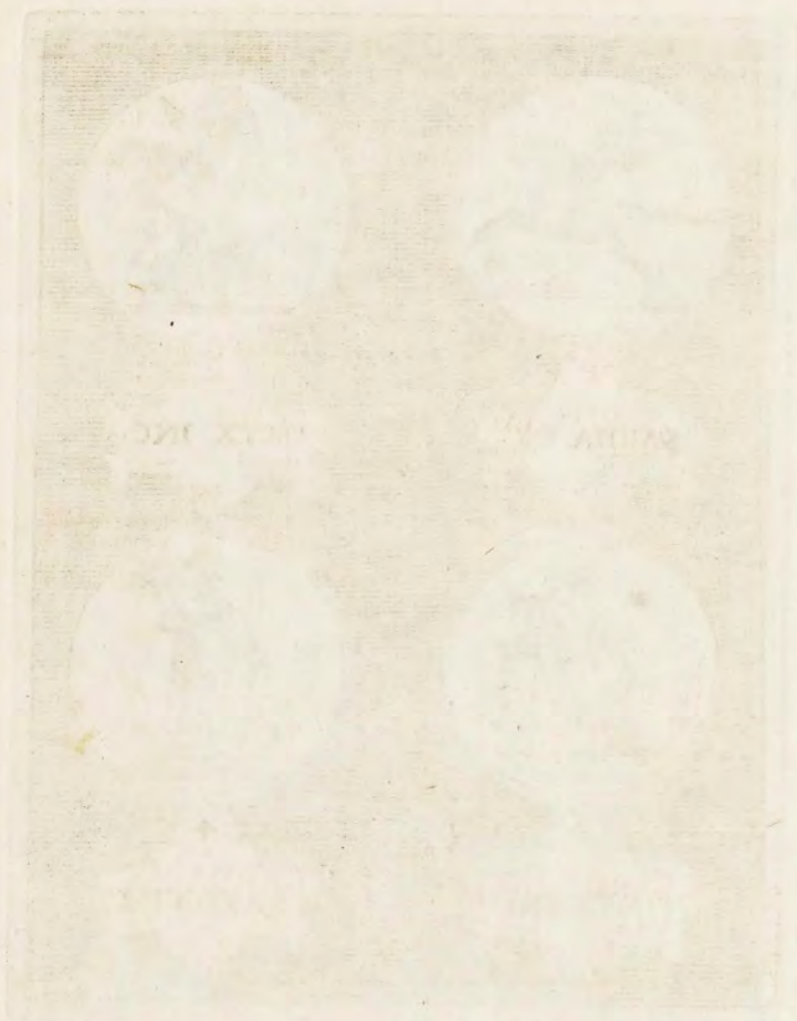
3

ONYX INC.

4

SARDA INC.

5

SARDA·INC

6

SARDA·INC

7

SARDA·INC

8

SARDA·INC

ONYX INC.

9

ONYX INC.

10

ONYX INC.

11

ONYX INC.

12

13

ACHATES INC.

14

ACHATES INC.

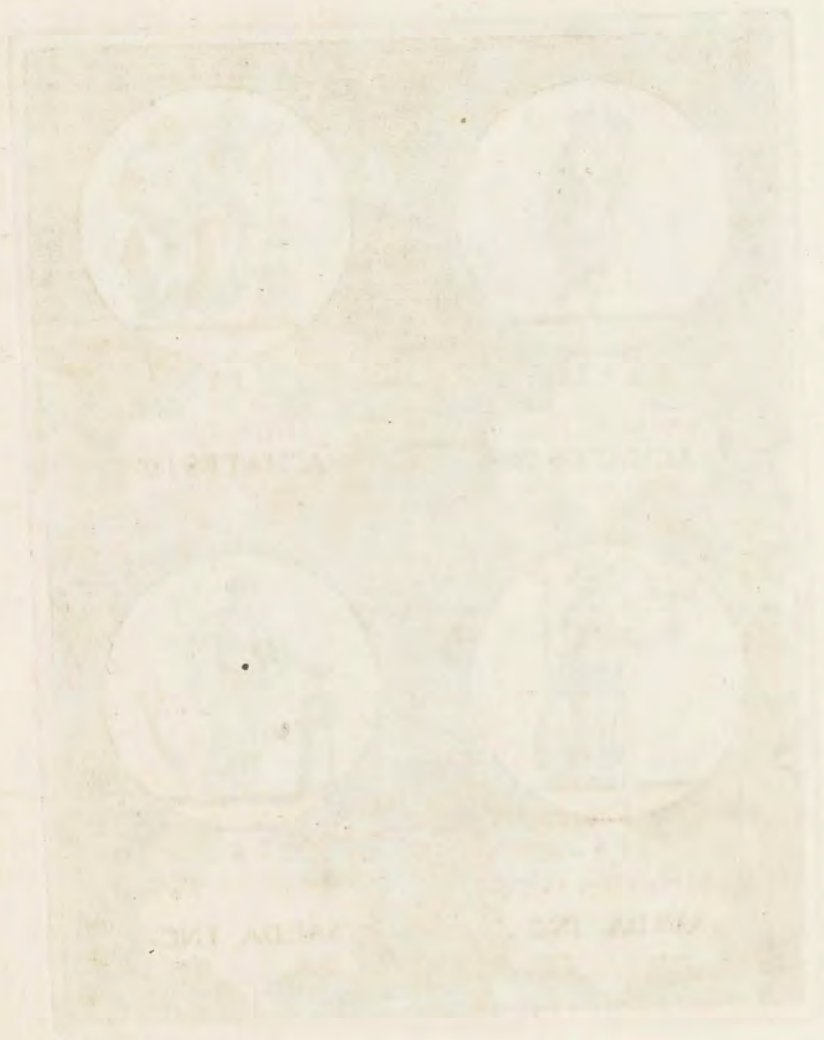
15

SARDA INC.

16

SARDA INC.

17

ACHATES INC.

18

ACHATES INC.

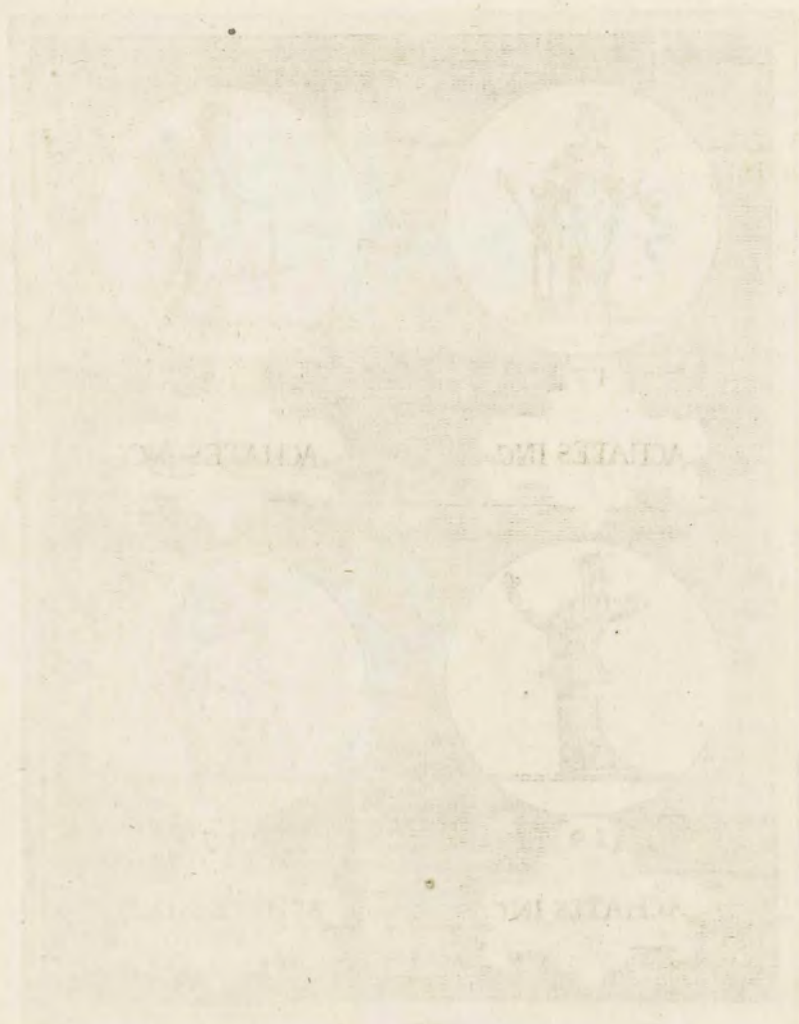
19

ACHATES INC.

20

ACHATES INC.

21

SARDA INC.

22

SARDA INC.

23

SARDA INC.

24

SARDA INC.

25

ONYX INC

26

ACHATES.IN

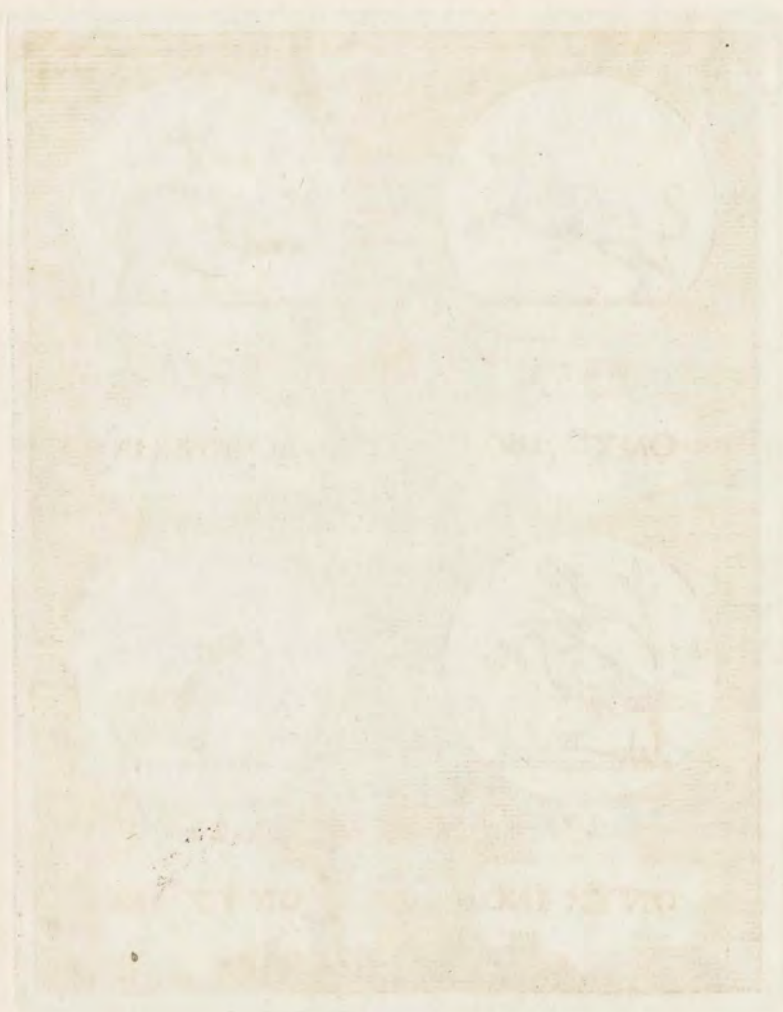
27

ONYX INC

28

ONYX INC

29

ONYX INC.

30

ONYX INC.

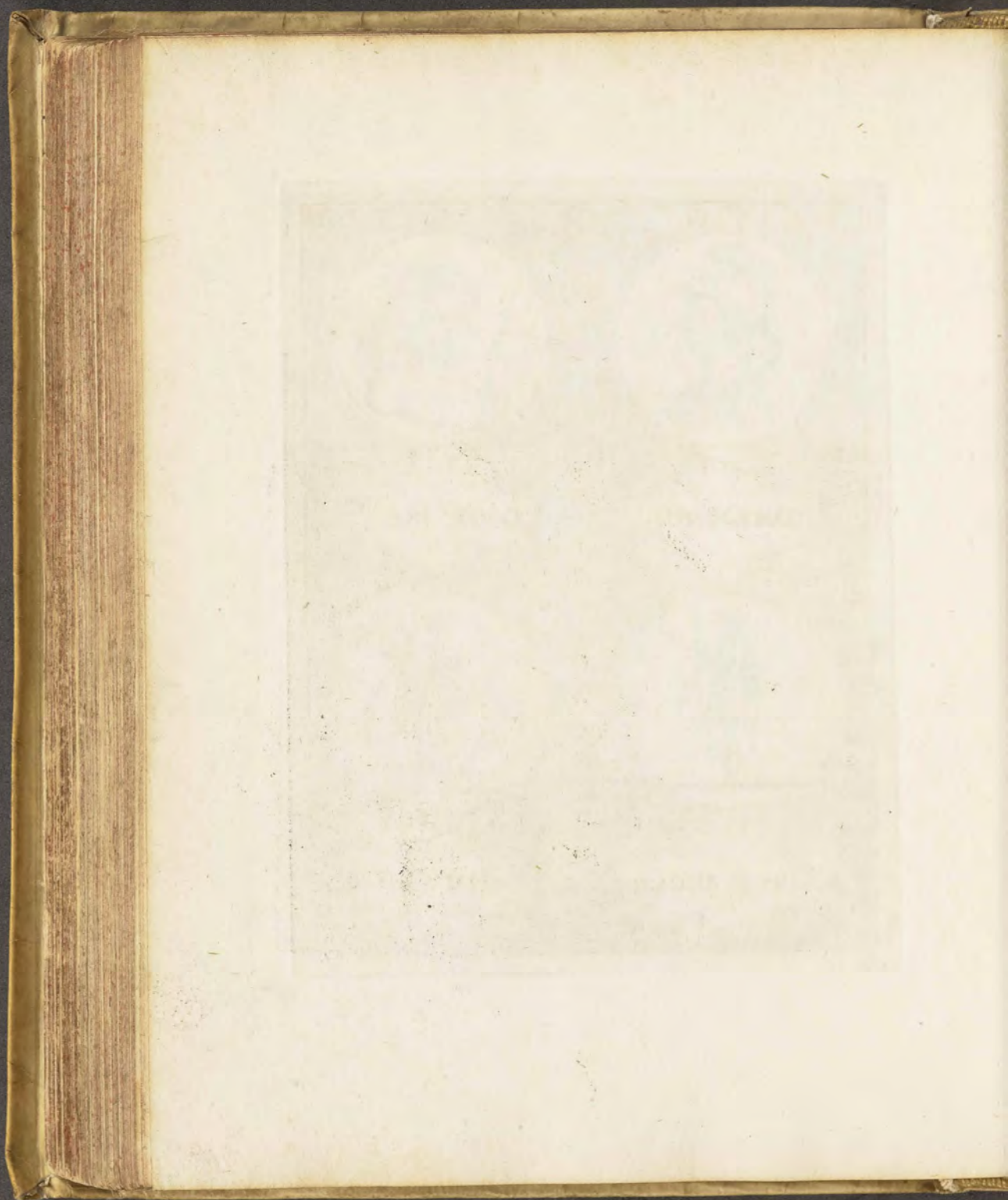
31

ONYX INC.

32

ONYX INC.

33

ONYX INC

34

ONYX INC

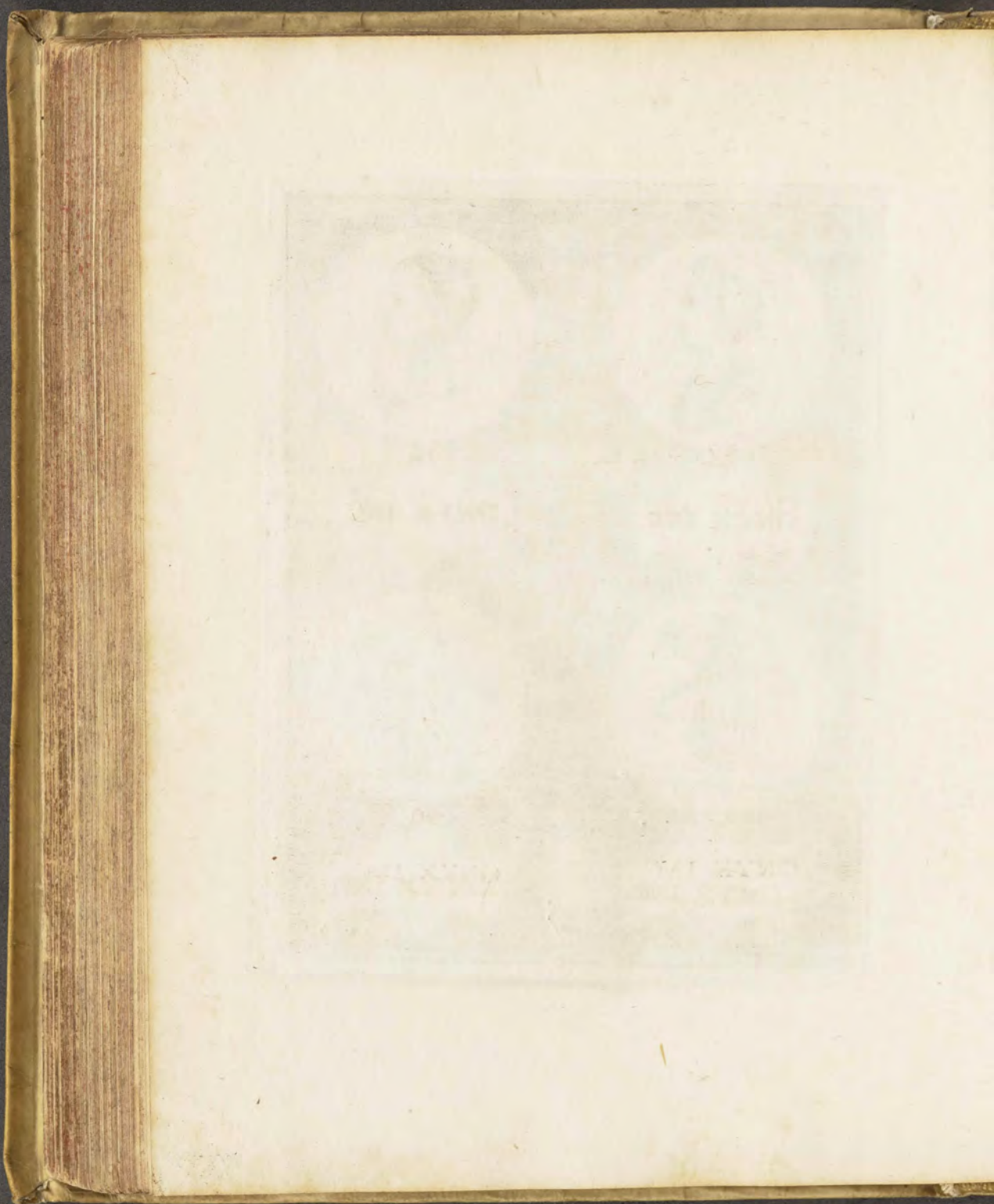
35

ONYX INC

36

ONYX INC

37

ONYX INC

38

ONYX INC

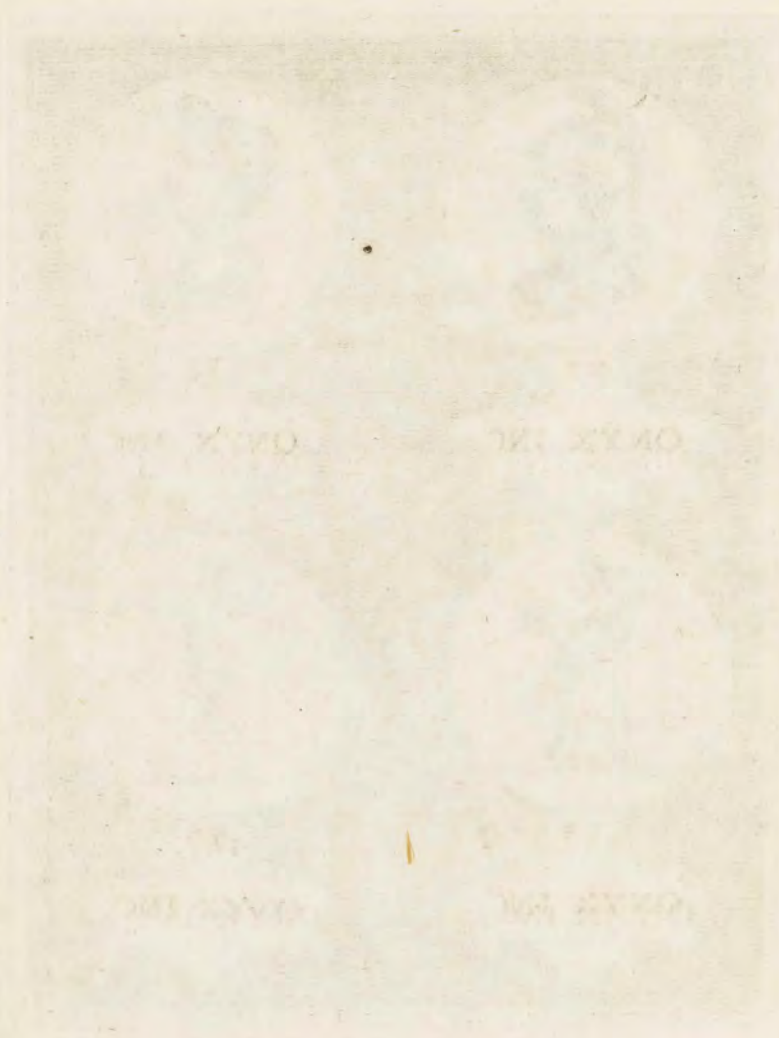
39

ONYX INC

40

ONYX INC

41

ONYX INC

42

ONYX INC

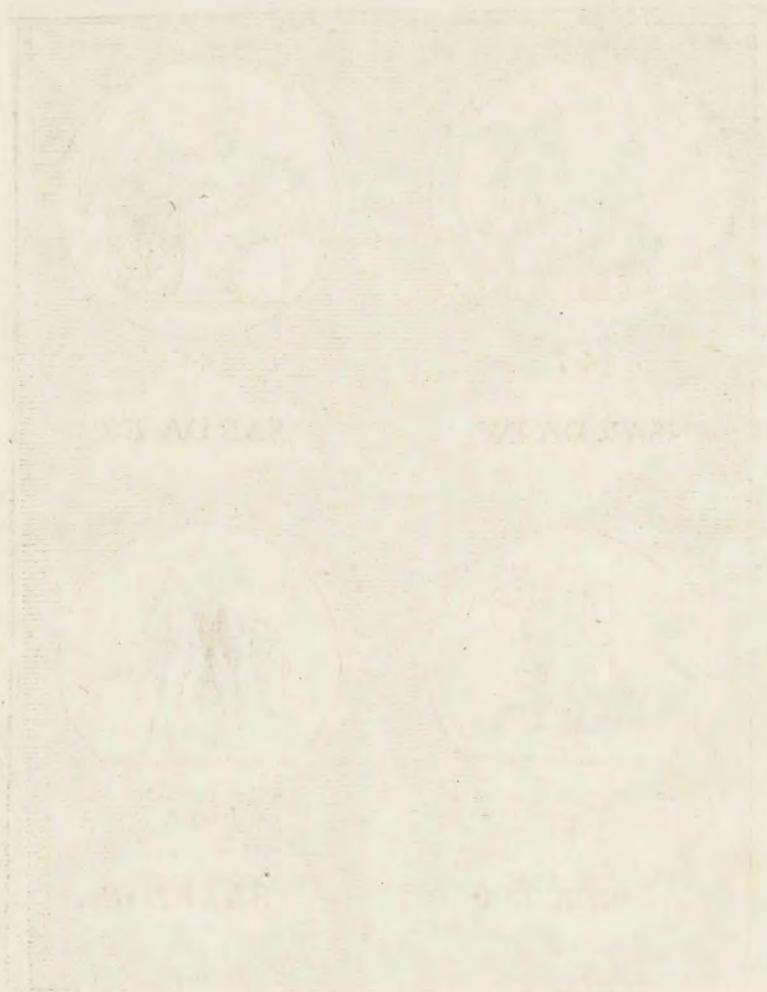
43

ONYX INC

44

ONYX INC

45

SARDA INC

46

SARDA INC

47

SARDA INC

48

SARDA INC

49

SARDA INC

50

SARDA INC

51

SARDA INC

52

SARDA INC

53

SARDA INC

54

SARDA INC

55

SARDA INC

56

SARDA INC

57

ONYX INC

58

ONYX INC

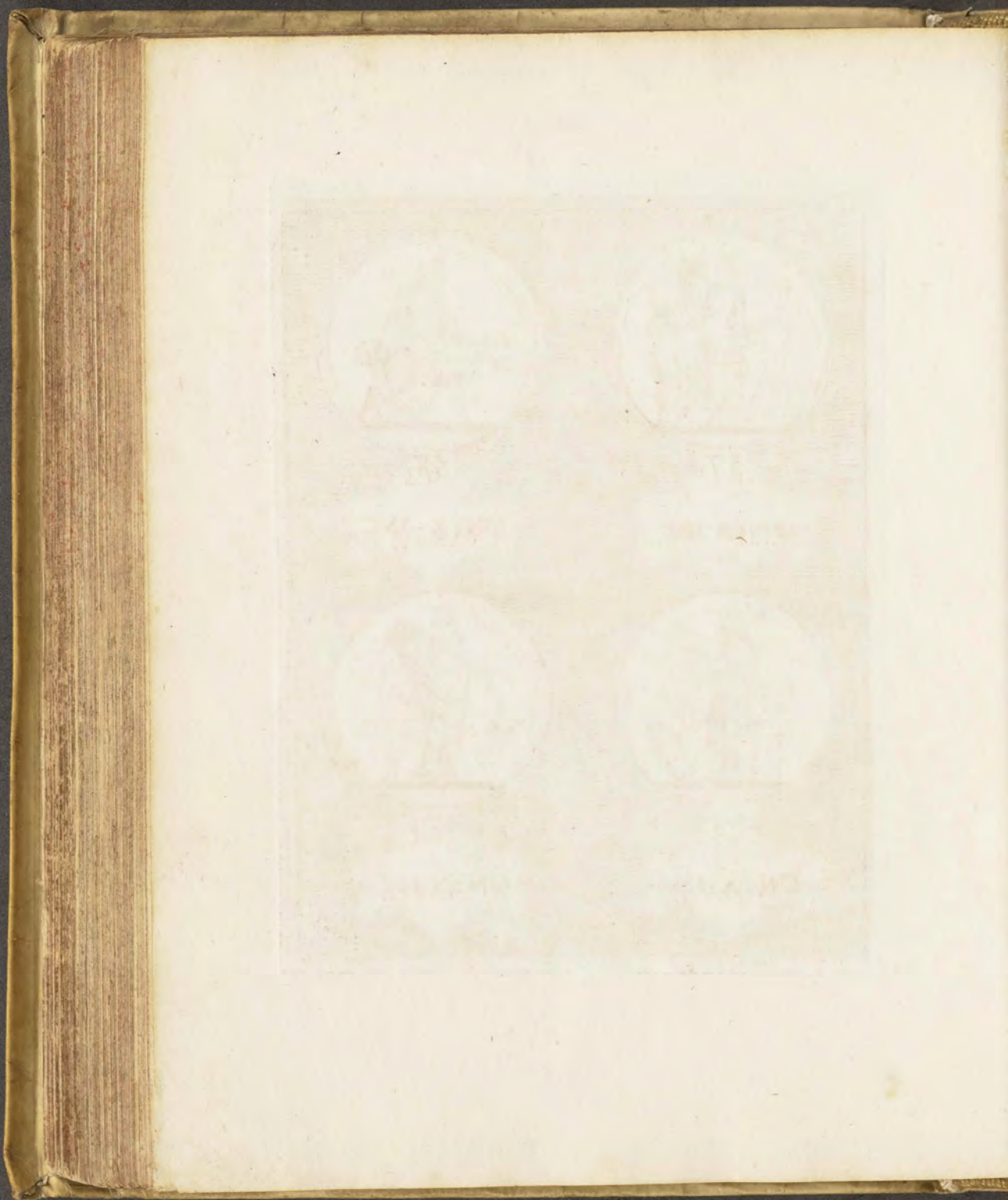
59

ONYX INC

60

ONYX INC

61

HELIOTROP
INC.

62

CYANEA INC.

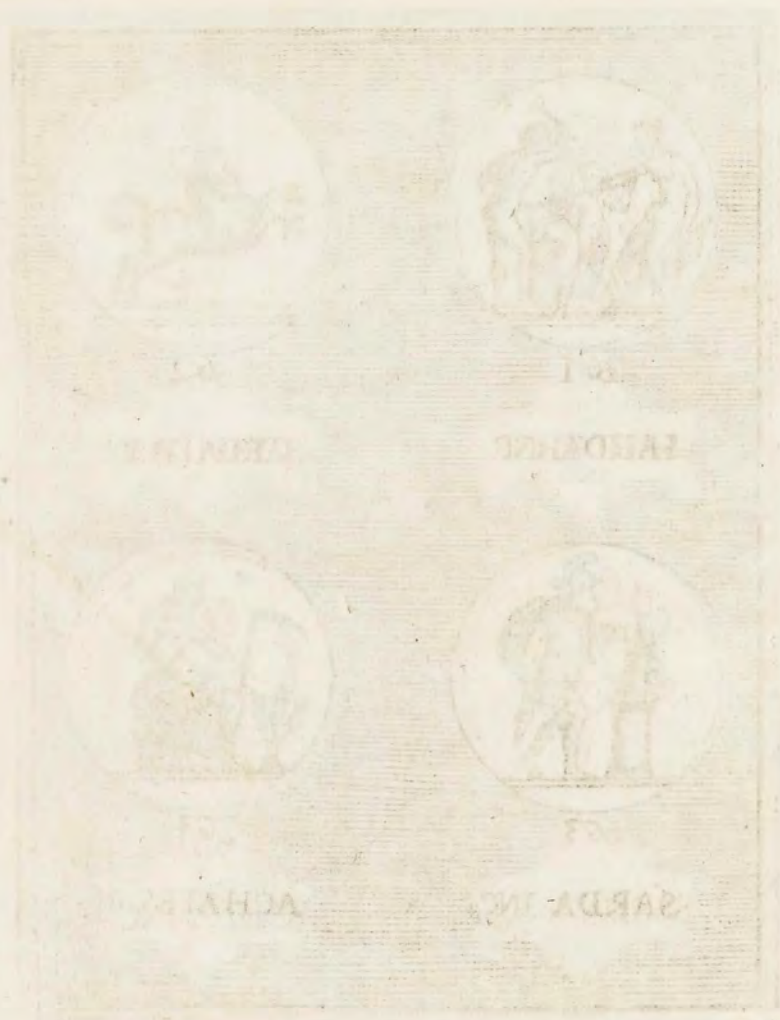
63

SARDA INC.

64

ACHATES INC.

65

SARDA INC

66

SARDA INC

67

SARDA INC

68

SARDA INC

69

ONYX INC

70

ONYX INC

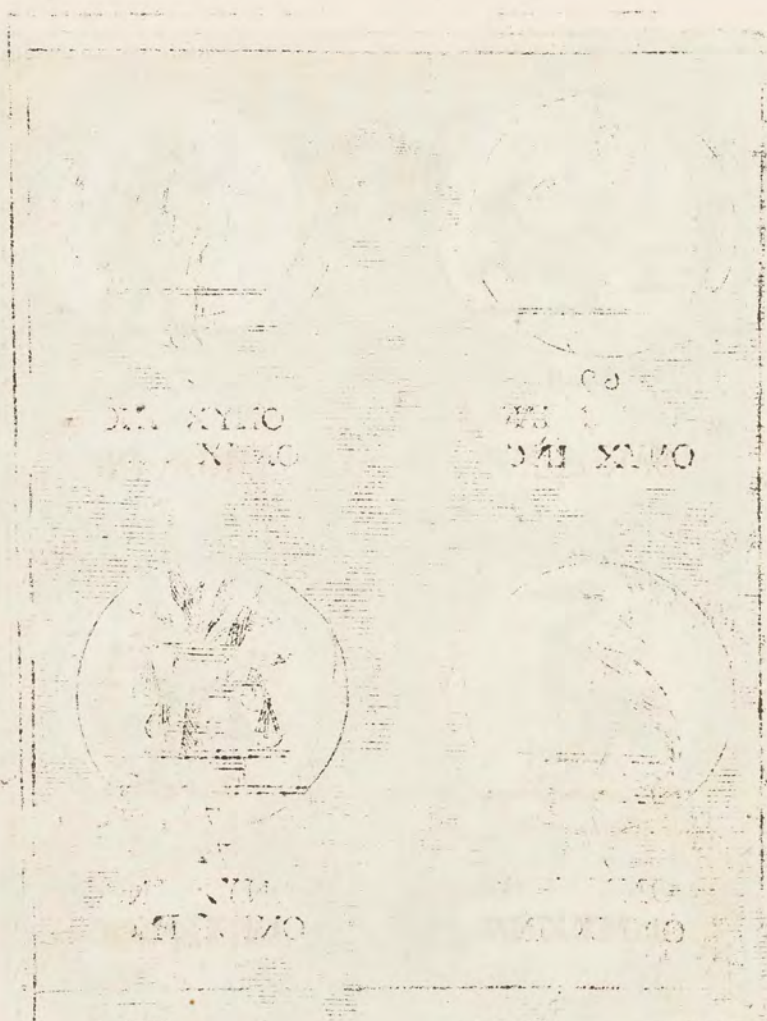
71

ONYX INC

72

ONYX INC

73

SARDA·INC

74

SARDA·INC

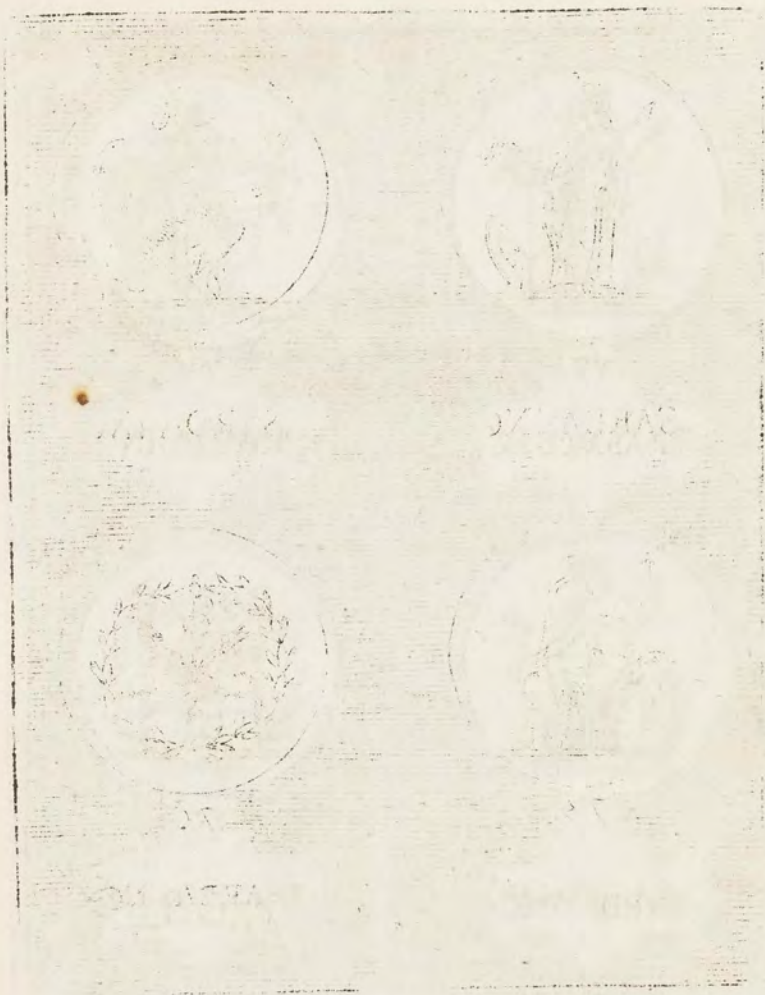
75

SARDA·INC

76

SARDA·INC

77

PRASMOS IN^c

78

PRASMOS IN^c

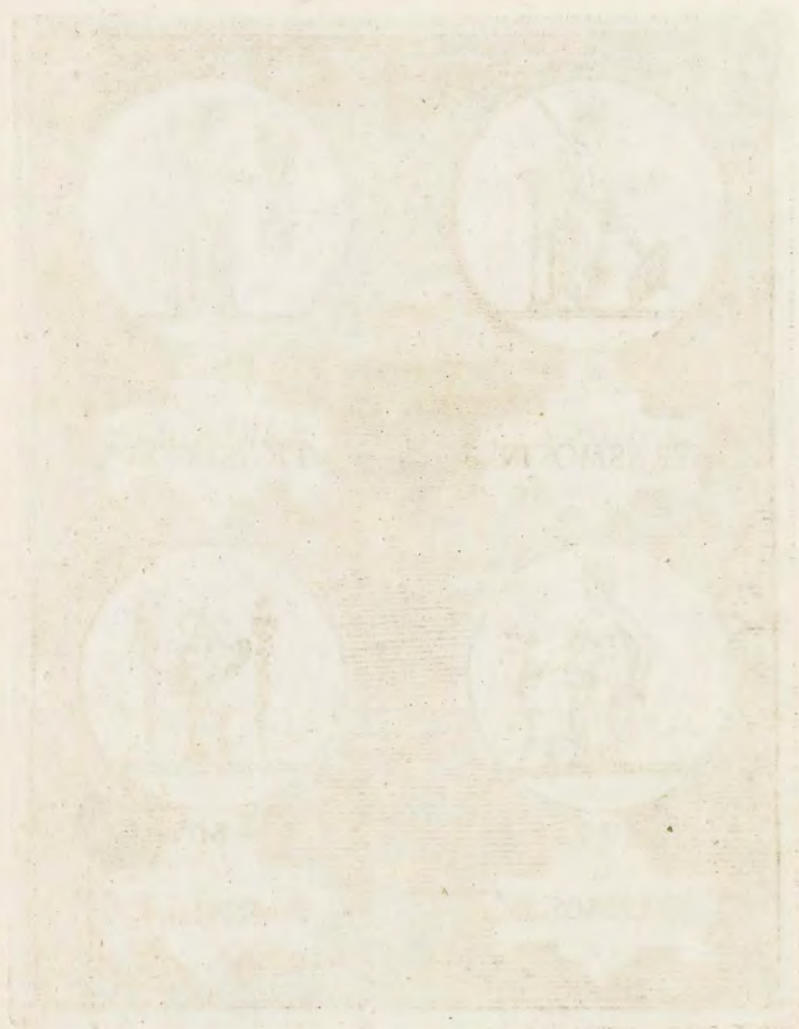
79

PRASMOS IN^c

80

PRASMOS IN^c

81

SARDA·INC

82

SARDA·INC

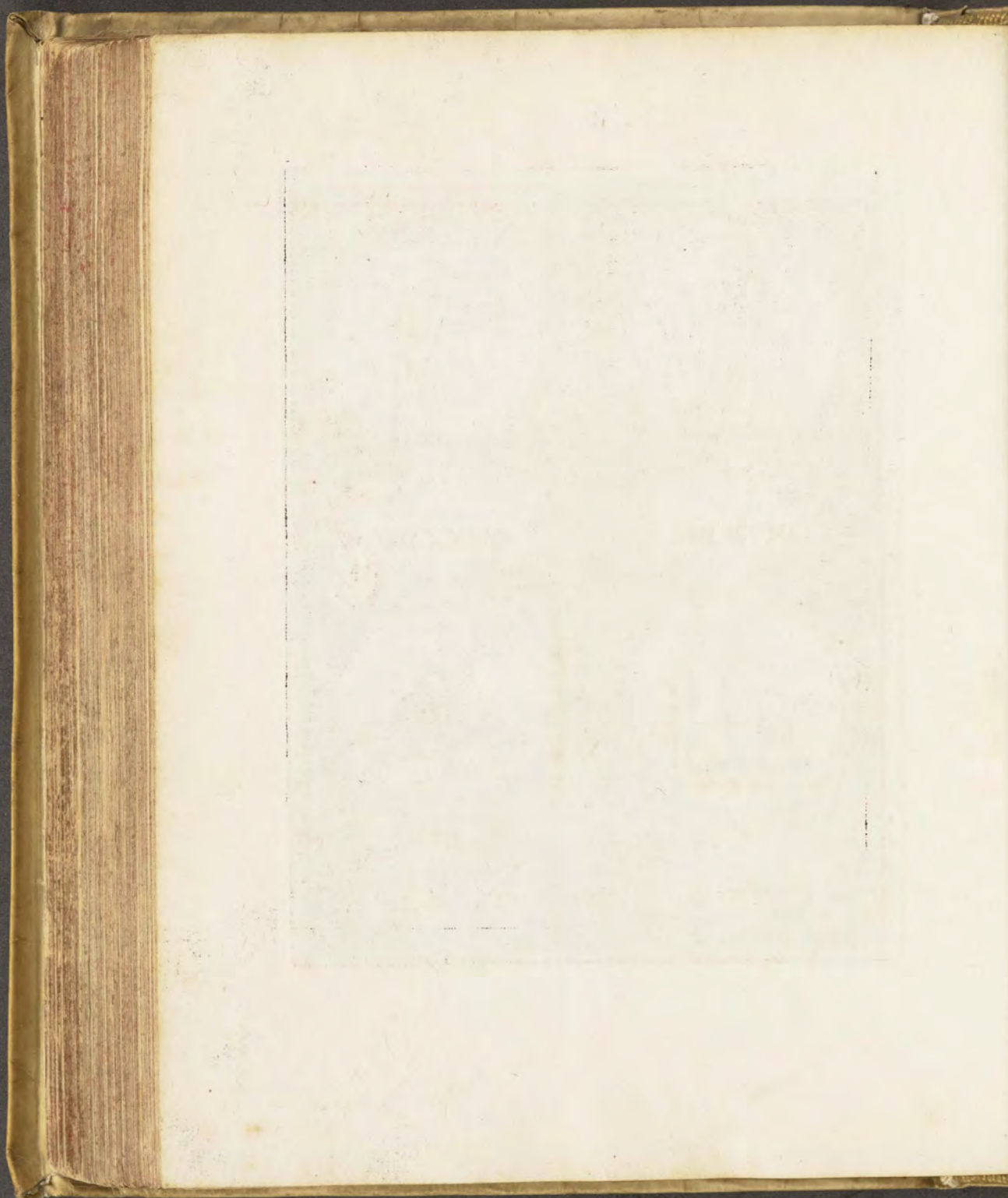
83

SARDA·INC

84

SARDA·INC

85

ONYX INC

86

ONYX INC

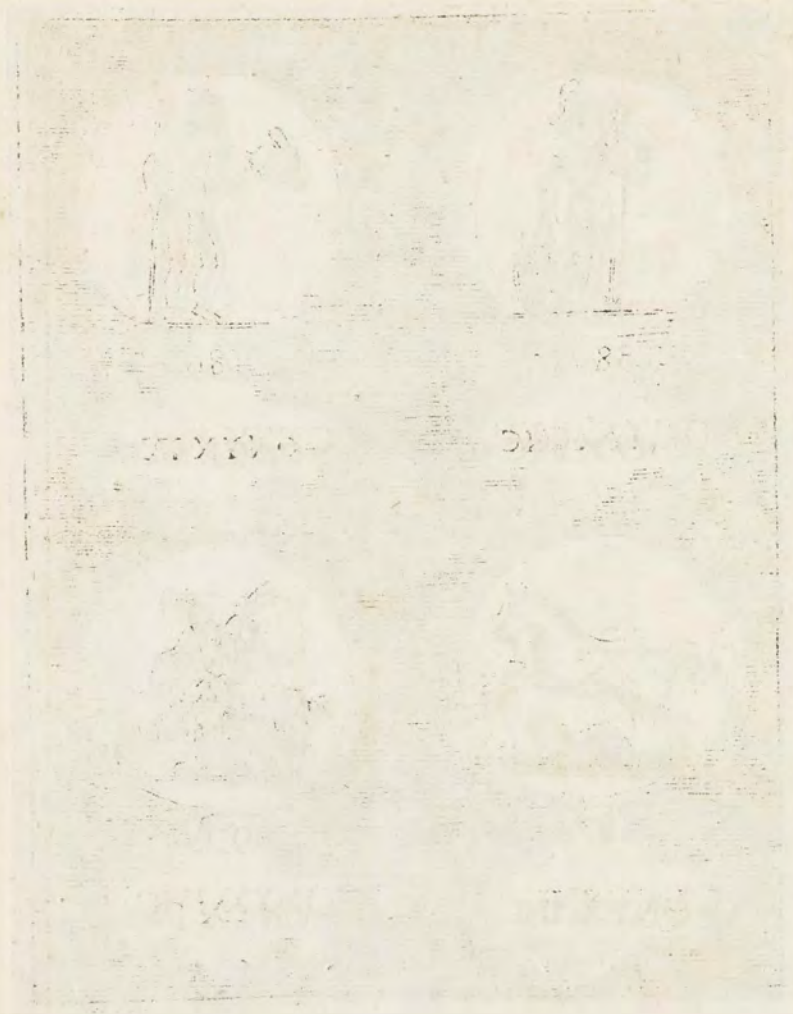
87

ONYX INC

88

ONYX INC

89

ONYX INC

90

ONYX INC

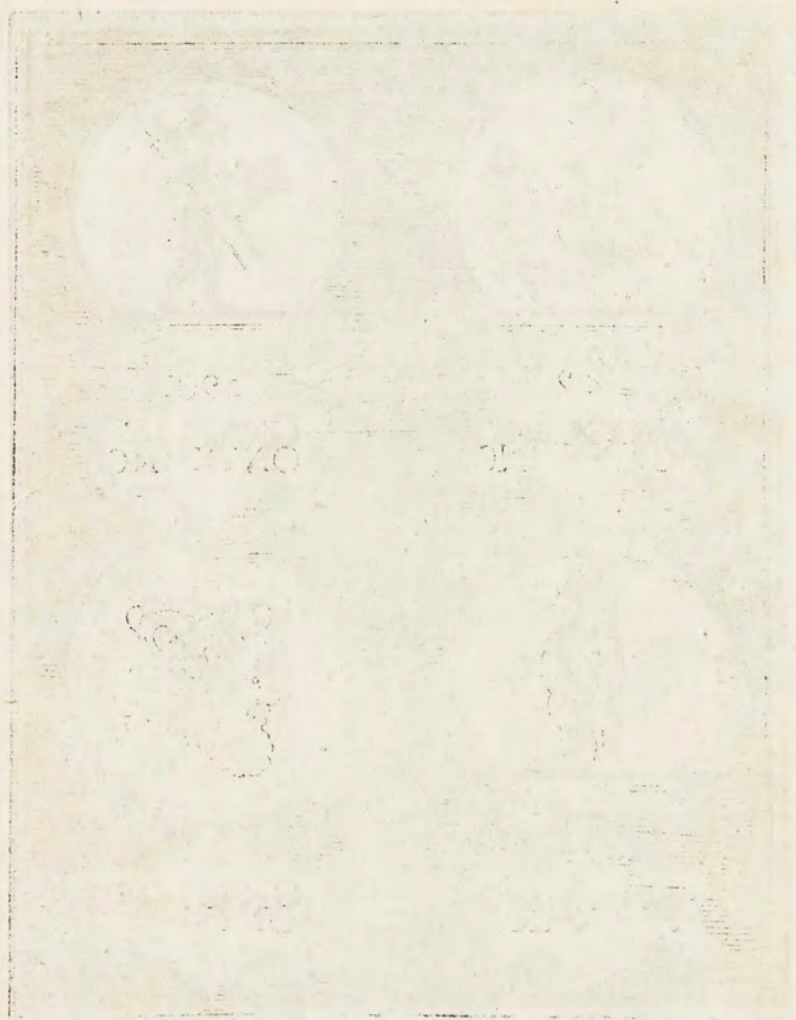
91

ONYX INC

92

ONYX INC

93

ONYX INC

94

ONYX INC

95

ONYX INC

96

ONYX INC

97

ACHATES INC

98

ACHATES INC

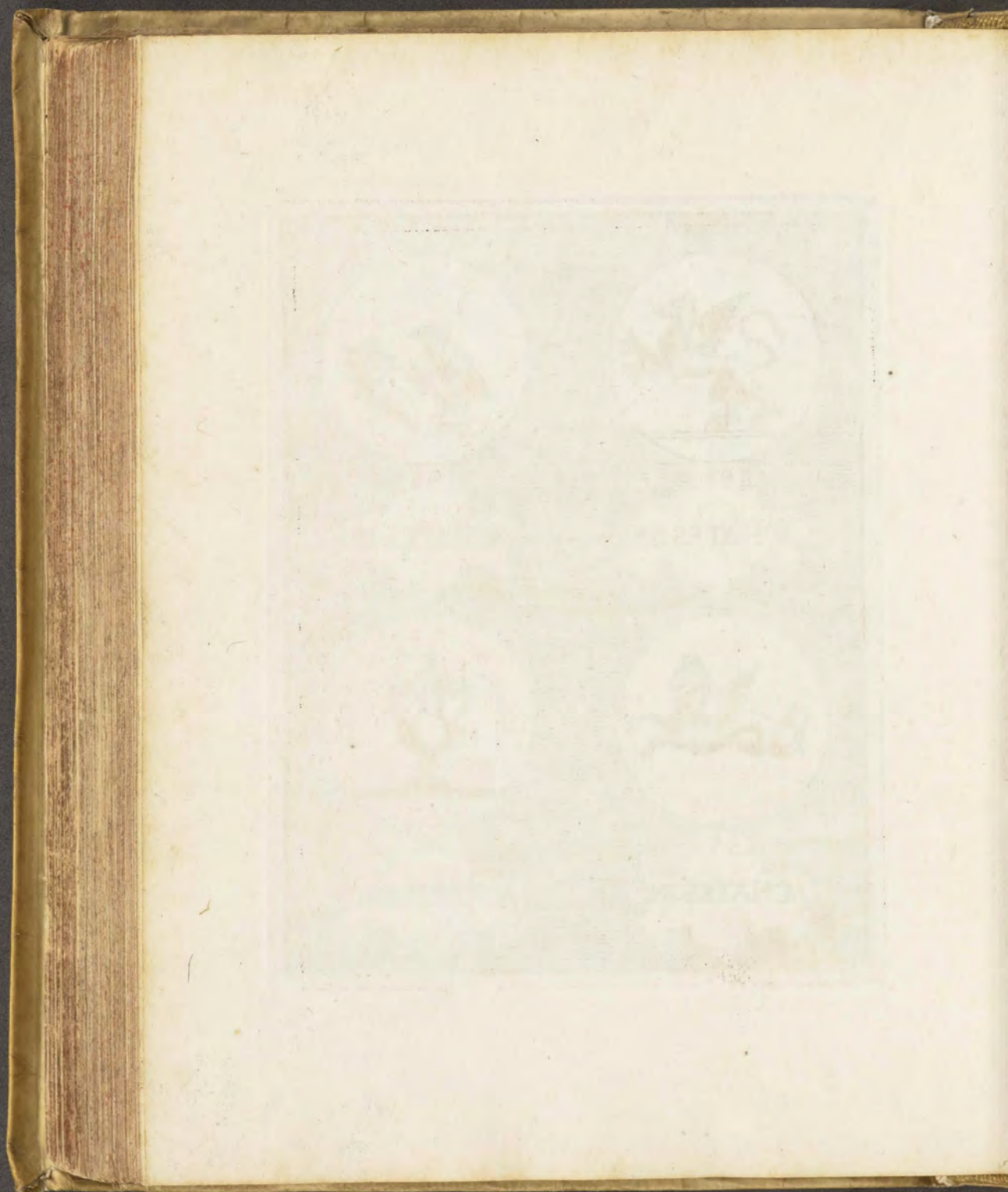
99

ACHATES INC

100

ACHATES INC

101

SARDA INC

102

SARDA INC

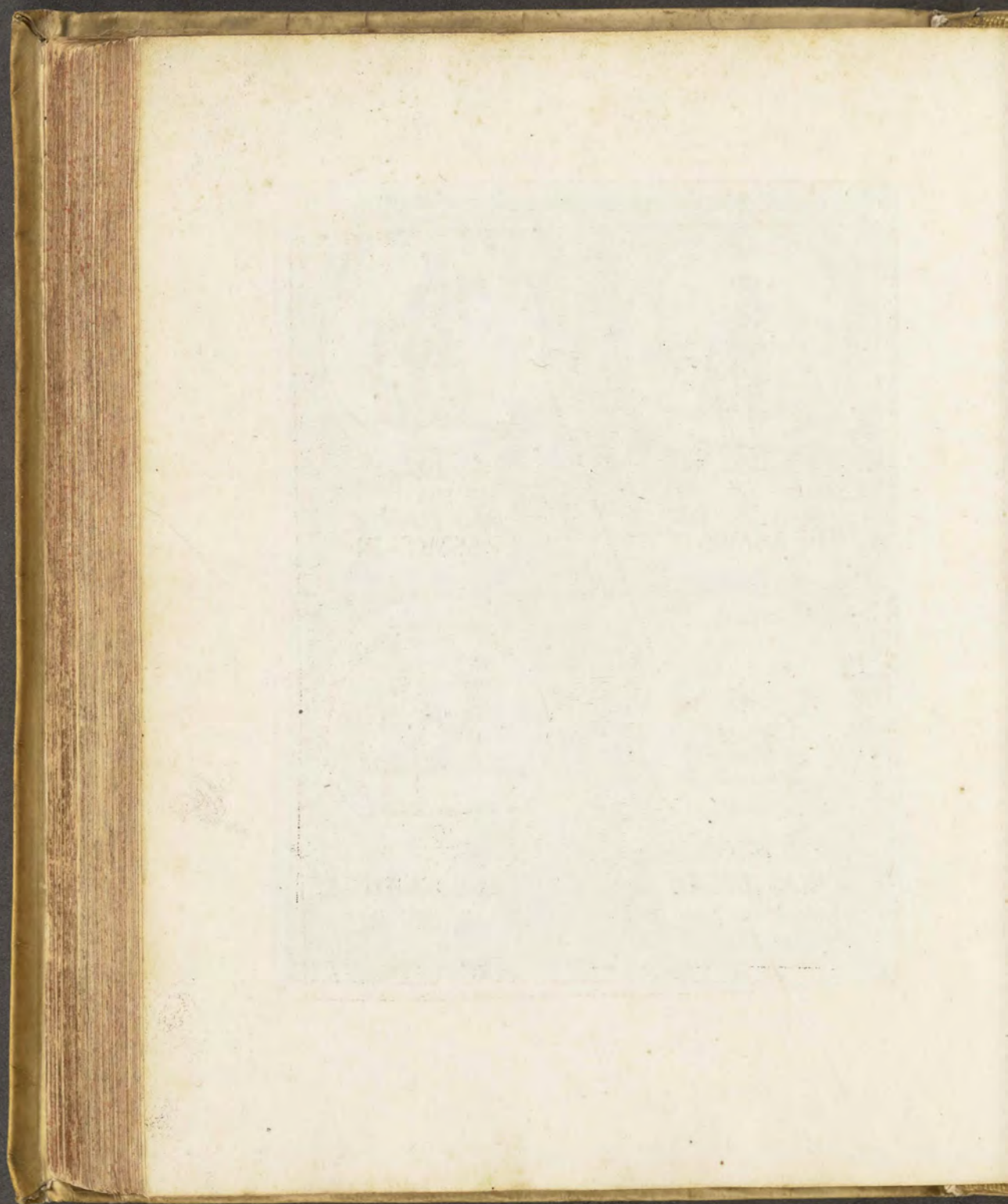
103

SARDA INC

104

SARDA INC

105

PRASMOS INC

106

PRASMOS INC

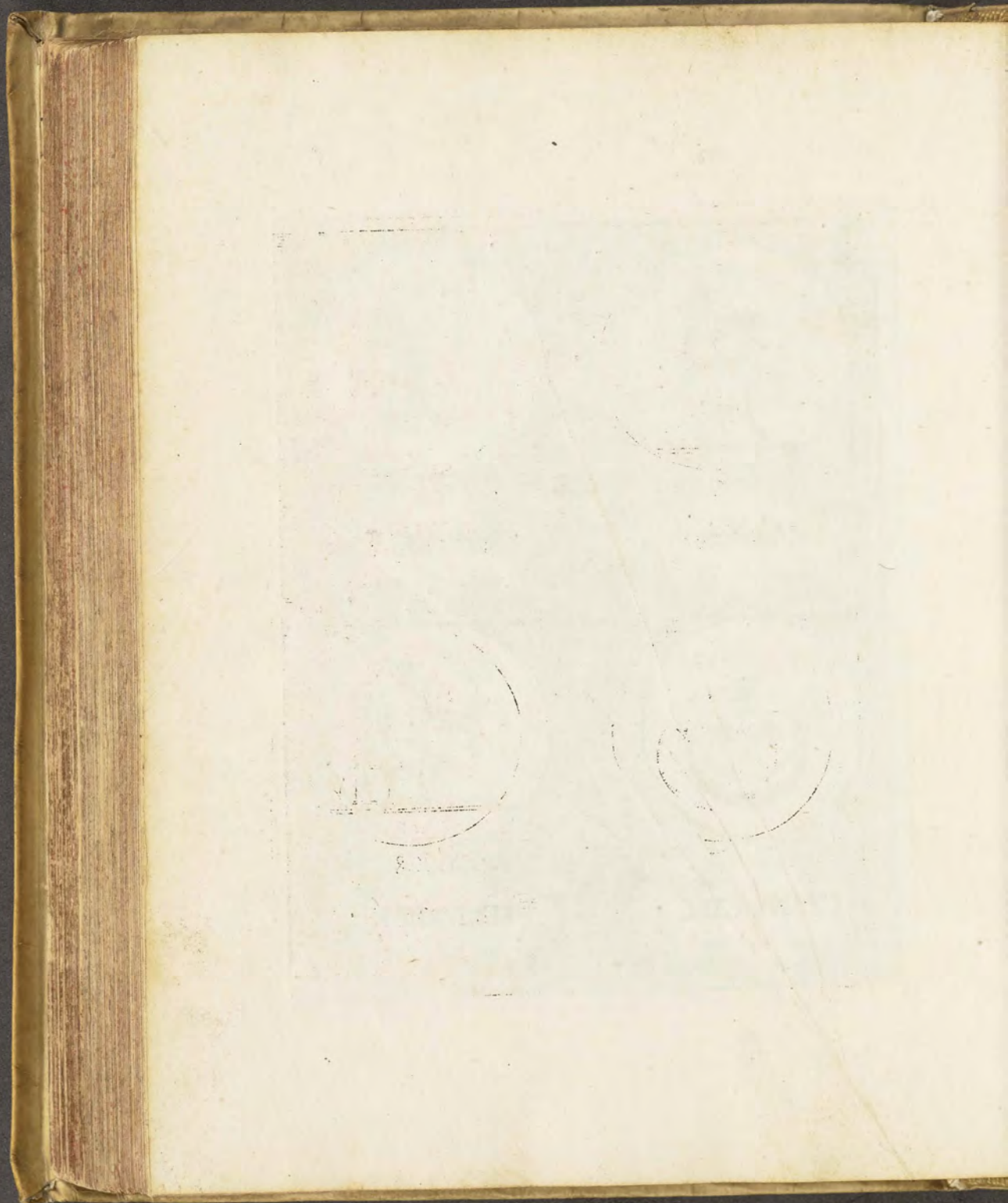
107

CYANEA INC

108

HELIOTROP. INC

109

ONYX INC.

110

ONYX INC.

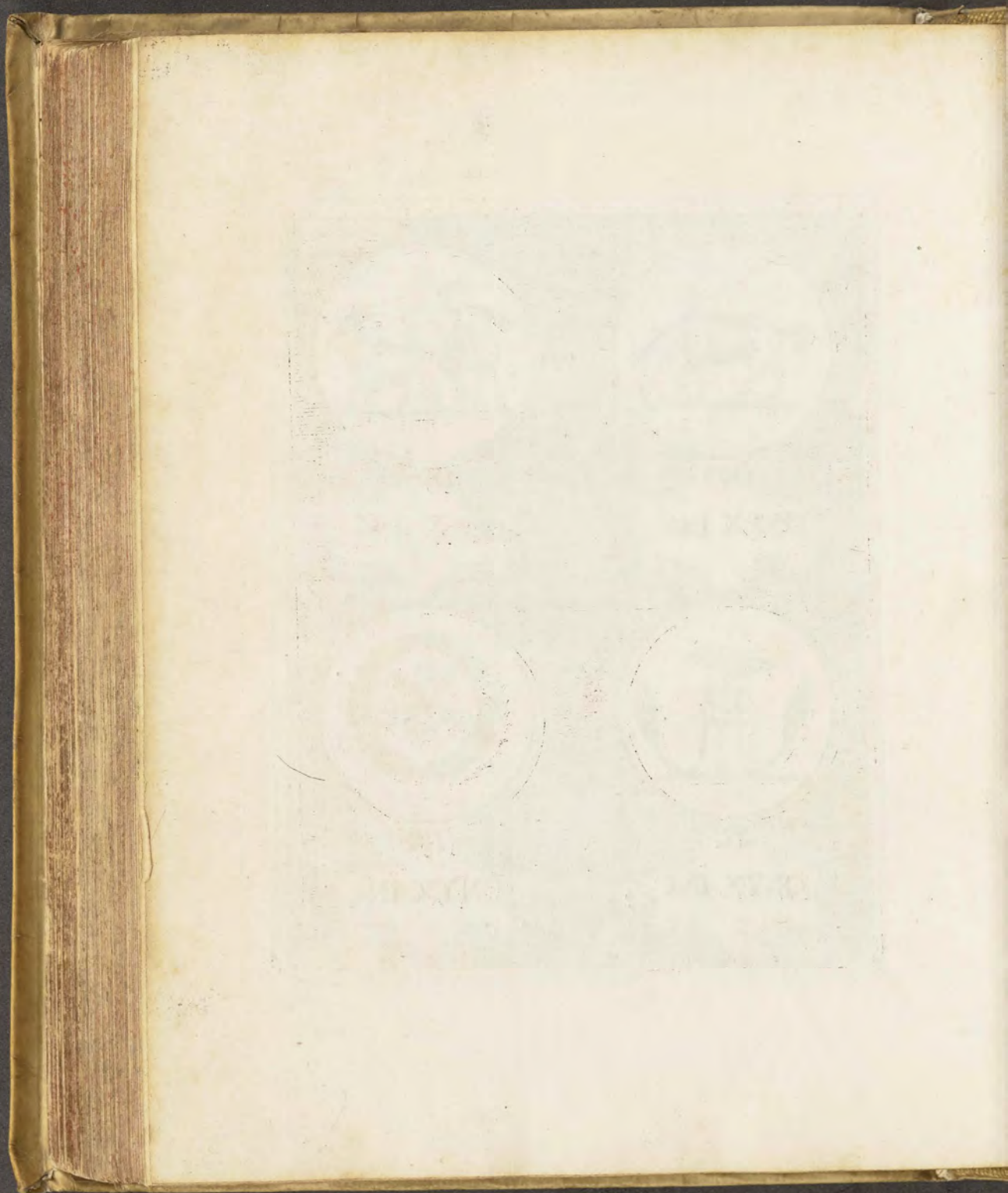
111

ONYX INC.

112

ONYX INC.

121

ONYX INC.

122

ONYX INC.

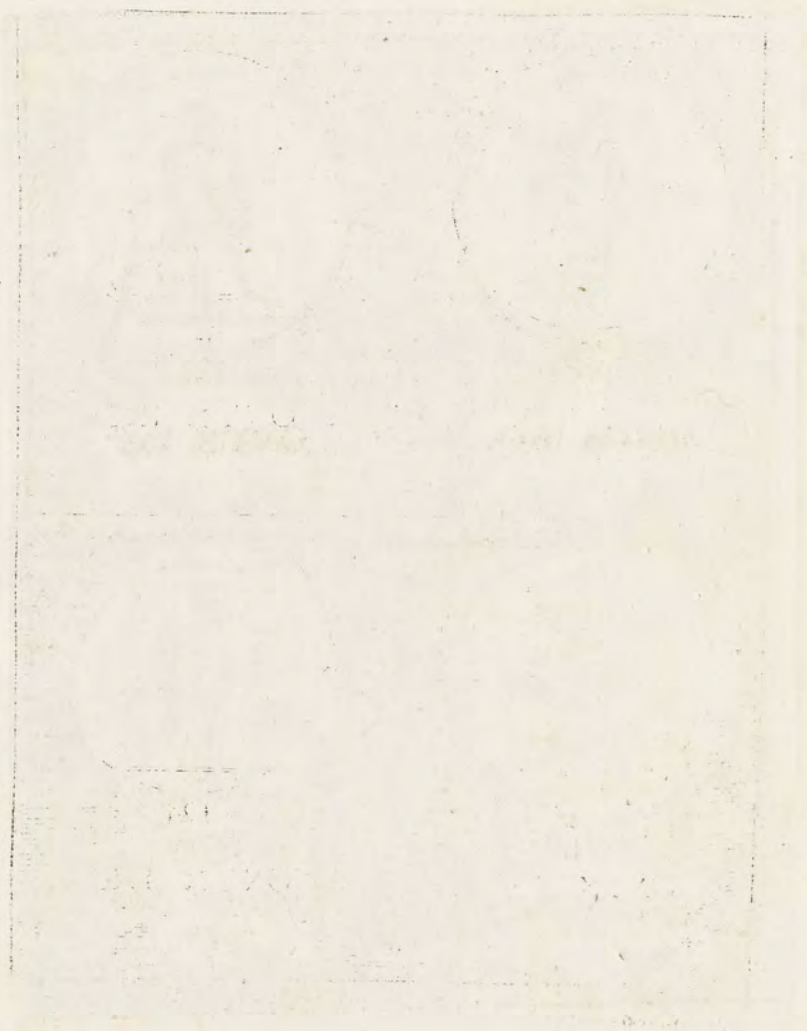
123

ONYX INC.

124

ONYX INC.

I25

SARDA INC.

I26

SARDA INC.

I27

SARDA INC.

I28

SARDA INC.

NOV 1872

NOV 1872

113

ONYX INC.

114

ONYX INC.

115

ONYX INC.

116

ONYX INC.

117

ONYX INC.

118

ONYX INC.

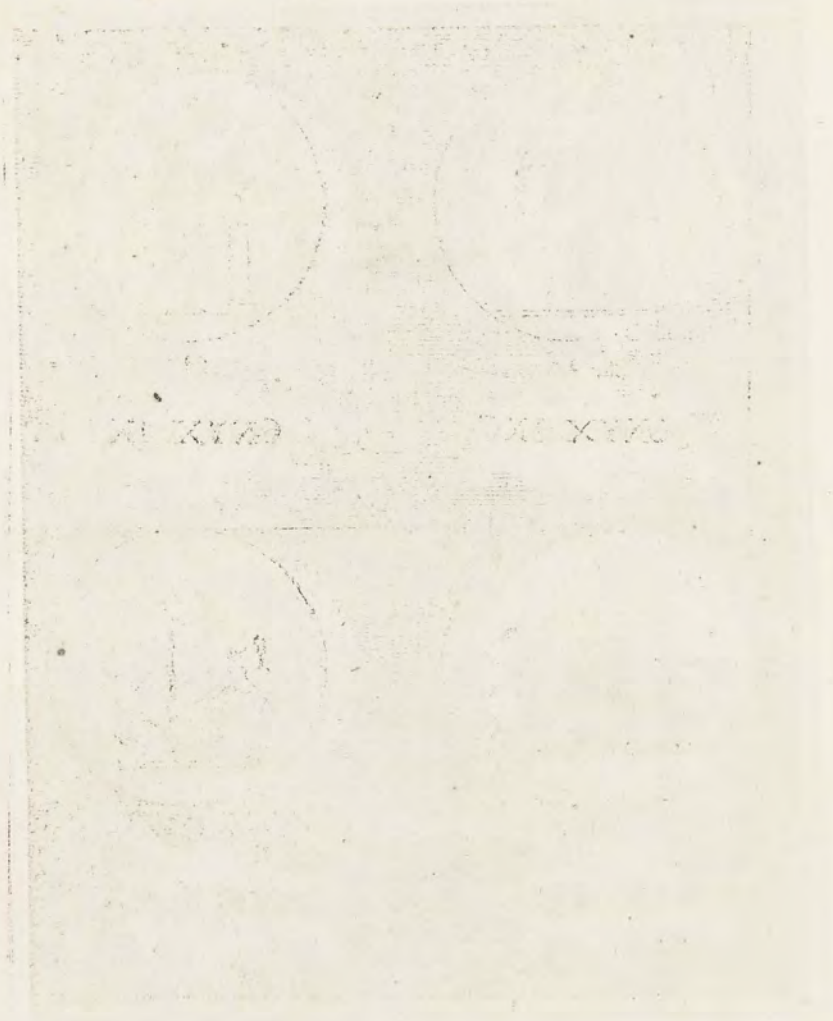
119

ONYX INC.

120

ONYX INC.

141

CYANEA INC

142

CANEA INC

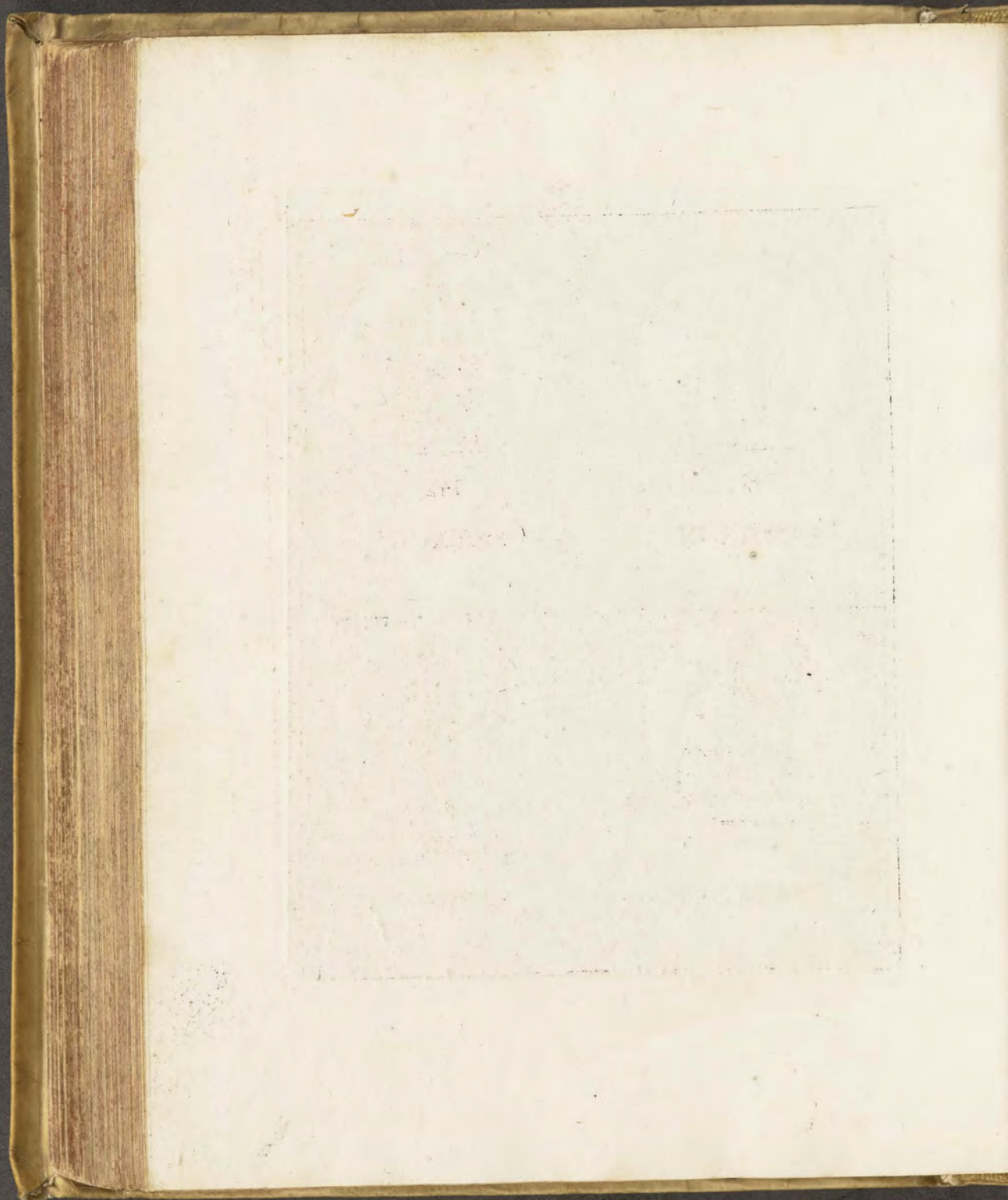
143

CYANEA INC

144

CYANEA INC

133

SARDA. INC.

134

SARDA. INC.

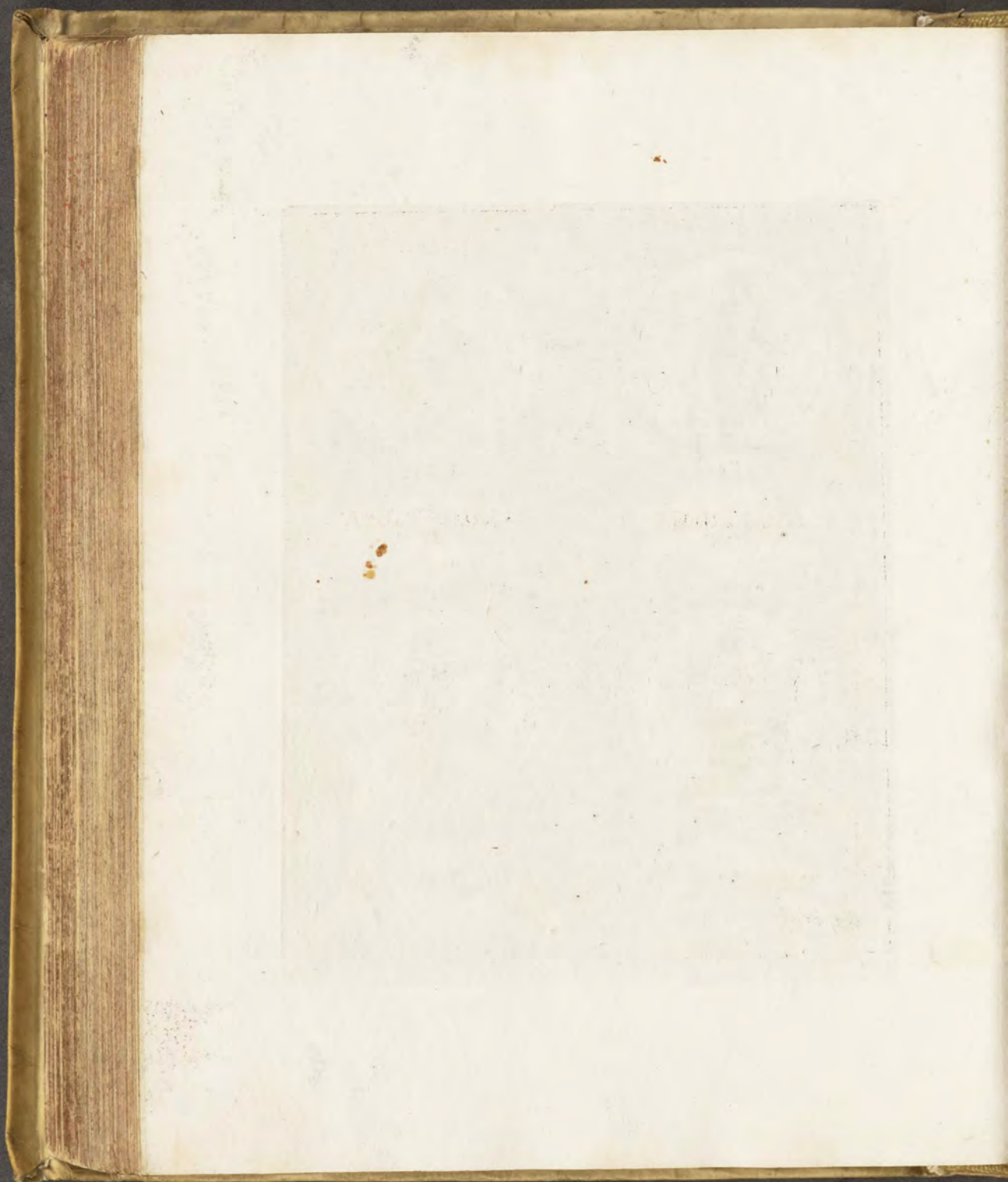
135

SARDA. INC.

136

SARDA. INC.

137

HELIOTROPIA.
INC

138

HELIOTROPIA
INC

139

ACHATES . INC

140

ACHATES. INC

I29

ACHATES. INC

I30

ACHATES. INC

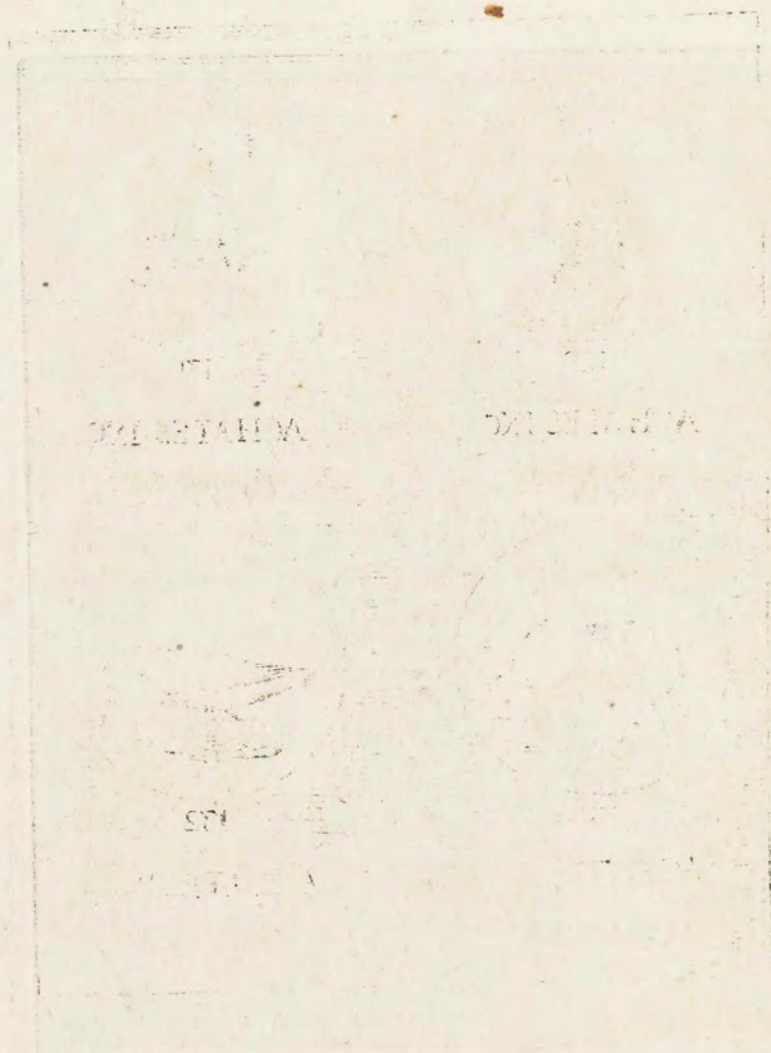
I31

ACHATES. INC

I32

ACHATES. INC

I45

ACHATES
EXCIS

I46

ACHATES
EXCIS

I47

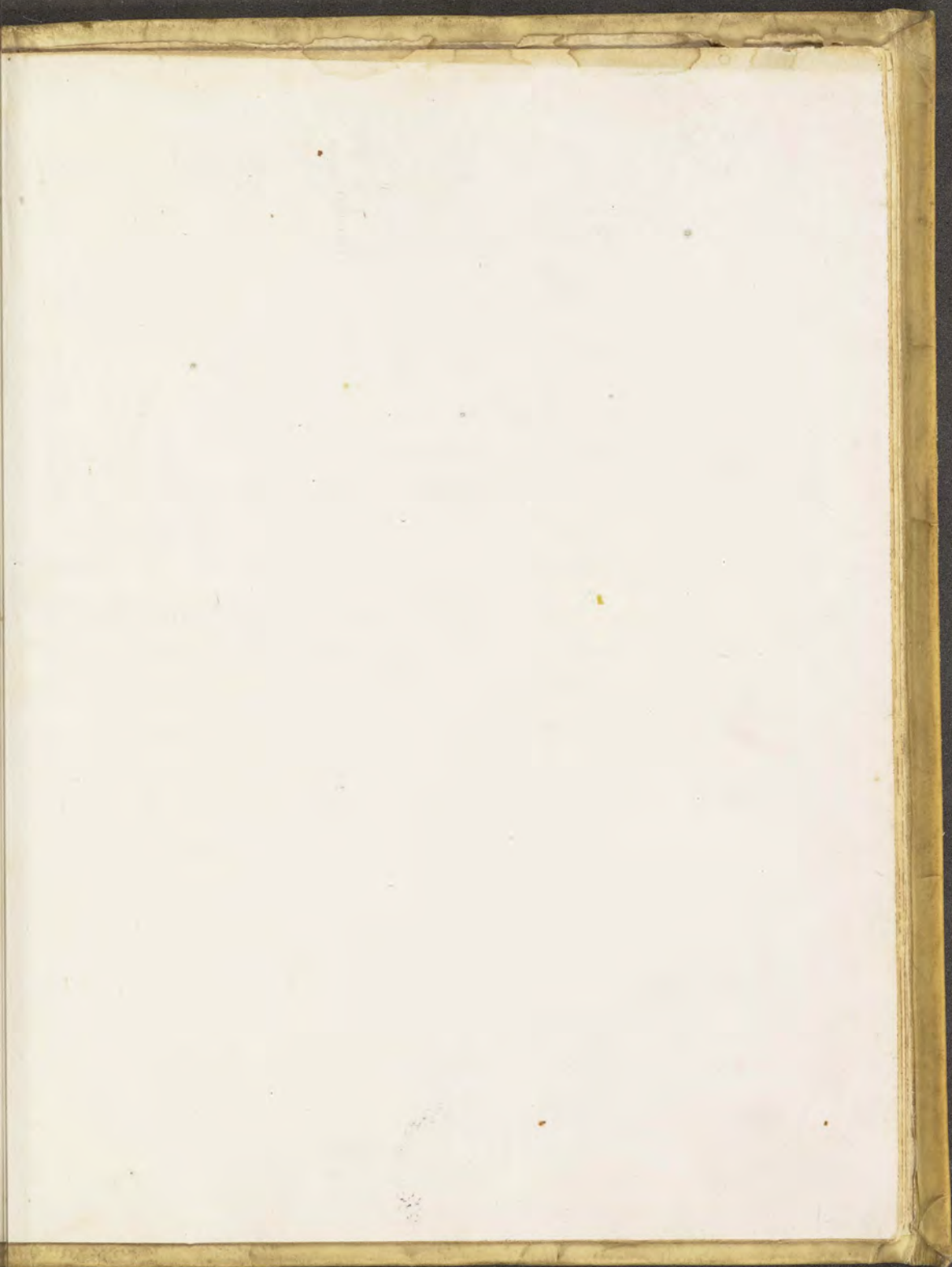
ACHATES
EXCIS

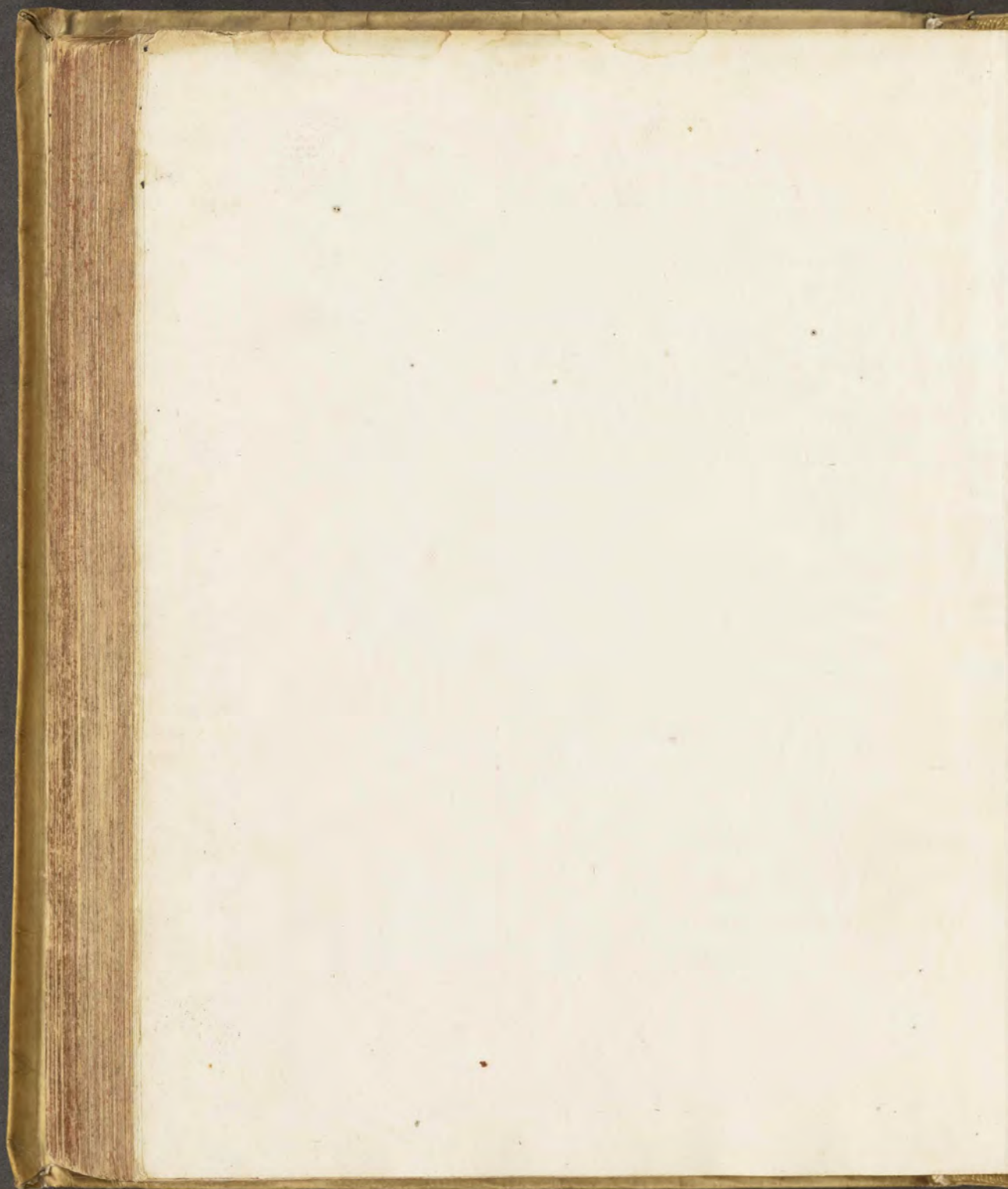

I48

ACHATES
EXCIS

A B R A H A M V S

G O R L Æ V S

CANDIDO DACTYLIOTHECÆ

S V Æ L E C T O R I.

ACTENVS, Amice Lector,
re ipsa magis quam sermo-
nibus figuras annulorum,
gemmasque, & quæ in iis
consideratione tua digna
videbantur, exhibuimus tibi: in quibus
fortasse tam omnibus nos satisfacisse cer-
tum est, quam nondum satisfacisse nobis.
Ad alios enim quod attinet, aliquid neces-
se est quiuis hac in parte tribuat nobis,
cum nulli possit amplius. Nec enim me-
tuendum fuit mihi ne quis hoc argumen-
tum aut præoccuparet, aut ante nos inua-
deret. Ipsi vero quod ne ita quidem satis-
fecerimus nobis, ingenuitatis nostræ, &
★ cando-

candoris est, quo etiam fortasse meremur
tuum: cum tantum ad summam operis to-
tius perfectionem deesse putemus, quan-
tum soli nos, ex iis quæ apud nos latent, iu-
dicare possumus. multa enim quæ luce do-
nari merebantur, alij vel tomo vel tempo-
ri reseruauimus. Quod ipsum tamen ne-
quaquam vitio meo factum, qui prodigus
potius in promouendis literarum studiis,
quam parcus tenaxque esse soleo, vt omni-
bus probe innotuit, quibus aut ego aut
mea. Sed enim uero partim penuriâ scul-
ptorum, partim aliis de causis, vt & supra
in Epistola editioni huic præfixa monui,
quid daturus sim aliquando verius, quam
quid nunc dederim, ostendere libuit.
Cuius quidem culpæ idem ego periculum
omne depono, nisi abunde quicquid præ-
termisum est a me suppleri possit. Demo-
nax glorianti cuidam eiusdem se artis in-
inuentotem *πρωτον & μονον* esse; acute re-
sponde-

spondebat, εἰ μὴ πρῶτον, & μόνος· εἰ δὲ μόνον,
& πρῶτον. Nos vero ne hoc quidem, quod
plerique in maxima laudis parte ponunt
sufficere nobis arbitramur, si primi hæc
tractasse dicamur, nisi etiam secundi si-
mus. Non quod aliis quicquã præreptum
hac in re velimus: aut cuiquam eadem fe-
licius tractandi viam intercludamus: Sed
ut æquum lectorem nõ modo habeamus,
verum etiam si fieri possit demereamur.
Cæterum cum illud præstare, quod a no-
bis ipsi exigimus, eius sit verius qui in vm-
bratica rerum contemplatione, & desidie
literarum torpescit, quam qui publicis
quotidie distringitur muneribus; aliis re-
linquemus quod optari possit; nobis quod
ad nominis nostri existimationem, publi-
camq. vtilitatem sufficiet reseruabimus.
Abunde autem non tibi modo sed & no-
bis satis factũ putabimus, si libro sequenti,
ea quæ vel hic desideraueris tu, vel nos ad

pleniorē porro operis consummationem ἐταμίω nostro suppeditare possumus exhibuerimus. Ibi namq. non antiquitates modo cum historia nostras, numismata cum annulis, annulos cum gemmis, sed & singula inter se diligentissime conferemus. Cum enim nudæ rerum harum considerationes per se, vel nihil quibusdam, vel parum ad pleniorē authorum vtriusque linguæ intellectum conferre videantur, operam dabimus vt ex hac duarū rerum, nummorum annulorumq. diligenti comparatione tertium quid nascatur HISTORIARVM LVX plena. Cum autem quod in Annulis a nobis præstitum est, primā nobis numismatum editionem vindicare non possumus, quod proximum tamen est præstabimus, & in ἀνενδότοις tātum nostra versabitur industria. Porro cum artes omnes inter se disciplinæque tanquam Homericæ quadam catena cohæreant, fatum hoc

hoc peculiare Antiquariorum est, ut vni
scientiæ prodesse nō possint, quin ad aliam
quamvis tantundem lucis accedat. Non
dicam hic quantum sæpenumero Dio,
Plutarchus, Appianus, Polybius, Liuius,
& qui in parte Liuiani operis admirandus
est, magnus ille dicendi magister Halicar-
nassensis Dionysius, vno, non raro, ad
locum quenuis obscurissimum numis-
mate adhibito illustrari possit. sed vel in
vno Tranquillo, ne longius recedamus,
quantum ad accuratam Historiæ Roma-
næ cognitionem hæc nostra *καμήλια*, con-
ferant; demonstrari posse confido. Et ta-
men hoc si a nobis tentaretur, magni tan-
tummodo operis præludium, & solidio-
ris studij specimen futurum esset. Nec
enim in duodecim Cæsarum illorum *ισο-
είαν* opes nostras quæ ad Romanarum an-
tiquitatum scientiam spectant, nisi mire
prodigi effundere possemus. Annulorum

porro tam ferreorum, æneorum, argenteorum, quam aureorum, qui in hac Dactyliotheca nostra, aut verius Dactyliothecæ nostræ parte priori repræsentantur, numerus ad centum sexaginta sex excurrit. Gemmæ vero sunt centum quadraginta octo, quæ omnes numeris suis seorsim distinctæ sunt. Vnum tamen est, de quo monendum te maxime putaui, a via nimirum quam in ipso operis exordio ingressi sumus, non deflexisse nos, præterquam in expositione illa, quam singulis annulis subiunxeramus. eam nos in postremis aliquot circa finem paginis, cum satis sit præiuisse, lectori harum rerum perito per se expendendam reliquimus. Quem valere iubemus : & nostra æqui bonique consulere optamus.

IDEM

DANIEL HEINSIVS

sub nomine auctoris.

E I D E M.

HACTENVS in digito, Lector studiose, moramur,

Et digitus tantum scribere iussit opus.

Vindicat hunc totum, pars corporis illa, laborem:

Nec satis est: posthac plurima, plura latent.

Annule te, ferrumque tuum testabor & aurum,

Gemmaque, Romana quam tenuere manus,

Non ego possideas educam in lumina merces,

Alterius nunquam munere dives ero.

Annule noster amor, sed iam non Annule noster,

In manibus cunctis, Annule noster, eris.

Annule te primas in Vita misimus auras.

Tu domino reddas, quod dedit ille tibi. (strum est.

Iam quoque cunctorum quod munus es, Annule, no-

Hoc etiam, nostro munere, munus habes.

Annule, te magno dominus sibi vindicat are,

Sed tamen ille suas omnibus emit opes.

Sint aliis priuata: domus res publica nostra est,

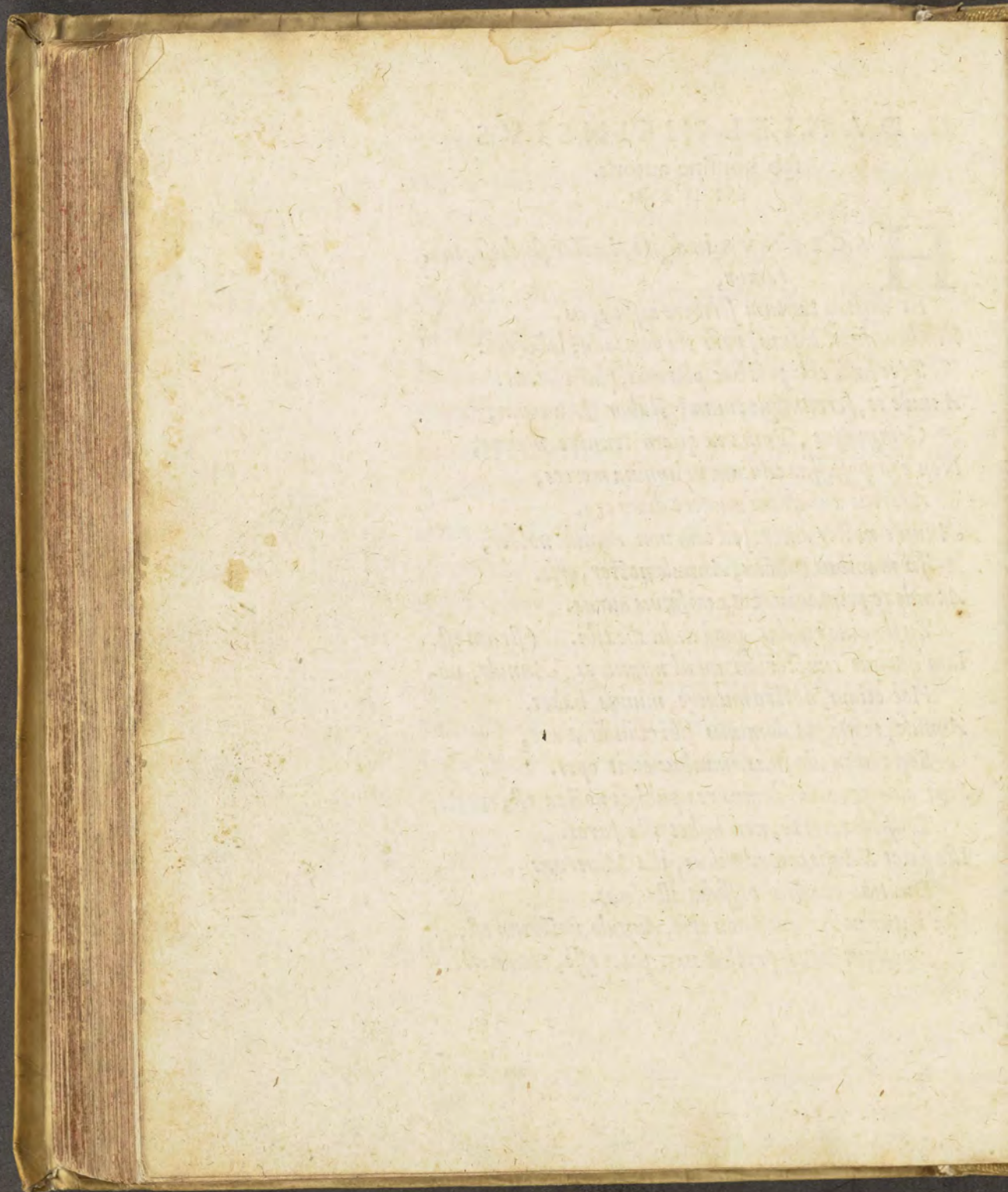
Difficiles, certè, non habet illa fores.

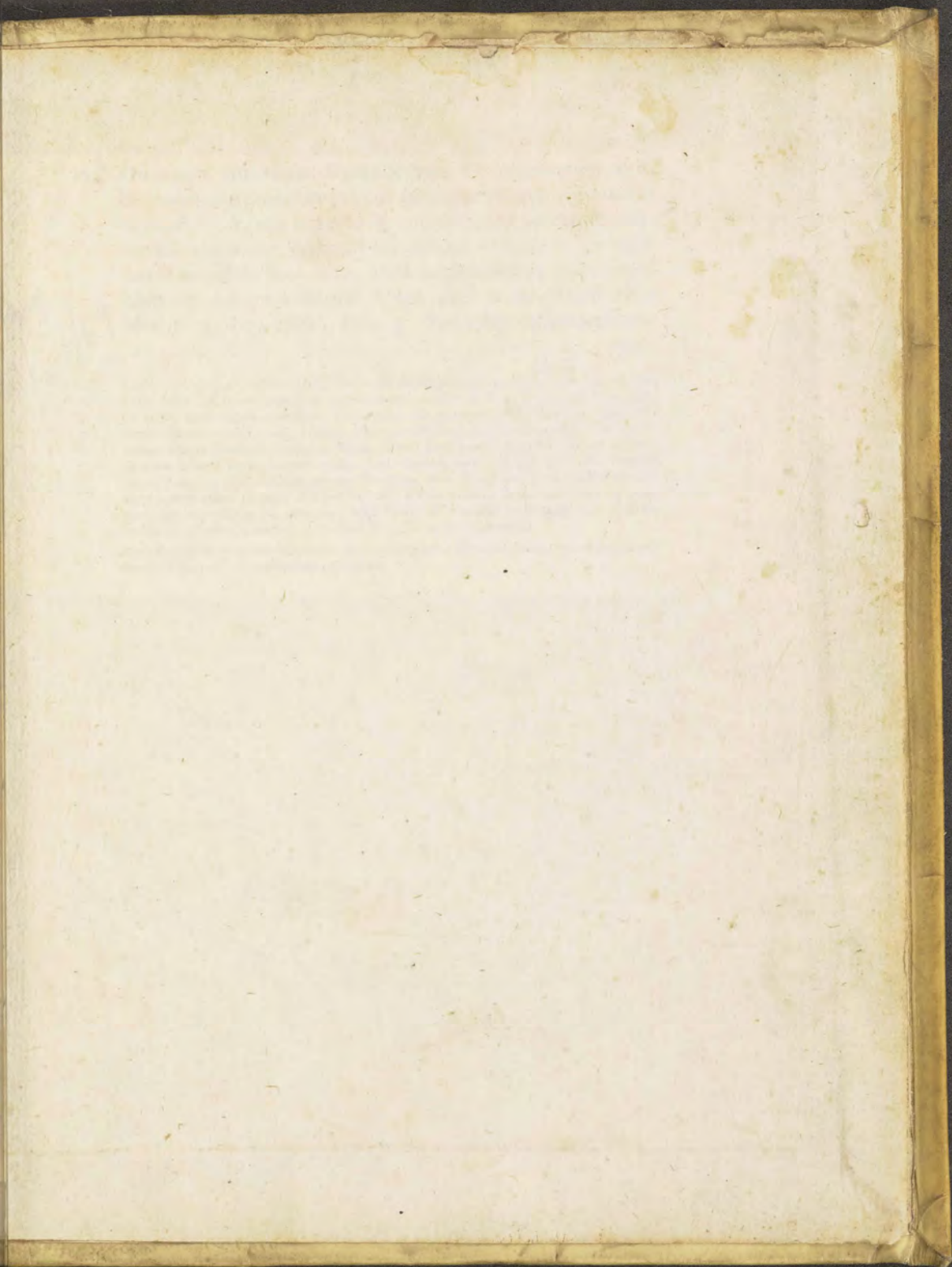
Illapatet Musis communibus, illa Mineruæ:

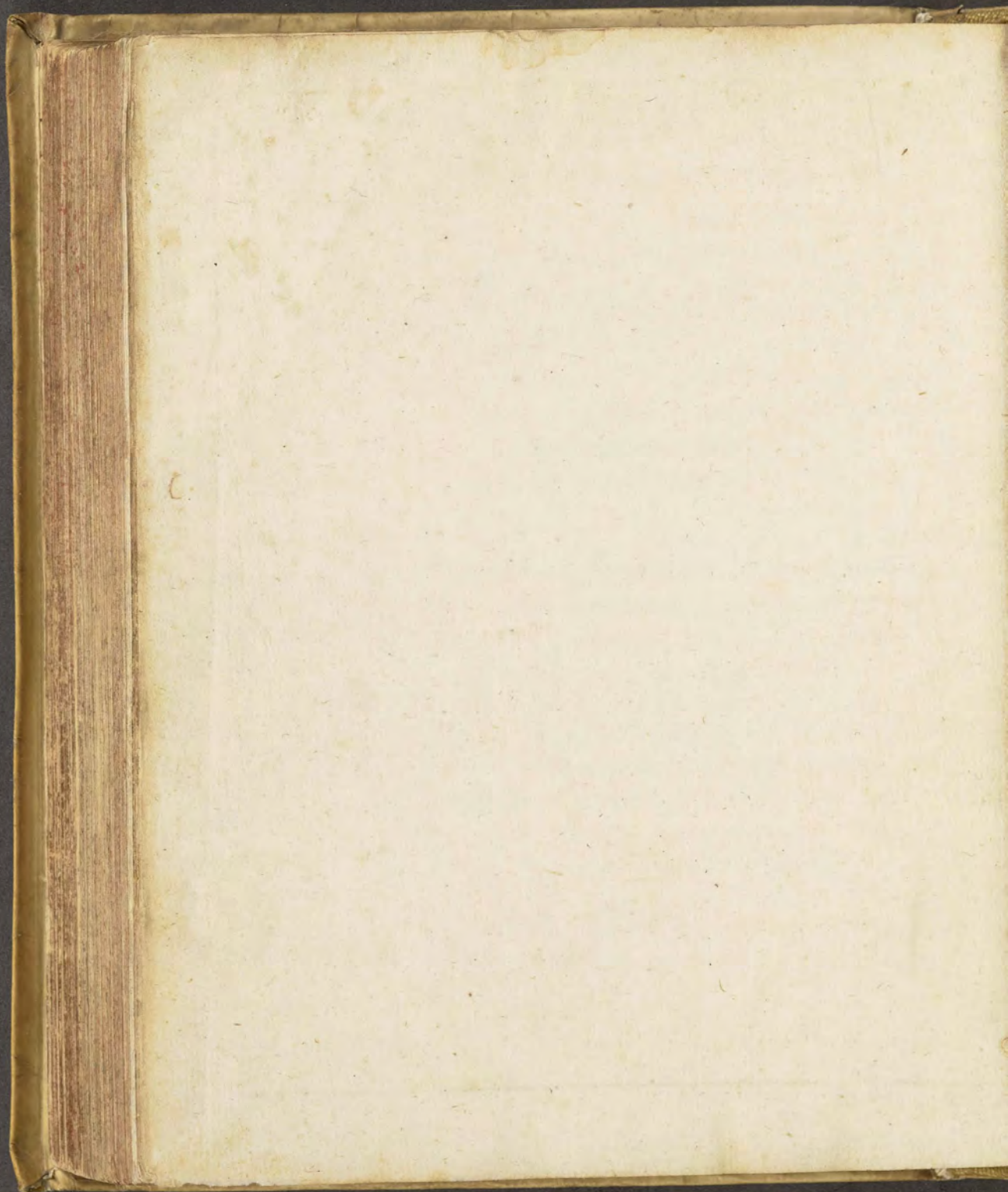
Diuitias cunctis possidet illa suas.

Hoc igitur noster quod non eris, Annule, nostrum est,

Quodque meus posthac non potes esse, meum est.

137. GORLÆUS, ABRAHAM. Dactyliotheca seu annulorum sigillarium quorum apud priscos tam græcos quam romanos usus. E ferro aere argento & auro promptuarium. Accesserunt varium gemmarum quibus antiquitas in sigillando uti solita Scalpturæ. Med smukt kobberstukket titelblad og talrige kobbere. Uden sted & år (Delft eller Nürnberg 1600-1601). Lille 4°. Samtidigt helpergament.

750.-

9/24/69
Brunet II, 1671. - Graesse III, 120. - *Originaludgaven af den første trykte bog om dette emne.* Med 196 illustrationer på kobberstukne tavler, de fleste med 2 på hver, samt 37 tavler med 148 illustrationer. De smukke stik gengiver såvel ringe som deres indlagte dekorationer. »It is the earliest work upon this subject that has come to my knowledge« (King. *Antique Gems and Rings*. 1872). Med hensyn til trykkested og -år hersker der blandt bibliograferne nogen tvivl. Graesse nævner Lugd. Bat. eller Delphis 1601, Foppens. *Bibl. Belgica* nævner Nürnberg 1600. Van Goerle var sin tids berømteste matematiker og siges at have haft den største samling af antikke ringe og gemmer, der nogensinde har eksisteret. Med forord af Worstius og et langt digt af Hugo de Groot. Portræt mangler, men ellers komplet og fint eksemplar.

Original edition of the earliest printed book on this subject. Portrait missing, but otherwise complete and fine copy. In contemporary full vellum.

